

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การสำรวจความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์ใน
ประชาคมอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพแพทย์ภายใต้การเปิด
เสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘”

(Perceived readiness for English language skills of medical students in ASEAN
community in preparation for medical practice under ASEAN Economic
Community (AEC) liberalization in the year 2015)

โดย

นายแพทย์ ดร. ณฑพล ศุภณัฐเศรษฐกุล

สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร
วันลงทะเบียน..... ๘ - เม.ย. ๒๕๕๘
เลขทะเบียน..... ๖๖๗๕๐๕๓๑
เลขเรียกหนังสือ..... ๖ PE

๑๐๖๘

.๗๘

๐๖/๒/๑๕

๒๕๕๗

หน่วยวิจัยเพื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทางการแพทย์
ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
พฤษภาคม ๒๕๕๗

สัญญาเลขที่ R2556C045

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการ “การสำรวจความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์ใน
ประชาคมอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพแพทย์ภายใต้การเปิด
เสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘”

(Perceived readiness for English language skills of medical students in ASEAN
community in preparation for medical practice under ASEAN Economic
Community (AEC) liberalization in the year 2015)

โดย

นายแพทย์ ดร. อดพล ศุภณัฐเศรษฐกุล

หน่วยวิจัยเพื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทางการแพทย์

ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

สนับสนุนโดยกองทุนวิจัย มหาวิทยาลัยนเรศวร

คำนำ

ตามปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (ASEAN, The Association of Southeast Asian Nations) โดยกลุ่มประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN community) และเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) ภายในปี 2558 นี้ โดยในความร่วมมือดังกล่าวจะอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือ ได้อย่างเสรี ซึ่งวิชาชีพแพทย์เป็น 1 ใน 7 อาชีพแรกที่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างเสรีภายในประชาคมอาเซียน อาจส่งผลให้แพทย์มีความจำเป็นต้องสื่อสารด้วยภาษาต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ในการปฏิบัติงาน วิชาชีพอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน เกี่ยวกับความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายหลังจากสำเร็จการศึกษา พร้อมทั้งประเมิน และวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพทย์ในการพัฒนาทักษะดังกล่าว โดยโครงการวิจัยนี้ ได้รับความร่วมมือจากนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 5, 6 ของมหาวิทยาลัยนเรศวร และนักศึกษาแพทย์จากมหาวิทยาลัย Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ประเทศเวียดนาม ในการตอบแบบสอบถามโครงการวิจัย

ผู้วิจัยหวังเป็นอย่างยิ่งว่า ข้อมูลจากโครงการวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้รับผิดชอบหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตและผู้ที่เกี่ยวข้อง ในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศสำหรับนักศึกษาแพทย์ เพื่อเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาสามารถสื่อสารด้วยภาษาอังกฤษในการปฏิบัติงานวิชาชีพแพทย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพในระดับสากล

นายแพทย์ ดร.ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล

หัวหน้าโครงการวิจัย

1 พฤษภาคม 2557

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยนี้ได้รับเงินอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณรายได้มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 ตามประกาศมหาวิทยาลัยนเรศวร เรื่อง การจัดสรรเงินอุดหนุนโครงการวิจัย จากงบประมาณรายได้ มหาวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2556 (ครั้งที่ 2) เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2556 (โครงการลำดับที่ 15)

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ นายแพทย์ ดร.ศุภสิทธิ์ พรรณารุโณทัย คณบดีคณะแพทยศาสตร์ และ คณะผู้บริหาร ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการวิจัยนี้ ขอขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.วัฒนา พัดเกตุ ผู้อำนวยการวิทยาลัยนานาชาติ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภฎี รุ่งรัตนกุล ภาควิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ปรึกษาโครงการวิจัย สำหรับคำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการดำเนินโครงการ ขอขอบคุณผู้อำนวยการศูนย์แพทยศาสตร์ศึกษาชั้นคลินิก โรงพยาบาลเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์มหาวิทยาลัยนเรศวร Ms.Dao Hong Phuong ผู้ประสานงานวิจัยจาก Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ประเทศเวียดนาม สุดท้ายนี้ ขอขอบพระคุณหัวหน้าภาควิชา คณาจารย์ และเจ้าหน้าที่ ภาควิชาพยาธิวิทยาทุกคน ที่ช่วยให้โครงการวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ประโยชน์และคุณค่าจากผลงานวิจัยนี้ ขอมอบแด่คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และเพื่อใช้อ้างอิงข้อมูลที่เป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจต่อไป

บทคัดย่อ

บทนำ: การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายหมุนเวียนของสินค้า การบริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือได้อย่างเสรี ส่งผลให้ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์เพิ่มมากขึ้น การเตรียมความพร้อมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์ในระหว่างการเรียนรู้ตามหลักสูตรจึงมีความสำคัญ การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายก่อนจบการศึกษา เกี่ยวกับความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

วิธีการศึกษา: เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ต์ เก็บข้อมูลจากประชากรนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2556 จำนวน 150 คน และนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของ Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy จำนวน 395 คน วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยอาศัยการคำนวณค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา: แบบสอบถามตอบกลับจากนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน 149 คน เป็นเพศชาย 69 คน และเพศหญิง 78 คน อายุเฉลี่ยคิดเป็น 26.11 ปี ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่งเพียงภาษาเดียว และมีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองอยู่ในระดับพื้นฐาน-ปานกลาง (95.3%) นิสิตแพทย์ 129 คน (86.6%) ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 ความพร้อมของนิสิตด้านทักษะการอ่านมากที่สุดอยู่ในระดับดี (3.83 ± 0.669) สูงกว่าทักษะอื่นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะการเขียน การฟัง และการพูด การฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนรู้ตามหลักสูตรไม่เพียงพอ และยังมี ความต้องการจำเป็นในการพัฒนา 4 ทักษะดังกล่าวอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะทักษะการพูด (4.04 ± 0.816) แบบสอบถามตอบกลับจากนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของ Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy จำนวน 330 คน เป็นเพศชาย 127 คน และเพศหญิง 199 คน อายุเฉลี่ยคิดเป็น 24.31 ปี ส่วนใหญ่ใช้ ภาษาเวียดนามเป็นภาษาที่หนึ่งเพียงภาษาเดียว และมีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองอยู่ในระดับพื้นฐาน-ปานกลาง นักศึกษาแพทย์ 155 คน (47.0%) ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 นักศึกษาประเมินตนเองเกี่ยวกับความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ อยู่ในระดับไม่ดีที่สุด การฝึกทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนรู้ตามหลักสูตรไม่เพียงพอ และยังมี ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะดังกล่าวอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ทักษะ

สรุปผลการศึกษา: นิสิตแพทย์มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพ อยู่ในระดับปานกลาง-ดี โดยเฉพาะทักษะการอ่าน แต่ยังต้องการพัฒนาทักษะดังกล่าวเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะการพูด นักศึกษาแพทย์ของ Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ยังขาดความพร้อมด้านทักษะ ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพ และยังต้องการพัฒนาทักษะดังกล่าวอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ทักษะ

คำสำคัญ: ความพร้อมและความต้องการจำเป็น, นักศึกษาแพทย์, ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพ แพทย์, การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558

Abstract

Introduction: ASEAN Economic Community (AEC) liberalization will permit free flow of goods, services, investment, and skilled labors within the community. This may increase the use of English language in medical practice. Students' preparation of English language skills during the study of the program is crucial. This study is aimed to analyze the students' self-evaluation of perceived readiness and needs to improve English language skills in medical practice under the AEC liberalization in the year 2015.

Methods: The study was a cross-sectional survey, using a five-level Likert scale (1-5) research questionnaire to collect data from the final year medical students of the Faculty of Medicine, Naresuan University (NU) and Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy (TUMP) during the academic year 2013: 150 and 395 students, respectively. The data were statistically analyzed by calculating percentage, mean, and standard deviation.

Results: Of all 149 completed questionnaires from NU, there are 69 males and 78 females. The average age is 26.11 years. Most of the students are monolingual Thai native speakers who can use English as a second language at basic to intermediate levels (95.3%). 129 (86.6%) of medical students have heard about the AEC liberalization 2015, and consider that this may increase the use of English language in their medical practice. The student's perceived readiness for English reading skills in medical practice appears at the good level (3.83 ± 0.669), higher than all other skills. Training of these skills during the medical program is not enough. The student's needs to improve all English language skills are still at the high level, especially speaking skills. Of all 330 completed questionnaires from TUMP, there are 127 males and 199 females. The average age is 24.31 years. Most of the students are monolingual Vietnamese native speakers who can use English as a second language at basic to intermediate levels (73.0%). Only 155 (47.0%) medical students have heard about the AEC liberalization in the year 2015. The student's perceived readiness of all four English language skills in medical practice appears at the worst level. Skill training during the medical program is not enough. The student's needs to improve all these skills are still at the high level.

Discussion and Conclusion: Medical students at NU are ready to perform English language skills in medical practice at the moderate-good levels, especially reading skills, but not with the students from TUMP. Training of these skills during the medical program is not enough. Medical instructions which permit training of English language skills should be additionally provided.

Key words: Perceived readiness and needs, Medical students, English language skills in medical practice, ASEAN Economic Community (AEC) liberalization 2015

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	3
กิตติกรรมประกาศ	4
บทคัดย่อ	5
สารบัญ	7
สารบัญตาราง	9
บทที่ 1 บทนำ	10
1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา	10
1.2 คำถามของการวิจัย	11
1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	11
1.4 กรอบแนวความคิดและขอบเขตของการวิจัย	11
1.5 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	12
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ	15
บทที่ 2 วิธีดำเนินการวิจัย	17
2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	17
2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	17
2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล	18
2.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	18
บทที่ 3 ผลการวิจัย	20
3.1 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	20
3.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	20
3.1.2 ความพร้อมของนักศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษ	21
เพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์	
3.1.3 ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ	23
เพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์	
3.2 Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy (TUMP)	25
3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	25
3.2.2 ความพร้อมของนักศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษ	26
เพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์	

	หน้า
บทที่ 3 ผลการวิจัย (ต่อ)	
3.2 Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy (ต่อ)	
3.2.3 ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ เพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์	28
3.3 ผลการศึกษาเบื้องต้น (preliminary study)	30
บทที่ 4 อภิปรายและสรุปผลการวิจัย	31
4.1 อภิปรายผลการวิจัย	31
4.2 สรุปผลการวิจัย	33
4.3 ข้อเสนอแนะ	33
4.4 ผลงานจากโครงการวิจัย	33
บรรณานุกรม	35
ภาคผนวก	37
ภาคผนวก ก แบบสอบถามในโครงการวิจัย	38
ภาคผนวก ข นิพนธ์ต้นฉบับส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ	46
ภาคผนวก ค หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากการถ่ายทอดผลงานวิจัย คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร	59
ภาคผนวก ง หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากการถ่ายทอดผลงานวิจัย Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy	72
ภาคผนวก จ บทปริทัศน์ส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ	84
ภาคผนวก ฉ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ	93
ประวัติผู้วิจัย	96

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1	20
จำนวนนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2556 ที่เข้าร่วมโครงการ	
2	21
ความรู้ภาษาต่างประเทศของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยนเรศวร และระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศโดยการประเมินตนเอง	
3	22
ผลการประเมินตนเองของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยนเรศวร เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพ แพทย์ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	
4	23
ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยนเรศวร เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการ ประกอบวิชาชีพ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต	
5	24
ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบ วิชาชีพแพทย์ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	
6	26
ความรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัย TUMP และระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศโดยการประเมินตนเอง	
7	27
ผลการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัย TUMP เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	
8	28
ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัย TUMP เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการ ประกอบวิชาชีพ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตร์	
9	29
ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัย TUMP ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบ วิชาชีพแพทย์ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน	

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญและที่มาของปัญหา

สืบเนื่องจากกลุ่มประเทศอาเซียน (The Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิก 10 ประเทศ เรียงตามลำดับการเข้าเป็นสมาชิก ได้แก่ สมาชิกผู้ก่อตั้ง 5 ประเทศ ประกอบด้วย ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐสิงคโปร์ ต่อมา รัฐบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา (ณรงค์, 2556: 7) ได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ 9 จัดขึ้น ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อเดือนตุลาคม ปี 2546 เรียกว่า “ข้อตกลงบาหลี 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II)” เห็นชอบให้มุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ “ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)” ภายในปี ค.ศ. 2020 (พ.ศ. 2563) ซึ่งต่อมาในเดือนมกราคม ปี 2550 ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 12 ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนแล้วเสร็จเร็วขึ้นภายในปี ค.ศ. 2015 (พ.ศ. 2558) โดยดำเนินงานภายใต้ “กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)” ซึ่งเปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญของอาเซียน เป็นแนวทางขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายใน 3 ด้านหรือเสาหลักสำคัญ (pillars) ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community - APSC หรือ ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) ซึ่งหากกล่าวถึงเฉพาะการรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) นั้น มีสาระสำคัญของความร่วมมือใน 3 เรื่องหลัก ได้แก่ การค้าสินค้า การบริการ และการลงทุน โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนกลายเป็นตลาดการค้าและฐานการผลิตเดียวกัน (single market and production base) ส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายหมุนเวียนของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุนและแรงงานฝีมือ ภายในประชาคมได้อย่างเสรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือได้อย่างเสรีภายในประชาคมของ 7 อาชีพแรก ได้แก่ วิศวกร พยาบาล สถาปนิก การสำรวจ ทันตแพทย์ แพทย์ และบัญชี (สุวิทย์, 2555: 37; สยามธุรกิจ, 2556) ซึ่งการรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ จะช่วยพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของภูมิภาค และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคอื่นได้ (ณรงค์, 2556; วิทย์, 2555; อณูคุณ, 2555; สุวิทย์, 2555)

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการวิชาชีพแพทย์ และผู้ป่วยชาวต่างประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย และมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารระหว่างการประกอบวิชาชีพเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น การเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรจึงมีความสำคัญ ในบทปริทัศน์เรื่อง “ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์” (ณตพล, 2556) ผู้วิจัยได้นำเสนอการเรียนการสอน “ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice)” ประกอบด้วยหัวข้อการเรียนรู้ที่

จำเป็น 11 หัวข้อ ผ่านการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติโดยอาศัยทักษะภาษาอังกฤษอย่างครบถ้วนทั้ง 4 ทักษะ ได้แก่ การฟัง (listening) การพูด (speaking) การอ่าน (reading) และการเขียน (writing) ซึ่งในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร มีรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ จัดให้นิสิตได้เรียนรู้ทั้ง 11 หัวข้ออย่างครบถ้วน แต่ยังไม่ได้มีการประเมินความพร้อมของนิสิตในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษดังกล่าว การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะดังกล่าวก่อนจบการศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานในการเตรียมความพร้อมนักศึกษาในด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ และเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตอันใกล้ได้อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 คำถามของการวิจัย

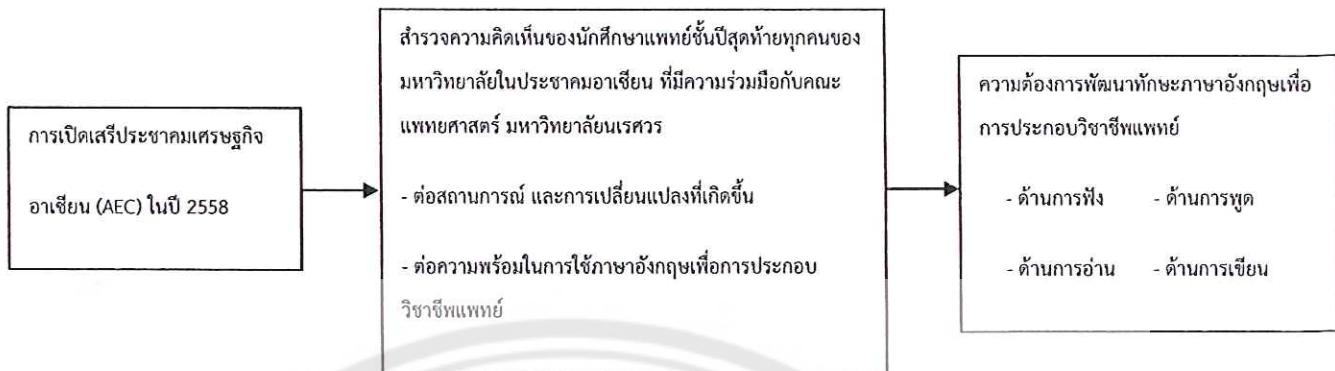
1. นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน ทราบถึงการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 หรือไม่ และคิดว่าจะมีผลกระทบต่อภาษาที่ใช้ในการประกอบวิชาชีพแพทย์ในอนาคตอย่างไร
2. นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน คิดว่ามีความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์แล้วหรือไม่ อย่างไร
3. นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน มีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ทั้งทักษะทางการฟัง พูด อ่าน และเขียน อย่างไรบ้าง

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน เกี่ยวกับความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558
2. เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความต้องการของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ทั้งทางการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

1.4 กรอบแนวความคิดและขอบเขตของการวิจัย

ขอบเขตของประชากรที่ศึกษาในโครงการวิจัย ได้แก่ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน ที่มีความร่วมมือทางวิชาการกับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้แก่ มหาวิทยาลัย Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ประเทศเวียดนาม มหาวิทยาลัย Universiti Kebangsaan Malaysia ประเทศมาเลเซีย และมหาวิทยาลัย Gadjah Mada ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีกรอบแนวความคิดของการศึกษาวิจัย ดังต่อไปนี้

1.5 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 ในสมัยรัฐบาลของจอมพลถนอม กิตติขจร มีการประชุมร่วมกันระหว่างประเทศโดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศสมาชิกก่อตั้ง 5 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ มาเลเซีย และสิงคโปร์ และได้ร่วมลงนามใน “ปฏิญญากรุงเทพฯ (Bangkok Declaration)” จัดตั้งเป็น “สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (The Association of Southeast Asian Nations – ASEAN)” เพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิก ทางด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และความมั่นคงภายในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (วิทย์, 2555; สุวิทย์, 2555) ซึ่งในเวลาต่อมาประเทศอื่นในภูมิภาคดังกล่าวสมัครเข้าร่วมเป็นสมาชิกเพิ่มขึ้น จนกระทั่งในปัจจุบัน กลุ่มประเทศอาเซียน ประกอบด้วยประเทศสมาชิกจำนวน 10 ประเทศ ได้แก่ ราชอาณาจักรไทย, ราชอาณาจักรกัมพูชา, รัฐบรูไนดารุสซาลาม, สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์, สาธารณรัฐฟิลิปปินส์, มาเลเซีย, สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว, สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม, สาธารณรัฐสิงคโปร์ และสาธารณรัฐอินโดนีเซีย (โดยประเทศติมอร์ตะวันออก และประเทศปาปัวนิวกินี อยู่ระหว่างการพิจารณาคุณสมบัติในการเข้าเป็นสมาชิก) (วิทย์, 2555)

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. 2546 มีการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 9 ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน เรียกว่า “ข้อตกลงบาหลี 2 (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II)” เห็นชอบให้มุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ “ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)” ให้แล้วเสร็จภายในปี พ.ศ. 2563 โดยมีกฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter) ทำหน้าที่เป็นธรรมนูญในการบริหารปกครองกลุ่มประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศสมาชิกกำลังเป็นหนึ่งเดียวกัน ตามคำกล่าวที่ว่า “ลึบชาติหนึ่งอาเซียน” (วิทย์, 2555; สุวิทย์, 2555) ซึ่งในแผนการดำเนินงาน หรือเสาหลักหนึ่งที่สำคัญคือ การจัดตั้ง “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC)” ภายในปี พ.ศ. 2558 โดยมีวัตถุประสงค์ให้อาเซียนเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว ประกอบด้วย การเปิดเสรี หรือการเคลื่อนย้ายเงินทุนของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุน และแรงงานฝีมือ ภายในประชาคมอย่างเสรี โดยเฉพาะอย่างยิ่ง อาชีพที่ได้การรับรองให้สามารถเคลื่อนย้ายแรงงานได้อย่างเสรีแล้ว 7 วิชาชีพ ได้แก่ วิศวกร พยาบาล สถาปนิก การสำรวจ ทันตแพทย์ แพทย์ และบัญชี (สุวิทย์, 2555; สยามธุรกิจ, 2556) ทั้งนี้ การจัดตั้งประชาคมดังกล่าวมีเป้าหมายหลัก เพื่อให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจภายในภูมิภาค พัฒนาและลดช่องว่างทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และนำไปสู่ความสามารถในการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคอื่นได้ (วิทย์, 2555)

ในการประกอบวิชาชีพแพथะนั้น การสื่อสารระหว่างแพथกับผู้ป่วย และการสื่อสารระหว่างบุคลากรทางการแพथนั้นเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อผลการตรวจวินิจฉัย และการให้การรักษา โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ในกรณีที่ผู้ป่วยที่เป็นชาวต่างประเทศและไม่สามารถสื่อสารด้วยภาษาไทยได้ ภาษาต่างประเทศโดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ซึ่งเป็นหนึ่งในภาษาที่สอง หรือภาษาต่างประเทศสากลที่ใช้กันอย่างแพร่หลายในประเทศต่าง ๆ จึงมีบทบาทที่สำคัญอย่างยิ่งในการสื่อสารความเข้าใจดังกล่าว ดังนั้น ในหลักสูตรการเรียนการสอนแพทยศาสตร์จึงกำหนดให้นักศึกษาได้เรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพथ (English for Medical Profession) ซึ่งเป็นสาขาวิชาหนึ่งในการเรียนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes - ESP) (วัฒนา, 2544) เป็นการเรียนภาษาอังกฤษที่คำนึงถึงความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพथที่ต้องพัฒนาทักษะการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อใช้ในการประกอบวิชาชีพแพथในอนาคต เช่น การสนทนากับผู้ป่วย และเพื่อนร่วมงานชาวต่างประเทศ การอ่าน และการเขียนบทความทางวิชาการแพथ เป็นต้น นอกจากนี้ สาขาวิชาที่มีบทบาทสำคัญในการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ ได้แก่ ภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Applied linguistics) ซึ่ง Maher, J. ผู้เชี่ยวชาญสาขานี้ท่านหนึ่งได้เสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนภาษาสำหรับนักศึกษาแพथว่า อาจารย์ผู้สอนภาษาควรที่จะคำนึงถึง (1) ความต้องการจำเป็นในการเรียนภาษาของนักศึกษาแพथอย่างจำเพาะเจาะจง (2) หัวข้อการเรียนหรือเนื้อหาที่จำเพาะเกี่ยวข้องกับทางการแพทย์ และ (3) ทักษะอื่นที่อาจมีความจำเป็นสำหรับผู้เรียนที่เป็นแพथ เช่น การเขียนบทความวิชาการทางการแพทย์, การนำเสนอในที่ประชุมวิชาการแพทยศาสตร์ เป็นต้น (Grabe, 1991: 249) แต่อย่างไรก็ตาม ผู้สอนภาษาอังกฤษทางการแพทย์ ไม่จำเป็นที่จะต้องเป็นผู้เชี่ยวชาญวิชาการในสาขาแพทยศาสตร์ (Grabe, 1991: 249) เนื่องจากไม่ใช่เป็นผู้สอนเนื้อหาวิชา (content) โดยตรง แต่ใช้เนื้อหาเป็นเครื่องมือในการสอนทักษะภาษา หรือในอีกทางหนึ่งก็เช่นเดียวกัน การให้อาจารย์แพथผู้เชี่ยวชาญบรรยายเนื้อหาวิชาเป็นภาษาอังกฤษจัดเป็นการสอนเนื้อหาวิชา ไม่ใช่การสอนเพื่อพัฒนาทักษะทางภาษา และอาจจะส่งผลเสียต่อผู้เรียนที่ไม่ได้ประโยชน์ทั้งทางด้านเนื้อหาเนื่องจากฟังการบรรยายไม่เข้าใจ และยังไม่ได้พัฒนาทักษะการเรียนภาษาต่างประเทศอีกด้วย ดังนั้น อาจารย์ผู้สอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะที่ดีควรมีความรู้ในเนื้อหาวิชา, สามารถใช้ภาษาอังกฤษทุกทักษะได้เป็นอย่างดี, มีความเข้าใจกระบวนการเรียนรู้ภาษาที่สอง, และมีความรู้ในด้านวิธีการสอนภาษาด้วย (วัฒนา, 2544)

ทักษะการเรียนภาษาต่างประเทศเพื่อการประกอบวิชาชีพแพथ ประกอบด้วยทักษะรับ (Receptive skills) และทักษะสร้าง (Productive skills) ที่ใช้ในกระบวนการตรวจรักษาผู้ป่วยของแพथ โดยทักษะรับ ได้แก่ ทักษะการฟัง (Listening) และทักษะการอ่าน (Reading) สำหรับทักษะสร้าง ได้แก่ ทักษะการพูด (Speaking) และทักษะการเขียน (Writing) (Harmer, 2007) โดยนำทักษะดังกล่าวไปใช้ในกระบวนการตรวจรักษาผู้ป่วยของแพथ ได้แก่ การสัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ (Patient interview and History taking), การตรวจร่างกาย (Physical examination), การตรวจทางห้องปฏิบัติการ (Laboratory investigation), การอธิบายผลการวินิจฉัยโรคและวางแผนการรักษา (Explanation of diagnosis and treatment planning), การให้คำแนะนำและการนัดหมายเพื่อตรวจติดตามผลการรักษา (Medical advice and Appointment for treatment follow up) (Glendinning and Holmström, 2005; Glendinning and Howard, 2007) ซึ่งการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาทักษะต่าง ๆ ทั้ง 4 ด้านนั้น สามารถบูรณาการพร้อมกันได้ตาม The circle of input and output model โดยผ่านทาง Task-based learning skill integration หรือ Project work assignments (Harmer, 2007: 266-267)

นอกจากนี้ ทักษะการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอื่นที่มีความสำคัญสำหรับนิสิตแพทย์ และบุคลากรทางด้านการแพทย์ ได้แก่ ทักษะการอ่านและเขียนบทความวิชาการทางด้านการแพทย์ (วัฒนา, 2544), ทักษะการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการแพทย์ (Grabe, 1991: 249), ทักษะการใช้คำศัพท์เฉพาะทางการแพทย์ (Medical words) เช่น การคิด (Thinking) วิเคราะห์ (Analyzing) และการออกเสียง (Pronunciation) เป็นต้น (Turley, 2007: 6)

การศึกษาวิจัยทางด้านการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes) ในฐานะเป็นสาขาย่อยหนึ่งทางด้านภาษาศาสตร์ประยุกต์ (Applied linguistics) นั้น มีแง่มุมหลากหลายเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน (วัฒนา, 2544) ซึ่งการวิเคราะห์ความจำเป็นในการใช้ภาษาของผู้เรียน (Needs analysis) จัดเป็นการศึกษาวิจัยในแง่มุมหนึ่งที่จะสามารถค้นหา และระบุความต้องการของผู้เรียนในชั้นเรียนได้ โดยข้อมูลจากการวิจัยสามารถนำมาวางแผนกำหนดหัวข้อการเรียนการสอนที่ตอบสนองความต้องการได้อย่างจำเพาะเจาะจง และมีประสิทธิภาพ ซึ่งวิธีการวิจัยอาจทำได้หลายวิธี เช่น การตอบแบบสอบถาม (questionnaire), การสัมภาษณ์ (interview) และการสังเกต (observation) เป็นต้น (Scrivener, 2011) ซึ่งตัวอย่างการศึกษาวิจัยที่ได้ตีพิมพ์เผยแพร่เมื่อไม่นานมานี้ มีทั้งการศึกษาความต้องการจำเป็นของผู้เรียนทั่วไปที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ หรือภาษาที่หนึ่ง (Pawanchik, 2011) และการศึกษาวิจัยในผู้เรียนเฉพาะกลุ่ม ได้แก่การวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์ภายในมหาวิทยาลัย (Hwang, 2011)

ในบทปริทัศน์เรื่อง “ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์” (ณตพล, 2556) ได้จำแนกการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตเป็น 4 กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการเรียน ได้แก่

1. ภาษาอังกฤษทั่วไป (English for General Purposes, EGP)
2. ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ (English for Special Purposes in Medicine, ESP-Medicine)
3. ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice)
4. ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับหลังปริญญา (English for postgraduate study)

ซึ่งหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษตามวัตถุประสงค์ดังกล่าวครบถ้วนทั้ง 4 กลุ่ม ในรายวิชาดังต่อไปนี้ (คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 2555)

1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 1-2 จำนวน 3 รายวิชา (กองการศึกษาทั่วไป, 2535) ได้แก่
 - รายวิชา 001211 ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (Fundamental English) จำนวน 3 (2-2-5) หน่วยกิต
 - รายวิชา 001212 ภาษาอังกฤษพัฒนา (Developmental English) จำนวน 3 (2-2-5) หน่วยกิต
 - รายวิชา 001213 ภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (English for Academic Purposes) จำนวน 3 (2-2-5) หน่วยกิต
2. หมวดวิชาเฉพาะ วิชาพื้นฐานวิชาชีพ สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 5 จำนวน 1 รายวิชา (ณตพล, 2556) ได้แก่
 - รายวิชา 499508 ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for Medical Profession) จำนวน 3 (2-2-5) หน่วยกิต

3. หมวดวิชาเฉพาะ วิชาเฉพาะด้าน วิชาเลือก สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 5-6 จำนวน 1 รายวิชา (คณิต, 2556) ได้แก่
- รายวิชา 499722 ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์ (Foreign Language for Communication in Medicine) จำนวน 3 (0-6-3) หน่วยกิต
4. หมวดวิชาเลือกเสรี สำหรับนิสิตชั้นปีที่ 2 จำนวน 1 รายวิชา (คณิต, 2556) ได้แก่
- รายวิชา 499721 คำศัพท์เฉพาะทางด้านการแพทย์ (Medical Terminology) จำนวน 3 (2-2-5) หน่วยกิต

หมายเหตุ รายวิชา 499721 และ 499722 เป็นรายวิชาที่เพิ่มเติมในหลักสูตร โดยเริ่มจัดการเรียนการสอนตั้งแต่ปีการศึกษา 2557 เป็นต้นไป

การเรียนการสอน “ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice)” ใน รายวิชา 499508 ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ ประกอบด้วยหัวข้อการเรียนรู้ที่จำเป็น 11 หัวข้อ (คณิต, 2556) ได้แก่

1. ทักษะการสื่อสารเบื้องต้นระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยชาวต่างประเทศ
2. การกล่าวคำทักทาย และแนะนำตัว
3. การสัมภาษณ์ซักประวัติผู้ป่วย
4. การตรวจร่างกายทั่วไป
5. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ
6. การนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์ และอภิปรายเพื่อให้การวินิจฉัย
7. การอธิบายผลการตรวจวินิจฉัยและแจ้งข่าวร้าย
8. การวางแผนการรักษา พยากรณ์โรค และการส่งต่อปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ
9. การรักษาและให้คำแนะนำ: ก่อน ระหว่าง และหลังการรักษา
10. การซักถามข้อสงสัย นัดหมายตรวจติดตามผลการรักษา และกล่าวคำอำลา
11. การเขียนรายงานผู้ป่วย สรุปผลการรักษาในเวชระเบียน และการเขียนใบรับรองแพทย์

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

“นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย (Final year medical students)” หมายถึง นิสิตแพทย์ นักศึกษาแพทย์ ทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่ศึกษาอยู่ในคณะแพทยศาสตร์ ของแต่ละมหาวิทยาลัย โดยศึกษาอยู่ในปีการศึกษาสุดท้าย ก่อนจะจบการศึกษาและปฏิบัติงานวิชาชีพแพทย์ได้ในปีการศึกษาถัดไป

“มหาวิทยาลัยในประชาคมอาเซียน (Universities in ASEAN community)” หมายถึง มหาวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในประเทศที่เป็นสมาชิกในประชาคมอาเซียน และมีความร่วมมือทางวิชาการกับคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ซึ่งสำหรับในโครงการวิจัยนี้ ได้แก่ มหาวิทยาลัย Universiti Kebangsaan Malaysia ประเทศมาเลเซีย, มหาวิทยาลัย Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ประเทศสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม, และมหาวิทยาลัย Gadjah Mada ประเทศสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

“การประกอบวิชาชีพแพทย์ (Medical practice)” หมายถึง การประกอบวิชาชีพในฐานะแพทย์ ที่สามารถให้การตรวจวินิจฉัย และรักษาผู้ป่วยได้อย่างถูกต้องตามกฎหมายของประเทศนั้น

“ทักษะภาษาอังกฤษ (English language skills)” หมายถึง ความชำนาญที่ได้จากการฝึกฝนในการเรียนภาษาอังกฤษ ประกอบด้วยทักษะรับ (receptive skills) ได้แก่ ทักษะการอ่าน (reading) และทักษะการฟัง (listening) อีกทักษะหนึ่งได้แก่ ทักษะสร้าง (productive skills) ได้แก่ ทักษะการพูด (speaking) และทักษะการเขียน (writing)

“ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English language for medical practice)” หมายถึง ภาษาอังกฤษที่แพทย์ใช้ในการสื่อสารระหว่างการประกอบวิชาชีพ ทั้งการสื่อสารกับผู้ป่วย และการสื่อสารระหว่างบุคลากรทางการแพทย์ด้วยกัน ซึ่งจัดเป็นภาษาอังกฤษเพื่อจุดประสงค์เฉพาะ (English for Specific Purposes – ESP)

“นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 5 โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร” หมายถึง นิสิตในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (ชั้นปีที่ 5) ที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for Medical Profession) รหัส 499508 จำนวน 3 หน่วยกิต ในปีการศึกษา 2555 ที่ศึกษาอยู่ที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร

บทที่ 2

วิธีดำเนินการวิจัย

โครงการวิจัยนี้ เป็นการศึกษาวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) และการศึกษาเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (cross-sectional survey) มีการสำรวจข้อมูลในกลุ่มประชากรเป้าหมาย โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในโครงการวิจัย เก็บรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลการศึกษา เพื่อตอบคำถามของโครงการวิจัยดังกล่าว

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายทุกคน ในหลักสูตรแพทยศาสตร์ของมหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซีย ได้แก่ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประเทศไทย, Universiti Kebangsaan Malaysia (National University of Malaysia) ประเทศมาเลเซีย, Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ประเทศเวียดนาม และ Gadjah Mada University ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งมีความร่วมมือทางวิชาการกับมหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้งนี้ มหาวิทยาลัยที่ตอบรับการประสานงานเข้าร่วมโครงการวิจัยมี 2 มหาวิทยาลัย ได้แก่

1. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย จำนวนทั้งสิ้น 150 คน

2. Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy (TUMP) ประเทศเวียดนาม

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย จำนวนทั้งสิ้น 395 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือในการเก็บข้อมูลวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามโครงการวิจัย เป็นภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(General information of the survey respondent)

ส่วนที่ 2 การฝึกทักษะภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตร์ และความพร้อมของนักศึกษาในการใช้ภาษาอังกฤษสำหรับการประกอบวิชาชีพแพทย์

(English language skills training in the medical program)

ส่วนที่ 3 ความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับการประกอบวิชาชีพแพทย์

(Needs to improve English language skills for medical practice)

โดยเป็นแบบสอบถามชนิดผสมระหว่างแบบสอบถามปลายปิดและแบบสอบถามปลายเปิด รวมทั้งสอบถามความคิดเห็นในหัวข้อที่กำหนดแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scales) ทั้งนี้ แบบสอบถามดังกล่าวผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 2 ท่าน ปรับแก้ไข และทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 5 โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวน 32 คน และผ่านการทดสอบ Reliability statistics จากผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's alpha = 0.897

แบบสอบถามนี้ใช้ในการศึกษาเบื้องต้น (preliminary study) ในการเก็บข้อมูลจากนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 144 คน โดยมีผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้วิจัย จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 93.75

2.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ผู้วิจัยได้เดินทางไปเก็บข้อมูลจากนิสิตแพทย์ ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ ณ โรงพยาบาลต่าง ๆ ในเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวรทั้ง 6 แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ โรงพยาบาลแพร่ โรงพยาบาลพิจิตร โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช และโรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร โดยให้นิสิตทำแบบสอบถามรายบุคคลและส่งแบบสอบถามกลับคืนผู้วิจัย สำหรับนิสิตที่ติดภารกิจในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยลงพื้นที่เก็บข้อมูลนั้น ได้มอบหมายให้ผู้ประสานงานวิจัยของแต่ละโรงพยาบาลดำเนินการต่อภายหลัง และรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับผู้วิจัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักศึกษาแพทยมหาวิทาลัย Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ประเทศเวียดนาม ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามโครงการวิจัยให้ผู้ประสานงานของมหาวิทาลัยทางอินเทอร์เน็ต ซึ่งผู้ประสานงานวิจัยได้จัดทำสำเนาแบบสอบถามตามจำนวนของนักศึกษา กระจายแบบสอบถาม และรวบรวมส่งกลับผู้วิจัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

แบบสอบถามตอบกลับจาก 2 มหาวิทาลัยดังกล่าว ผู้วิจัยได้ตรวจนับจำนวน ตรวจสอบความสมบูรณ์ของการตอบแบบสอบถาม และกำหนดเลขที่แบบสอบถาม ก่อนส่งผู้เชี่ยวชาญวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

2.4 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล อาศัยสถิติบรรยาย (descriptive statistics) นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางแจกแจงความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) สำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามในหัวข้อที่กำหนดแบบมาตรประมาณค่า (rating scale) เป็น 5 ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scales) โดยกำหนดให้

ระดับคะแนน 5 หมายถึง มีความพร้อมมากที่สุด หรือ ดีที่สุด (Best)

มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด หรือ สูงที่สุด (Highest)

ระดับคะแนน 4 หมายถึง มีความพร้อมมาก หรือ ดี (Good)

มีความต้องการจำเป็นมาก หรือ สูง (High)

ระดับคะแนน 3 หมายถึง มีความพร้อมปานกลาง หรือ พอใช้ (Fair)

มีความต้องการจำเป็นปานกลาง (Moderate)

ระดับคะแนน 2 หมายถึง มีความพร้อมน้อย หรือ ไม่ดี (Poor)

มีความต้องการจำเป็นน้อย หรือ ต่ำ (Low)

ระดับคะแนน 1 หมายถึง มีความพร้อมน้อยที่สุด หรือ ไม่ดีที่สุด (Worst)

มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด หรือ ต่ำที่สุด (Lowest)

พร้อมทั้งคำนวณระดับคะแนนเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

ระดับคะแนนเฉลี่ย 4.20 - 5.00 หมายถึง	มีความพร้อมมากที่สุด หรือ ดีที่สุด (Best) มีความต้องการจำเป็นมากที่สุด (Highest)
ระดับคะแนนเฉลี่ย 3.40 - 4.19 หมายถึง	มีความพร้อมมาก หรือ ดี (Good) มีความต้องการจำเป็นมาก (High)
ระดับคะแนนเฉลี่ย 2.60 - 3.39 หมายถึง	มีความพร้อมปานกลาง (Fair) มีความต้องการจำเป็นปานกลาง (Moderate)
ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.80 - 2.59 หมายถึง	มีความพร้อมน้อย หรือ ไม่ดี (Poor) มีความต้องการจำเป็นน้อย (Low)
ระดับคะแนนเฉลี่ย 1.00 - 1.79 หมายถึง	มีความพร้อมน้อยที่สุด หรือ ไม่ดีที่สุด (Worst) มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด (Lowest)

บทที่ 3

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยจะนำเสนอแยกตามมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วมโครงการวิจัย ได้แก่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และ Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ประเทศเวียดนาม โดยจำแนกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

(General information of the survey respondent)

ส่วนที่ 2 ความพร้อมของนักศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์

(Perceived readiness for English language skills in medical practice)

ส่วนที่ 3 ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์

(Needs to improve English language skills for medical practice)

3.1 คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

3.1.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2556 มีจำนวนทั้งสิ้น 150 คน เข้าร่วมโครงการวิจัย ตอบแบบสอบถาม และส่งกลับคืน จำนวน 149 คน ($n=149$) คิดเป็นร้อยละ 99.3 โดยมีจำนวนนิสิตจำแนกตามโรงพยาบาลในเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวรทั้ง 6 แห่ง ดังแสดงในตารางที่ 1 ในจำนวนนี้ มีนิสิตชาย 69 คน (46.3%) นิสิตหญิง 78 คน (52.3%) และไม่ระบุเพศ 2 คน (1.3%) อายุเฉลี่ยของนิสิต คิดเป็น 26.11 ± 4.075 ปี โดยนิสิตที่มีอายุมากที่สุด และน้อยที่สุด ได้แก่ 34 ปี และ 20 ปี ตามลำดับ

ตารางที่ 1 จำนวนนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2556 ที่เข้าร่วมโครงการ ($n=149$)

โรงพยาบาล	จำนวนนิสิต (คน)	ร้อยละ (%)
1. โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร	33	22.1
2. โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก	46	30.9
3. โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	25	16.8
4. โรงพยาบาลแพร่	15	10.1
5. โรงพยาบาลพิจิตร	15	10.1
6. โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดตาก	15	10.1
รวมทั้งสิ้น	149	100.0

นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแรก หรือภาษาที่หนึ่ง (first language, L1) เพียงภาษาเดียว (monolingual) จำนวน 142 คน (95.3%) มีภาษาแรก 2 ภาษา (bilingual) จำนวน 2 คน (1.3%) ได้แก่ ภาษาไทยกับภาษาญวน 1 คน และภาษาไทยกับภาษากัมพูชา 1 คน และมีภาษาแรกหลายภาษา (multilingual) จำนวน 1 คน (0.7%) ได้แก่ ภาษาญวน ภาษาอังกฤษ ภาษาเนปาล ทิเบต และฮินดี เมื่อสอบถามความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ (foreign language) หรือภาษาที่สอง (second language, L2) นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่มีความรู้ภาษาต่างประเทศอื่น เป็นภาษาที่สองอีกเพียงภาษาเดียว จำนวน 123 คน (82.5%) นิสิตแพทย์ที่รู้ภาษาต่างประเทศอื่นมากกว่า 1 ภาษา มีจำนวน 19 คน (12.8%) และนิสิตแพทย์ที่ไม่ระบุความรู้ภาษาต่างประเทศอื่น จำนวน 7 คน (4.7%)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (L2) ที่นิสิตแพทย์มีความรู้เพิ่มเติมมากที่สุด มีจำนวน 142 คน (95.3%) โดยนิสิตส่วนใหญ่ประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของตนเองอยู่ในระดับพื้นฐาน (basic) และระดับกลาง (intermediate) คิดเป็น 61.3% และ 36.6% ตามลำดับ ภาษาต่างประเทศอื่นที่นิสิตแพทย์มีความรู้เป็นจำนวนรองลงมา ได้แก่ ภาษาจีน (6.7%) ภาษาเยอรมัน (6.7%) ภาษาฝรั่งเศส (5.4%) ภาษาลาว (3.4%) ภาษาพม่า (0.7%) และภาษาญี่ปุ่น (0.7%) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ความรู้ภาษาต่างประเทศของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยนเรศวร และระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศโดยการประเมินตนเอง (n=149)

ภาษาต่างประเทศ	จำนวนนิสิตแพทย์ตามระดับความสามารถในการใช้ภาษา (คน)			
	ระดับพื้นฐาน	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม
1. ภาษาอังกฤษ	87 (61.3%)	52 (36.6%)	3 (2.1%)	142 (95.3%)
2. ภาษาจีน	9 (90.0%)	1 (10.0%)	-	10 (6.7%)
3. ภาษาเยอรมัน	10 (100.0%)	-	-	10 (6.7%)
4. ภาษาฝรั่งเศส	8 (100.0%)	-	-	8 (5.4%)
5. ภาษาลาว	5 (100.0%)	-	-	5 (3.4%)
6. ภาษาพม่า	1 (100.0%)	-	-	1 (0.7%)
7. ภาษาญี่ปุ่น	1 (100.0%)	-	-	1 (0.7%)

3.1.2 ความพร้อมของนักศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์

นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2556 ส่วนใหญ่ (148 คน, 99.3%) ระบุว่าใช้ภาษาไทยเป็นภาษาหลัก (main language) ในการเรียนการสอนตามหลักสูตร และนิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ (128 คน, 85.9%) ระบุว่ามีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษสำหรับการปฏิบัติงานวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice) เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร (required course) นิสิตแพทย์จำนวน 129 คน (86.6%) ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 (ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015) ซึ่งในจำนวนนี้มีนิสิตแพทย์ 115 คน (89.1%) ที่คิดว่าตนเองอาจจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังจากสำเร็จการศึกษา และนิสิตแพทย์จำนวน

11 คน (8.5%) คิดว่าไม่มีผลกระทบต่อการใช้ภาษาของตนที่ใช้ในการประกอบวิชาชีพ สำหรับนิสิตที่เหลือระบุว่าไม่ทราบผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง จากการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนดังกล่าว จำนวน 3 คน (2.3%)

เมื่อให้นิสิตแพทย์ประเมินตนเองเกี่ยวกับความพร้อม ในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพ แพทย์ ทั้ง 4 ทักษะได้แก่ การฟัง (listening) การพูด (speaking) การอ่าน (reading) และการเขียน (writing) พบว่า นิสิตมีความพร้อมด้านทักษะการอ่านมากที่สุด อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.83 ± 0.669 รองลงมาคือ ความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะการเขียน (3.25 ± 0.889) การฟัง (3.16 ± 0.748) และการพูด (2.84 ± 0.837) ดังแสดงในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการประเมินตนเองของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยนเรศวร เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความพร้อม
1. การฟัง (Listening)			
1.1 ฟังประวัติความเจ็บป่วย ในกระบวนการสัมภาษณ์ผู้ป่วย และการซักประวัติ	3.29	0.850	ปานกลาง
1.2 ฟังการตอบของผู้ป่วยในกระบวนการตรวจร่างกายทั่วไป	3.38	0.838	ปานกลาง
1.3 ฟังความคิดเห็นหรือคำถาม จากผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย เกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค และการวางแผนการรักษา	3.10	0.833	ปานกลาง
1.4 ฟังการนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	3.12	0.843	ปานกลาง
1.5 ฟังการบรรยาย หรือการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ แพทย์ระหว่างประเทศ	2.95	0.899	ปานกลาง
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง	3.16	0.748	ปานกลาง
2. การพูด (Speaking)			
2.1 พูดและซักถามประวัติความเจ็บป่วยในกระบวนการ สัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	2.99	0.931	ปานกลาง
2.2 ให้คำแนะนำผู้ป่วยปฏิบัติตามในการตรวจร่างกายทั่วไป การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ	3.02	0.876	ปานกลาง
2.3 อธิบายผลการวินิจฉัยโรค และวางแผนการรักษาร่วมกับผู้ป่วย	3.01	0.896	ปานกลาง
2.4 พูดในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การแจ้งข่าวร้าย การสื่อสาร กับเด็ก ผู้ปกครอง และญาติผู้ป่วย	2.63	0.934	ปานกลาง
2.5 นำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	2.78	0.920	ปานกลาง
2.6 บรรยาย หรือนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมวิชาการแพทย์ ระหว่างประเทศ	2.63	1.008	ปานกลาง
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูด	2.84	0.837	ปานกลาง

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความพร้อม
3. การอ่าน (Reading)			
3.1 อ่านประวัติความเจ็บป่วย และสรุปการรักษาครั้งก่อนของผู้ป่วยในเวชระเบียน	3.91	0.768	ดี
3.2 อ่านรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และความเห็นของแพทย์ที่ให้คำปรึกษา	3.94	0.729	ดี
3.3 อ่านบทความวิชาการในวารสาร หนังสือ และตำราเรียน ทางด้านการแพทย์	3.65	0.753	ดี
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่าน	3.83	0.669	ดี
4. การเขียน (Writing)			
4.1 เขียนสรุปการรักษาผู้ป่วยในเวชระเบียน	3.41	0.931	ดี
4.2 เขียนเอกสารวิชาการทางด้านการแพทย์ (เช่น บทความวิชาการ รายงานวิจัย รายงานผู้ป่วย หรือบทเรียนในหนังสือและตำรา)	3.09	0.959	ปานกลาง
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียน	3.25	0.889	ปานกลาง

3.1.3 ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ เมื่อสอบถามนิสิตถึงความต้องการจำเป็น (needs) ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ โดยให้ประเมินว่าได้รับการฝึกปฏิบัติทักษะด้านต่าง ๆ เพียงพอแก่ความต้องการแล้วหรือไม่ และถ้ายังไม่เพียงพอ นิสิตแพทย์มีความต้องการจำเป็นในการฝึกทักษะใดมากที่สุด ซึ่งนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตนั้น ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นของตนเอง ทั้ง 4 ทักษะ ดังแสดงในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยนเรศวร เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต

ทักษะภาษาอังกฤษ	จำนวนนิสิตแพทย์ (คน)			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ตอบ	รวม
1. ด้านการฟัง	18 (12.1%)	129 (86.6%)	2 (1.3%)	149 (100.0%)
2. ด้านการพูด	14 (9.4%)	133 (89.3%)	2 (1.3%)	149 (100.0%)
3. ด้านการอ่าน	31 (20.8%)	117 (78.5%)	1 (0.7%)	149 (100.0%)
4. ด้านการเขียน	14 (9.4%)	134 (89.9%)	1 (0.7%)	149 (100.0%)

นอกจากนี้ เมื่อสอบถามเพิ่มเติมว่านิสิตมีความต้องการในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ทักษะใดมากที่สุด พบว่านิสิตแพทย์ยังมีความต้องการพัฒนาทั้ง 4 ทักษะ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะการพูด (4.04 ± 0.816) การฟัง (4.00 ± 0.753) การเขียน (3.93 ± 0.869) และการอ่าน (3.83 ± 0.906) ดังแสดงในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัยนเรศวร ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ทางการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความต้องการ
1. การฟัง (Listening)			
1.1 ฟังประวัติความเจ็บป่วย ในกระบวนการสัมภาษณ์ผู้ป่วย และการซักประวัติ	3.92	0.863	มาก
1.2 ฟังการตอบของผู้ป่วยในกระบวนการตรวจร่างกายทั่วไป	3.92	0.835	มาก
1.3 ฟังความคิดเห็นหรือคำถาม จากผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย เกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค และการวางแผนการรักษา	4.04	0.842	มาก
1.4 ฟังการนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	4.09	0.848	มาก
1.5 ฟังการบรรยาย หรือการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ แพทย์ระหว่างประเทศ	4.01	0.931	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง	4.00	0.753	มาก
2. การพูด (Speaking)			
2.1 พูดและซักถามประวัติความเจ็บป่วยในกระบวนการ สัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	4.01	0.892	มาก
2.2 ให้คำแนะนำผู้ป่วยปฏิบัติตามในการตรวจร่างกายทั่วไป การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ	4.02	0.879	มาก
2.3 อธิบายผลการวินิจฉัยโรค และวางแผนการรักษาร่วมกับผู้ป่วย	4.08	0.901	มาก
2.4 พูดในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การแจ้งข่าวร้าย การสื่อสาร กับเด็ก ผู้ปกครอง และญาติผู้ป่วย	4.17	0.883	มาก
2.5 นำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	4.03	0.887	มาก
2.6 บรรยาย หรือนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมวิชาการแพทย์ ระหว่างประเทศ	3.95	0.964	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูด	4.04	0.816	มาก

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความต้องการ สำนักหอสมุด 6 - เม.ย. ๒๕๕๘
3. การอ่าน (Reading)			
3.1 อ่านประวัติความเจ็บป่วย และสรุปการรักษาครั้งก่อนของผู้ป่วยในเวชระเบียน	3.79	0.927	มาก
3.2 อ่านรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และความเห็นของแพทย์ที่ให้คำปรึกษา	3.77	0.963	มาก
3.3 อ่านบทความวิชาการในวารสาร หนังสือ และตำราเรียน ทางด้านการแพทย์	3.93	0.930	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่าน	3.83	0.906	มาก
4. การเขียน (Writing)			
4.1 เขียนสรุปการรักษาผู้ป่วยในเวชระเบียน	3.93	0.915	มาก
4.2 เขียนเอกสารวิชาการทางด้านการแพทย์ (เช่น บทความวิชาการ รายงานวิจัย รายงานผู้ป่วย หรือบทเรียนในหนังสือและตำรา)	3.94	0.932	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียน	3.93	0.869	มาก

3.2 Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy (TUMP) ประเทศเวียดนาม

3.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัย TUMP ประเทศเวียดนาม มีจำนวนทั้งสิ้น 395 คน เข้าร่วมโครงการวิจัย ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืนผู้วิจัย จำนวน 330 คน (n=330) คิดเป็นร้อยละ 83.5 ในจำนวนนี้มีนักศึกษาชาย 127 คน (38.5%) นักศึกษาหญิง 199 คน (60.3%) และไม่ระบุเพศ 4 คน (1.2%) อายุเฉลี่ยของนักศึกษา คิดเป็น 24.31 ± 1.249 ปี โดยนักศึกษาที่มีอายุมากที่สุดและน้อยที่สุด ได้แก่ 30 ปี และ 22 ปี ตามลำดับ

นักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ใช้ภาษาเวียดนามเป็นภาษาแรก หรือภาษาที่หนึ่ง (first language, L1) เพียงภาษาเดียว (monolingual) จำนวน 319 คน (96.7%) มีภาษาแรก 2 ภาษา (bilingual) ได้แก่ ภาษาเวียดนามกับภาษาไทย จำนวน 2 คน (0.6%) และไม่ระบุภาษาแรก จำนวน 9 คน (2.7%) เมื่อสอบถามความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศ (foreign language) หรือภาษาที่สอง (second language, L2) นักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่มีความรู้ภาษาต่างประเทศอื่น เป็นภาษาที่สองอีกเพียงภาษาเดียว จำนวน 261 คน (79.1%) นักศึกษาแพทย์ที่มีความรู้ภาษาต่างประเทศอื่นมากกว่า 1 ภาษา มีจำนวน 28 คน (8.5%) และนักศึกษาแพทย์ที่ไม่ระบุความรู้ภาษาต่างประเทศอื่น จำนวน 41 คน (12.4%)

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (L2) ที่นักศึกษาแพทย์มีความรู้เพิ่มเติมมากที่สุด มีจำนวน 241 คน (73.0%) โดยนักศึกษาส่วนใหญ่ประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของตนเองอยู่ในระดับพื้นฐาน (basic)

และระดับกลาง (intermediate) คิดเป็น 94.2% และ 5.0% ตามลำดับ ภาษาต่างประเทศอื่นที่นักศึกษาแพทย์มีความรู้ เป็นจำนวนรองลงมาได้แก่ ภาษาฝรั่งเศส (20.9%) ภาษาเยอรมัน (1.5%) และภาษาจีน (0.9%) ตามลำดับ ดังแสดงในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ความรู้ภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัย TUMP และระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศโดยการประเมินตนเอง (n=330)

ภาษาต่างประเทศ	จำนวนนักศึกษาแพทย์ตามระดับความสามารถในการใช้ภาษา (คน)			
	ระดับพื้นฐาน	ระดับกลาง	ระดับสูง	รวม
1. ภาษาอังกฤษ	227 (94.2%)	12 (5.0%)	2 (0.8%)	241 (73.0%)
2. ภาษาฝรั่งเศส	63 (91.3%)	3 (4.3%)	3 (4.3%)	69 (20.9%)
3. ภาษาเยอรมัน	2 (40.0%)	-	3 (60.0%)	5 (1.5%)
4. ภาษาจีน	2 (66.7%)	-	1 (33.3%)	3 (0.9%)

3.2.2 ความพร้อมของนักศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์

นักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัย TUMP ประเทศเวียดนาม ส่วนใหญ่ (270 คน, 81.8%) ระบุว่าใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาหลัก (main language) ในการเรียนการสอนตามหลักสูตร รองลงมาระบุว่าใช้ภาษาหลักเป็นภาษาฝรั่งเศส (34 คน, 10.3%) และภาษาเวียดนาม (20 คน, 6.1%) ตามลำดับ และนักศึกษาแพทย์ส่วนใหญ่ (299 คน, 90.6%) ระบุว่ามีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการปฏิบัติงานวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice) เป็นรายวิชาบังคับของหลักสูตร (required course) นักศึกษาแพทย์จำนวน 155 คน (47.0%) ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 (ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015) ซึ่งในจำนวนนี้ มีนักศึกษาแพทย์ 108 คน (69.7%) คิดว่าตนเองจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา นักศึกษาแพทย์จำนวน 9 คน (5.8%) คิดว่าไม่มีผลกระทบต่อการใช้ภาษาในการประกอบวิชาชีพ และที่เหลืออีกจำนวน 38 คน (24.5%) ระบุว่ายังไม่ทราบผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับตนเอง จากการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนดังกล่าวในอนาคต

เมื่อให้นักศึกษาแพทย์ประเมินตนเองเกี่ยวกับความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ทั้ง 4 ทักษะได้แก่ การฟัง (listening) การพูด (speaking) การอ่าน (reading) และการเขียน (writing) พบว่า นักศึกษามีความพร้อมทั้ง 4 ทักษะอยู่ในระดับน้อยที่สุด หรือ ไม่ดีที่สุด ได้แก่ ทักษะการอ่าน (1.55 ± 0.734) ทักษะการเขียน (1.55 ± 0.827) การฟัง (1.42 ± 0.611) และการพูด (1.41 ± 0.625) ดังแสดงในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ผลการประเมินตนเองของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัย TUMP เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความพร้อม
1. การฟัง (Listening)			
1.1 ฟังประวัติความเจ็บป่วย ในกระบวนการสัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	1.48	0.735	ไม่ดีที่สุด
1.2 ฟังการตอบของผู้ป่วยในกระบวนการตรวจร่างกายทั่วไป	1.47	0.700	ไม่ดีที่สุด
1.3 ฟังความคิดเห็นหรือคำถาม จากผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย เกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค และการวางแผนการรักษา	1.43	0.689	ไม่ดีที่สุด
1.4 ฟังการนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	1.38	0.624	ไม่ดีที่สุด
1.5 ฟังการบรรยาย หรือการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ แพทย์ระหว่างประเทศ	1.35	0.610	ไม่ดีที่สุด
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง	1.42	0.611	ไม่ดีที่สุด
2. การพูด (Speaking)			
2.1 พูดและซักถามประวัติความเจ็บป่วยในกระบวนการ สัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	1.47	0.691	ไม่ดีที่สุด
2.2 ให้คำแนะนำผู้ป่วยปฏิบัติตามในการตรวจร่างกายทั่วไป การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ	1.43	0.702	ไม่ดีที่สุด
2.3 อธิบายผลการวินิจฉัยโรค และวางแผนการรักษา ร่วมกับผู้ป่วย	1.43	0.688	ไม่ดีที่สุด
2.4 พูดในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การแจ้งข่าวร้าย การสื่อสาร กับเด็ก ผู้ปกครอง และญาติผู้ป่วย	1.38	0.650	ไม่ดีที่สุด
2.5 นำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	1.36	0.640	ไม่ดีที่สุด
2.6 บรรยาย หรือนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมวิชาการแพทย์ ระหว่างประเทศ	1.37	0.633	ไม่ดีที่สุด
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูด	1.41	0.625	ไม่ดีที่สุด
3. การอ่าน (Reading)			
3.1 อ่านประวัติความเจ็บป่วย และสรุปการรักษาครั้งก่อนของ ผู้ป่วยในเวชระเบียน	1.59	0.762	ไม่ดีที่สุด
3.2 อ่านรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และความเห็นของ แพทย์ที่ให้คำปรึกษา	1.57	0.791	ไม่ดีที่สุด
3.3 อ่านบทความวิชาการในวารสาร หนังสือ และตำราเรียน ทางด้านการแพทย์	1.50	0.747	ไม่ดีที่สุด
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่าน	1.55	0.734	ไม่ดีที่สุด

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความพร้อม
4. การเขียน (Writing)			
4.1 เขียนสรุปการรักษาผู้ป่วยในเวชระเบียน	1.58	0.863	ไม่ดีที่สุด
4.2 เขียนเอกสารวิชาการทางด้านการแพทย์ (เช่น บทความวิชาการ รายงานวิจัย รายงานผู้ป่วย หรือบทเรียนในหนังสือและตำรา)	1.52	0.827	ไม่ดีที่สุด
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียน	1.55	0.827	ไม่ดีที่สุด

3.2.3 ความต้องการจำเป็นของนักศึกษาในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์

เมื่อสอบถามนักศึกษาถึงความต้องการจำเป็น (needs) ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ โดยให้ประเมินว่าได้รับการฝึกปฏิบัติทักษะด้านต่าง ๆ เพียงพอแก่ความต้องการแล้วหรือไม่ และถ้ายังไม่เพียงพอ นักศึกษาแพทย์มีความต้องการจำเป็นในการฝึกทักษะใดมากที่สุด ซึ่งนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของมหาวิทยาลัย TUMP ประเทศเวียดนาม ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรนั้น ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นของตนเอง ทั้ง 4 ทักษะ ดังแสดงในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัย TUMP เกี่ยวกับการฝึกปฏิบัติทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตร

ทักษะภาษาอังกฤษ	จำนวนนักศึกษาแพทย์ (คน)			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ตอบ	รวม
1. ด้านการฟัง	63 (19.1%)	265 (80.3%)	2 (0.6%)	330 (100.0%)
2. ด้านการพูด	63 (19.1%)	263 (79.7%)	4 (1.2%)	330 (100.0%)
3. ด้านการอ่าน	66 (20.0%)	260 (78.8%)	4 (1.2%)	330 (100.0%)
4. ด้านการเขียน	62 (18.8%)	264 (80.0%)	4 (1.2%)	330 (100.0%)

นอกจากนี้ เมื่อสอบถามเพิ่มเติมว่านักศึกษามีความต้องการในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ทักษะใดมากที่สุด พบว่านักศึกษาแพทย์ยังมีความต้องการพัฒนาทั้ง 4 ทักษะ อยู่ในระดับมาก ได้แก่ ทักษะการเขียน (3.90 ± 1.297) การอ่าน (3.87 ± 1.359) การพูด (3.81 ± 1.413) และการฟัง (3.75 ± 1.449) ดังแสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย มหาวิทยาลัย TUMP ใน
การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความต้องการ
1. การฟัง (Listening)			
1.1 ฟังประวัติความเจ็บป่วย ในกระบวนการสัมภาษณ์ผู้ป่วย และการซักประวัติ	3.81	1.460	มาก
1.2 ฟังการตอบของผู้ป่วยในกระบวนการตรวจร่างกายทั่วไป	3.74	1.483	มาก
1.3 ฟังความคิดเห็นหรือคำถาม จากผู้ป่วยและญาติผู้ป่วย เกี่ยวกับการวินิจฉัยโรค และการวางแผนการรักษา	3.72	1.473	มาก
1.4 ฟังการนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	3.70	1.492	มาก
1.5 ฟังการบรรยาย หรือการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ แพทย์ระหว่างประเทศ	3.73	1.495	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง	3.75	1.449	มาก
2. การพูด (Speaking)			
2.1 พูดและซักถามประวัติความเจ็บป่วยในกระบวนการ สัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	3.86	1.439	มาก
2.2 ให้คำแนะนำผู้ป่วยปฏิบัติตามในการตรวจร่างกายทั่วไป การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ	3.82	1.418	มาก
2.3 อธิบายผลการวินิจฉัยโรค และวางแผนการรักษาร่วมกับผู้ป่วย	3.80	1.427	มาก
2.4 พูดในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การแจ้งข่าวร้าย การสื่อสาร กับเด็ก ผู้ปกครอง และญาติผู้ป่วย	3.80	1.443	มาก
2.5 นำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	3.75	1.461	มาก
2.6 บรรยาย หรือนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุมวิชาการแพทย์ ระหว่างประเทศ	3.71	1.456	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูด	3.81	1.413	มาก
3. การอ่าน (Reading)			
3.1 อ่านประวัติความเจ็บป่วย และสรุปการรักษาครั้งก่อนของ ผู้ป่วยในเวชระเบียน	3.92	1.397	มาก
3.2 อ่านรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และความเห็นของ แพทย์ที่ให้คำปรึกษา	3.88	1.354	มาก
3.3 อ่านบทความวิชาการในวารสาร หนังสือ และตำราเรียน ทางด้านการแพทย์	3.82	1.426	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่าน	3.87	1.359	มาก

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (Mean)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	ระดับ ความต้องการ
4. การเขียน (Writing)			
4.1 เขียนสรุปการรักษาผู้ป่วยในเวชระเบียน	3.95	1.337	มาก
4.2 เขียนเอกสารวิชาการทางด้านการแพทย์ (เช่น บทความวิชาการ รายงานวิจัย รายงานผู้ป่วย หรือบทเรียนในหนังสือและตำรา)	3.87	1.332	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียน	3.90	1.297	มาก

3.3 ผลการศึกษาเบื้องต้น (preliminary study)

การศึกษาเบื้องต้นในประชากรนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา 2555 จำนวนทั้งสิ้น 144 คน ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้วิจัย จำนวน 135 คน ($n=135$) คิดเป็นร้อยละ 93.75 เป็นนิสิตชาย 61 คน (45.19%) นิสิตหญิง 74 คน (54.81%) อายุเฉลี่ยของนิสิต คิดเป็น 25.5 ปี ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแรก (L1) เพียงภาษาเดียว (monolingual) จำนวน 132 คน (97.78%) และมีนิสิตแพทย์จำนวน 128 คน ที่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ (L2) โดยประเมินความรู้ของตนเองอยู่ในระดับพื้นฐาน (basic) และระดับกลาง (intermediate)

เมื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ พบว่า นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ (52.10%) มีความพร้อมด้านทักษะการอ่านมากที่สุด อยู่ในระดับ 4 ของ Likert scale 5 ระดับ (1-5) มากกว่าทักษะอื่นที่มีความพร้อมอยู่ในระดับ 3 ได้แก่ ทักษะการฟัง (49.33%) การเขียน (46.30%) และการพูด (44.94%) ตามลำดับ นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตนั้น ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นของตนเอง โดยต้องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษมากที่สุด (94.07%) รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟัง (93.33%) การเขียน (92.91%) และการอ่าน (79.53%) ตามลำดับ

บทที่ 4

อภิปรายและสรุปผลการวิจัย

4.1 อภิปรายผลการวิจัย

การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC liberalization) ในปี 2558 นี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิชาชีพแพทย์ในประเทศไทย ซึ่งนายแพทย์วิสุทธิ ลัจฉเสวี ผู้ช่วยเลขาธิการแพทยสภา ได้ยกตัวอย่างผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น (วิสุทธิ, 2556) ได้แก่

1. มีการเคลื่อนย้ายแพทย์จากประเทศอื่นในอาเซียน เข้ามาทำงานในไทยมากขึ้น
2. มีการเคลื่อนย้ายแพทย์ไทยออกสู่ประเทศอื่นในอาเซียนเพิ่มขึ้น
3. มีการลงทุน หรือร่วมทุนด้านธุรกิจกับโรงพยาบาลจากต่างประเทศมากขึ้น ทั้งภาครัฐและเอกชน
4. มีการลงทุน หรือความร่วมมือด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับสถาบันทางการแพทย์ และการผลิตแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ จากต่างประเทศมากขึ้น และ
5. อาจมีการแก้กฎหมายและระเบียบภายในวงราชการให้สอดคล้องกับ AEC เช่น การบรรจุเข้ารับราชการของชาวต่างชาติในอัตราค่าจ้างที่ขาดแคลน การแก้ไขข้อบังคับแพทยสภาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน การผลิตแพทย์ การสอบใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม และการฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทาง

ท่านได้ให้คำแนะนำข้อหนึ่งแก่แพทย์ใหม่ในการเตรียมตัวเพื่อรองรับสถานการณ์เหล่านี้ ได้แก่ ให้ฝึกฝนด้านภาษาโดยมีภาษาอังกฤษเป็นหลักให้ถึงระดับใช้งานได้อย่างคล่องแคล่ว (fluent) และยังคงต้องสนใจภาษาเพื่อนบ้านในอาเซียนด้วย เพื่อเพิ่มทางเลือกและโอกาสให้ตัวเอง (วิสุทธิ, 2556) ดังนั้น การเตรียมความพร้อมนักศึกษาชั้นมัธยมศึกษาภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร ได้จัดให้มีการเรียนการสอนรายวิชา 499508 ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for Medical Profession) จำนวน 3 หน่วยกิต เพื่อเตรียมความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษ สำหรับนิสิตแพทย์ก่อนจบการศึกษา (ณตพล, 2556) จากผลการศึกษาในโครงการวิจัยนี้ พบว่านิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 และตระหนักถึงความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์ เป็นทักษะที่มีความพร้อมมากที่สุด ได้แก่ การอ่านประวัติผู้ป่วย ความเจ็บป่วยและประวัติการรักษาในเวชระเบียน อ่านผลการตรวจวินิจฉัย รวมทั้งบทความและตำราวิชาการทางการแพทย์ที่เป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยคาดว่าสาเหตุส่วนหนึ่งเนื่องมาจาก นิสิตได้ฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ทั้งจากสื่อการสอนของอาจารย์ในภาคบรรยาย และการอ่านค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร หนังสือ หรือตำรา (textbook) ภาษาต่างประเทศในงานที่ได้รับมอบหมาย สำหรับทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่นมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเขียน การฟัง และการพูด โดยทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์มีความพร้อมน้อยที่สุด ได้แก่ การพูดในกระบวนการตรวจรักษาผู้ป่วย การนำเสนอรายงานผู้ป่วย และการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการแพทย์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนิสิตแพทย์มีโอกาสได้ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรไม่มากนัก มีเฉพาะในรายวิชา

ที่อาจารย์ให้ความสำคัญและมอบหมายให้นิสิตฝึกปฏิบัติ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยเบื้องต้น (preliminary study) ที่ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นจากนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 6 ประจำปีการศึกษา 2555 ซึ่งระบุว่ามีความพร้อมด้านทักษะการอ่านมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟัง การเขียน และการพูด (ณตพล, 2556; Supanatsetakul, 2013) และยิ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะภาษาอังกฤษที่นักศึกษาแพทย์อิหร่านมีความสามารถอยู่ในระดับที่พึงพอใจมากกว่าทักษะอื่น (Karimkhanlouei, 2012) รวมทั้งผลการวิจัยที่พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับทักษะการอ่าน สามารถแก้ไขได้ง่ายที่สุดในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์ไต้หวัน (Hwang, 2011)

ถึงแม้ว่านิสิตจะมีความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ อยู่ในระดับปานกลาง-ดี แต่นิสิตส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่าการฝึกปฏิบัติทักษะดังกล่าวในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรไม่เพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นของตนเอง และยังมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง 4 ทักษะ อยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะทักษะการพูด ได้แก่ การพูดในกระบวนการตรวจรักษาผู้ป่วย การนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุม แพทย์ และการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการแพทย์ระหว่างประเทศ รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟัง การเขียน และการอ่าน ดังนั้น การเรียนการสอนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ควรสนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติ ทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น โดยอาจสอดแทรกเป็นกิจกรรมหนึ่งของการเรียนการสอนในรายวิชา ตัวอย่างเช่น การนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนเป็นภาษาอังกฤษ การนำเสนอรายงานผู้ป่วยและร่วมอภิปรายในที่ประชุมแพทย์เป็นภาษาอังกฤษ การตรวจรักษาผู้ป่วยชาวต่างประเทศโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ได้แก่ การซักประวัติ ตรวจร่างกาย แจกผลการวินิจฉัยโรค ให้การรักษาและแนะนำการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ป่วย ทั้งนี้ สามารถเริ่มจัดกิจกรรมดังกล่าวในรายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนมีความพร้อมก่อน และค่อย ๆ เพิ่มจำนวนขึ้นจนครบทุกรายวิชา จะส่งผลให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนในหลักสูตร นอกจากนี้ ควรสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกเวลาเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั่วไปในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการฟังและการพูด จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความชำนาญ และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์เพิ่มมากขึ้น

สำหรับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของมหาวิทยาลัย Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy (TUMP) ประเทศเวียดนาม มีความคิดเห็นที่ต่างออกไป ส่วนใหญ่คิดว่ายังไม่พร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เนื่องจากการฝึกปฏิบัติ ทักษะดังกล่าวในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรยังไม่เพียงพอ และยังมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษดังกล่าวอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ทักษะ ซึ่งนักศึกษาให้ความสำคัญกับทักษะการเขียนและการอ่านภาษาอังกฤษมากกว่าทักษะการพูดและการฟัง ซึ่งมหาวิทยาลัยสามารถพิจารณาจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเตรียมความพร้อมทักษะภาษาอังกฤษเพิ่มเติมให้นักศึกษาแพทย์ก่อนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ เมื่อสอบถามผู้ประสานงานวิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรแพทยศาสตรของมหาวิทยาลัย TUMP พบว่า การเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตร จะใช้ภาษาเวียดนามเป็นภาษาหลัก และมีรายวิชาภาษาอังกฤษ (English in Medicine) บรรจุไว้ในภาคการศึกษาหนึ่งของหลักสูตรดังกล่าว เช่นเดียวกับในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

4.2 สรุปผลการวิจัย

นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558 และตระหนักถึงผลกระทบความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น นิสิตมีความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ อยู่ในระดับปานกลาง-ดี โดยเฉพาะทักษะการอ่าน การฝึกปฏิบัติทักษะดังกล่าวในการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตยังไม่เพียงพอ ควรจัดการเรียนการสอนให้นิสิตแพทย์ได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษ โดยเฉพาะทักษะการพูดเพิ่มมากขึ้น สำหรับนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของ Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy ยังขาดความพร้อมในการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ และยังมีความต้องการพัฒนาทักษะดังกล่าว อยู่ในระดับมากถึง 4 ทักษะ

4.3 ข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัยนี้มีข้อจำกัดบางประการ คือ ไม่ได้ประเมินความพร้อมของนักศึกษาโดยการทดสอบความรู้ความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์โดยตรง เช่น การวิเคราะห์ผลการสอบ USMLE® (The United States Medical Licensing Examination®) (Federation of State Medical Boards, 1996) หรือผลการสอบ PLAB test (Professional and Linguistic Assessments Board) (General Medical Council, 2014) ซึ่งใช้วัดระดับความรู้ และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพแพทย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ นอกจากนี้ ในการประเมินความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ควรสอบถามความคิดเห็นจากบัณฑิตแพทย์ที่กำลังใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการประกอบวิชาชีพด้วย จะช่วยให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ครบถ้วน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นจริงในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษา อีกปัจจัยหนึ่งเกี่ยวกับพื้นฐานความรู้ และความสนใจด้านภาษาอังกฤษของนิสิตแพทย์แต่ละคน อาจส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรได้ จึงควรสำรวจความคิดเห็นของนิสิตแพทย์ตั้งแต่แรกเข้าเรียนในหลักสูตร และติดตามพัฒนาการทักษะภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องในระหว่างการเรียนจนจบการศึกษา จะช่วยให้นิสิตแพทย์มีความพร้อม และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์เพิ่มมากขึ้น

4.4 ผลงานจากโครงการวิจัย

ผู้วิจัยได้เผยแพร่ผลการศึกษาจากโครงการวิจัยนี้ใน 6 ลักษณะ ดังต่อไปนี้

1. นิพนธ์ต้นฉบับ (Original article) ส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ ได้แก่ บทความเรื่อง “ความพร้อมและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพทย์ ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘” อยู่ระหว่างพิจารณาตอบรับตีพิมพ์ในวารสารธรรมศาสตร์เวชสาร (รายละเอียดภาคผนวก ข.)

2. บทสรุปสำหรับผู้บริหาร (Executive summary) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ บทสรุปสำหรับผู้บริหารเรื่อง “การสำรวจความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558” โดยได้รับแบบรับรองการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัยจาก แพทย์หญิงสุชีลา ศรีทิพย์วรรณ รองคณบดีฝ่ายการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ลงวันที่ 24 กุมภาพันธ์ 2557 (รายละเอียด ภาคผนวก ค.)

3. สรุปผลการศึกษาวิจัย (Research summary) ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ Research summary entitled “Perceived readiness and needs of medical students at Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy to improve English language skills in medical practice under ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015” โดยได้รับ Research Output Receiving Form จาก Dr. Vinh HAC VAN, Vice Dean of the Faculty of Public Health and Head of International Collaboration Department ลงวันที่ 6 มีนาคม 2557 (รายละเอียดภาคผนวก ง.)

4. บทปริทัศน์ (Review article) ส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ ได้แก่ บทความเรื่อง “ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์” ตีพิมพ์ในวารสารธรรมศาสตร์เวชสาร ปีที่ 13 ฉบับที่ 4 ตุลาคม-ธันวาคม 2556 หน้า 561-569 (รายละเอียดภาคผนวก จ.)

5. นำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ (poster presentation) ในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ ได้แก่ บทความย่อและโปสเตอร์เรื่อง “Perceived readiness and needs of Thai medical students in order to become an English proficient doctor” ในหนังสือรวมบทความย่อ (abstract book) ของการประชุมวิชาการนานาชาติ “The 7th Postgraduate Forum on Health systems and Policy for the ASEAN Economic Community: Shared Visions and Goals” ซึ่งจัดขึ้นในระหว่างวันที่ 24-25 มิถุนายน 2556 ณ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร (รายละเอียดภาคผนวก ฉ.)

6. เป็นส่วนหนึ่งของเนื้อหาการเรียนการสอนในรายวิชาต่าง ๆ ของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ที่ผู้วิจัยเป็นผู้รับผิดชอบรายวิชา (บูรณาการระหว่างพันธกิจการเรียนการสอนและการวิจัย) ได้แก่

- รายวิชา 499508 ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for Medical Profession) 3 หน่วยกิต เป็นรายวิชาเฉพาะพื้นฐานวิชาชีพ สำหรับนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 5
- รายวิชา 499722 ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์ (Foreign Language for Communication in Medicine) 3 หน่วยกิต เป็นรายวิชาเฉพาะด้านวิชาเลือก สำหรับนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 5-6
- รายวิชา 499721 คำศัพท์เฉพาะทางการแพทย์ (Medical Terminology) 3 หน่วยกิต เป็นรายวิชาเลือกเสรี สำหรับนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ 2

บรรณานุกรม

- กองการศึกษาทั่วไป สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2535). แผนการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามคณะ: คณะแพทยศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 3 มี.ค. 2557, จากเว็บไซต์ชื่อ กองการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยนเรศวร: <http://www.gened.nu.ac.th/pdf/209.pdf>
- คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2555). หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. 2555. พิษณุโลก: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. (2556). ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตและแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์. ธรรมศาสตร์เวชสาร, 13(4), 561-569.
- ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล, ผู้รับผิดชอบรายวิชา. (2556). เว็บไซต์รายวิชา 499508 ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for Medical Profession). สืบค้นเมื่อ 3 มี.ค. 2557, จากเว็บไซต์ชื่อ มนุษยศาสตร์ทางด้านการแพทย์ ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร: <http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/english.html>
- ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล, ผู้รับผิดชอบรายวิชา. (2556). เว็บไซต์รายวิชา 499721 คำศัพท์เฉพาะทางด้านการแพทย์ (Medical Terminology). สืบค้นเมื่อ 3 มี.ค. 2557, จากเว็บไซต์ชื่อ มนุษยศาสตร์ทางด้านการแพทย์ ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร: <http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/499721.html>
- ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล, ผู้รับผิดชอบรายวิชา. (2556). เว็บไซต์รายวิชา 499722 ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารทางการแพทย์ (Foreign Language for Communication in Medicine). สืบค้นเมื่อ 3 มี.ค. 2557, จากเว็บไซต์ชื่อ มนุษยศาสตร์ทางด้านการแพทย์ ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร: <http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/499722.html>
- ณรงค์ โพธิ์พุกพานันท์. (2556). เอเชียศึกษา (ASEAN Studies) (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล.
- ไพศาล วรคำ. (2555). การวิจัยทางการศึกษา (พิมพ์ครั้งที่ 4). มหาสารคาม: ตักสิลาการพิมพ์.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2553). พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977) จำกัด.
- วัฒนา พัฒเกิด (2544). English for Specific Purposes และ English for Academic Purposes กับหลักสูตรในสถาบันอุดมศึกษา. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 8(2), 17-26.
- วิทย์ บัณฑิตกุล. (2555). รู้จักประชาคมอาเซียน (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพมหานคร: บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด.
- วิสุทธิ์ ลัจฉเสวี. (2556). ผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อวงการแพทย์ไทย. สืบค้นเมื่อ 3 มี.ค. 2557, จากเว็บไซต์ชื่อ คู่มือหมอใหม่ 2556 แพทยสภา: http://www.tmc.or.th/news_file/detail_letter_doctor/doctor56.pdf

- สยามธุรกิจ. (2556). การหลังไหลอย่างเสรีของทักษะแรงงาน. สืบค้นเมื่อ 3 มี.ค. 2557, จากเว็บไซต์ชื่อองค์กร
 ความรู้ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)”: <http://www.thai-aec.com/749#more-749>
- สุวิทย์ ตราสุวรรณ, บรรณาธิการ. (2555). รอบรู้ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพมหานคร: บริษัท เจเนซิส มีเดียคอม จำกัด.
- อนณฎฐ์ เชื้อไทย. (2555). AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว.
- Federation of State Medical Boards (FSMB), National Board of Medical Examiners[®] (NBME[®]).
 (1996). The United States Medical Licensing Examination[®]. cited 3 March 2014, from
 website USMLE[®] The United States Medical Licensing Examination: <http://www.usmle.org/>
- General Medical Council, The United Kingdom. (2014). Professional and Linguistic Assessments
 Board (PLAB) cited 3 March 2014, from website General Medical Council:
<http://www.gmc-uk.org/doctors/plab.asp>
- Glendinning E. H. and Holmström B. A. S. (2005). English in Medicine (3rd ed.). Cambridge:
 Cambridge University Press.
- Glendinning E. H. and Howard R. (2007). Professional English in Use : Medicine. Cambridge:
 Cambridge University Press.
- Grabe W. and Kaplan R. B. (1992). Introduction to Applied Linguistics. Massachusetts: Addison-
 Wesley Publishing Company.
- Harmer J. (2007). The Practice of English Language Teaching (4th ed.). Essex : Pearson
 Education Limited.
- Hwang Y. (2011). Pedagogical Implication on Medical Students' Linguistic Needs. English
 Language Teaching, 4(4), 138-145.
- Karimkhanlouei G. (2012). What do Medical Students Need to Learn in Their English Classes?.
 Journal of Language Teaching and Research, 3(3), 571-577.
- Pawanchik S., Kamil A. A., Hilmi M. F., and Baten M. A. (2011). English Language Needs of Non-
 native Foreign Students. Sino-US English Teaching, 8(8), 505-510.
- Scrivener J. (2011). Learning Teaching (3rd ed.). Oxford : Macmillan Education.
- Supanatsetakul N. (2013). Perceived readiness and needs of Thai medical students in order
 to become an English proficient doctor. Abstract book of the 7th Postgraduate Forum
 on Health systems and Policy for the ASEAN Economic Community: Shared Visions and
 Goals on 24- 25 June 2013 at the Faculty of Medicine, Naresuan University, Phitsanulok,
 Thailand. (page 163-164).
- Turley S. M. (2007). Medical Language. New Jersey: Pearson Education.

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยพระเชตุвр

Research Questionnaire

Dear Final year medical students:

This questionnaire is a part of the survey research project entitled “Perceived readiness for English language skills of medical students in ASEAN community in preparation for medical practice under ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015”. This project is supported by the Faculty of Medicine, Naresuan University in collaboration with other institutions in ASEAN community:

- UKM Medical Centre, National University of Malaysia, Malaysia
- Gadjah Mada University, Indonesia
- Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy, Vietnam

The objective of this study is to explore whether the medical students in their final year are prepared, and will be ready to communicate by using English in their medical practices after graduation. It is expected that the results of this study will provide a valuable feedback to their institutions in order to adjust or develop a strategic plan to improve English language skills for their students.

As a project leader, I will appreciate your responses to all questions in the way that best reflects your opinion. I would like to ensure that your responses will be gathered collectively and the result will be presented as a whole picture of the project. The completed questionnaire from each person will **NOT** be identified individually. Finally, I would like to thank you in advance for your kind cooperation.

Natapol Supanatsetakul M.D., Ph.D.
Faculty of Medicine, Naresuan University
Phitsanulok, Thailand

Definition:

“Final year medical student” means the student in the last year of medical program of the faculty of medicine. He/she will graduate and be able to practice as a physician by the end of this academic year.

“Universities in ASEAN community” means the universities that are located in ASEAN countries and also have the academic cooperation with the Faculty of Medicine, Naresuan University.

In particular, they consist of 4 institutions: UKM Medical Centre, National University of Malaysia, Malaysia, Gadjah Mada University, Indonesia, Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy, Vietnam, and Naresuan University, Thailand.

“First language or native language” means the language that you acquired naturally since you were born. It is the language that you can perform best in the communication. However, it can be more than one language if you are raised by parents of different languages simultaneously. Then, you are defined as a bilingual or a multilingual person.

“Foreign language(s)” means other language(s) that you can use to communicate except your first language or native language

“English language skills” means an ability that can be acquired by training in order to learn or to communicate using English language. English language skills consist of receptive skills (listening and reading) and productive skills (writing and speaking).

“English for medical practice” means English as a preferred language for doctor to communicate with others in the practice of medicine. It is considered to be an English for Specific Purposes (ESP)

Instruction:

This 8-page questionnaire consists of three parts with a series of questions as follows.

	<i>Number of questions</i>
Part 1 General information of the survey respondent	5
Part 2 English language skills training in the medical program	5
Part 3 Needs to improve English language skills for medical practice	4

Part 1 General information of the survey respondent

1. You are in the final year of the medical program of which institution?

- UKM Medical Centre, National University of Malaysia, Malaysia
- Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy, Vietnam
- Gadjah Mada University, Indonesia
- Naresuan University, Thailand

- And study at
- Naresuan University Hospital, Phitsanulok
 - Buddhachinaraj Hospital, Phitsanulok
 - Uttaradit Hospital, Uttaradit
 - Phrae Hospital, Phrae
 - Pichit Hospital, Pichit
 - Somdetprachaotaksin Maharaj Hospital, Tak

2. Gender: Male Female

3. Age (in year): _____

4. What is your first language or native language?

- Monolingual (specify) _____
- Bilingual or multilingual (specify) _____

5. Are you able to use any other foreign language(s)? If so, please indicate the language(s) that you can use, and also estimate the level of your language(s) proficiency by in the box provided. (Check all that apply)

Foreign language(s) (must be different from one indicated in the question No. 4)	Basic	Intermediate	Advanced
☐ None			
☐ English	☐	☐	☐
☐ French	☐	☐	☐
☐ German	☐	☐	☐
☐ Chinese	☐	☐	☐
☐ Other (specify) 1.	☐	☐	☐
2.	☐	☐	☐
3.	☐	☐	☐

Part 2 English language skills training in the medical program

1. What is the main language of the medical program at your institution?

2. Is there any teaching or training course of “English for medical practice” in your medical program?

(Check all that apply)

- Yes, “English for medical practice” is taught as a required course for all students.
- Yes, “English for medical practice” is taught as a free elective or an extra-curricular course.
- No, there is only a course of English for general purposes, but not specific for medical practice.
- No, there is no any English language teaching or training course at all.

3. Have you heard anything about “ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015”?

- Yes, I’ve heard about that. (Please continue to the question No. 4)
- No, I haven’t heard anything about that. (Skip to the question No. 5)

4. Do you think “ASEAN Economic Community (AEC) liberalization” will have any impact on the usage of English language in your medical practice after graduation? (Choose one only)

- Yes, I may have to use English language in my practice more and more.
- No, there will not be any impact to the language that I use in my medical practice.
- I really don’t know how this situation is going to affect myself.

5. Please evaluate the level of your ability or readiness to use these 4 English language skills for medical practice by in the box provided. There are 5 scales for each language skill, which “5” is for one that you think you can perform the best, and “1” is for one that you think can perform the worst.

English Language Skills For Medical Practice	Perform ←————→ Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
1. Listening					
1.1 To listen to the patient’s chief complaint, current abnormal symptoms, past medical history and other histories relevant to the patient’s illness	☐	☐	☐	☐	☐

English Language Skills For Medical Practice	Perform ←————→ Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
1.2 To listen to the patient's response during physical examination	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 To listen to the patient's opinion or a question from the patient or relatives regarding the medical diagnosis and plan for treatment	☐	☐	☐	☐	☐
1.4 To listen to a case presentation from other medical colleagues	☐	☐	☐	☐	☐
1.5 To listen to a lecture or an oral presentation in an international medical conference	☐	☐	☐	☐	☐
2. Speaking					
2.1 To speak during the procedure of patient interview and history taking	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 To give instructions during the procedure of physical examination, laboratory investigation and medical intervention	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 To explain the medical diagnosis and to discuss the plan for treatment	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 To communicate in a special situation such as giving bad news, communicating with children, or communicating with the patient's relatives	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 To deliver a case presentation in a medical meeting	☐	☐	☐	☐	☐
2.6 To give a lecture or an oral presentation in an international medical conference	☐	☐	☐	☐	☐
3. Reading					
3.1 To read a patient's medical history and a summary of previous treatment in the patient's medical record	☐	☐	☐	☐	☐
3.2 To read a laboratory investigation report or a comment received from other physicians	☐	☐	☐	☐	☐
3.3 To read medical journals, books, or textbooks related to medicine	☐	☐	☐	☐	☐

English Language Skills For Medical Practice	Perform ←————→ Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
4. Writing					
4.1 To write up a treatment summary in the patient's medical record	☐	☐	☐	☐	☐
4.2 To prepare a research paper, a scientific article, a case report, or a book chapter related to medicine	☐	☐	☐	☐	☐

Part 3 Needs to improve English language skills for medical practice

1. Listening skills

Do you think if you have received enough training for your "Listening skills" during your study in the medical program at your institution?

Yes, I have enough training regarding my needs. (Skip to the question number 2)

No, I have **NOT** been trained that much. It's still not enough for my needs.

Please indicate the level of your needs to improve listening skills by in the box provided. There are 5 scales which "5" is for one that you need the most or you need it in the first priority, and "1" is for one that you need the least.

Needs to improve listening skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
1.1 To listen to the patient's chief complaint, current abnormal symptoms, past medical history and other histories relevant to the patient's illness	☐	☐	☐	☐	☐
1.2 To listen to the patient's response during physical examination	☐	☐	☐	☐	☐
1.3 To listen to the patient's opinion or a question from the patient or relatives regarding the medical diagnosis and plan for treatment	☐	☐	☐	☐	☐
1.4 To listen to a case presentation from other medical colleagues	☐	☐	☐	☐	☐
1.5 To listen to a lecture or an oral presentation in an international medical conference	☐	☐	☐	☐	☐

2. Speaking skills

Do you think if you have received enough training for your “Speaking skills” during your study in the medical program at your institution?

Yes, I have enough training regarding my needs. *(Skip to the question number 3)*

No, I have **NOT** been trained that much. It’s still not enough for my needs.

Please indicate the level of your needs to improve speaking skills by in the box provided.

There are 5 scales which “5” is for one that you need the most or you need it in the first priority, and “1” is for one that you need the least.

Needs to improve speaking skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
2.1 To speak during the procedure of patient interview and history taking	☐	☐	☐	☐	☐
2.2 To give instructions during the procedure of physical examination, laboratory investigation and medical intervention	☐	☐	☐	☐	☐
2.3 To explain the medical diagnosis and to discuss the plan for treatment	☐	☐	☐	☐	☐
2.4 To communicate in a special situation such as giving bad news, communicating with children, or communicating with the patient’s relatives	☐	☐	☐	☐	☐
2.5 To deliver a case presentation in a medical meeting	☐	☐	☐	☐	☐
2.6 To give a lecture or an oral presentation in an international medical conference	☐	☐	☐	☐	☐

3. Reading skills

Do you think if you have received enough training for your “Reading skills” during your study in the medical program at your institution?

Yes, I have enough training regarding my needs. *(Skip to the question number 4)*

No, I have **NOT** been trained that much. It’s still not enough for my needs.

Please indicate the level of your needs to improve reading skills by in the box provided. There are 5 scales which “5” is for one that you need the most or you need it in the first priority, and “1” is for one that you need the least.

Needs to improve reading skills (English for medical practice)	Need ←————→				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
3.1 To read a patient's medical history and a summary of previous treatment in the patient's medical record	☐	☐	☐	☐	☐
3.2 To read a laboratory investigation report or a comment received from other physicians	☐	☐	☐	☐	☐
3.3 To read medical journals, books, or textbooks related to medicine	☐	☐	☐	☐	☐

4. Writing skills

Do you think if you have received enough training for your “Writing skills” during your study in the medical program at your institution?

Yes, I have enough training regarding my needs.

No, I have **NOT** been trained that much. It's still not enough for my needs.

Please indicate the level of your needs to improve writing skills by in the box provided. There are 5 scales which “5” is for one that you need the most or you need it in the first priority, and “1” is for one that you need the least.

Needs to improve writing skills (English for medical practice)	Need ←————→				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
4.1 To write up a treatment summary in the patient's medical record	☐	☐	☐	☐	☐
4.2 To prepare a research paper, a scientific article, a case report, or a book chapter related to medicine	☐	☐	☐	☐	☐

Thank you for your participation in the survey.

ภาคผนวก ข นิพนธ์ต้นฉบับส่งตีพิมพ์ในวารสารวิชาการระดับชาติ (อยู่ระหว่างพิจารณาตอบรับตีพิมพ์)

ความพร้อมและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพทย์ ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘

ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล*

บทคัดย่อ

บทนำ: การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน สนับสนุนให้มีการเคลื่อนย้ายหมุนเวียนของสินค้า การบริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือได้อย่างเสรี ส่งผลให้ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์เพิ่มมากขึ้น การเตรียมความพร้อมทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรจึงมีความสำคัญ การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้ายก่อนจบการศึกษา เกี่ยวกับความพร้อมและความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘

วิธีการศึกษา: เป็นการศึกษาวิจัยเชิงสำรวจแบบตัดขวาง โดยใช้แบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ๕ ระดับของลิเคิร์ต เก็บข้อมูลจากประชากรนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๖ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๑๕๐ คน และวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติโดยอาศัยการคำนวณค่าร้อยละ คะแนนเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการศึกษา: ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น ๑๔๙ คน (ร้อยละ ๙๙.๓) เป็นเพศชาย ๖๙ คน และเพศหญิง ๗๘ คน อายุเฉลี่ยคิดเป็น ๒๖.๑๑ ปี ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาที่หนึ่งเพียงภาษาเดียว และมีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในระดับพื้นฐาน-ปานกลาง (ร้อยละ ๙๕.๓) นิสิตแพทย์ ๑๒๙ คน (ร้อยละ ๘๖.๖) ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และคิดว่าจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มขึ้นในการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา โดยมีความพร้อมด้านทักษะการอ่านมากที่สุดอยู่ในระดับดี (๓.๘๓ ± ๐.๖๖๙) สูงกว่าทักษะอื่นซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะการเขียน การฟัง และการพูด นิสิตมีความเห็นว่าการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรไม่เพียงพอ และยังมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะดังกล่าวอยู่ในระดับมากทั้ง ๔ ทักษะ ได้แก่ ทักษะการพูด (๔.๐๔ ± ๐.๘๑๖) การฟัง (๔.๐๐ ± ๐.๗๕๓) การเขียน (๓.๙๓ ± ๐.๘๖๙) และการอ่าน (๓.๘๓ ± ๐.๙๐๖)

วิจารณ์ และสรุปผลการศึกษา: นิสิตชั้นปีสุดท้ายของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร มีความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ อยู่ในระดับปานกลาง-ดี โดยเฉพาะทักษะการอ่าน แต่การฝึกปฏิบัติทักษะดังกล่าวในการเรียนตามหลักสูตรยังไม่เพียงพอ ควรจัดการเรียนการสอนให้นิสิตได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษโดยเฉพาะทักษะการพูด เพิ่มมากขึ้น

คำสำคัญ: ความพร้อมและความต้องการจำเป็น, นักศึกษาแพทย์, ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์, การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘

*ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

Abstract

Perceived readiness and needs of medical students to improve English language skills in medical practice under ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015

Natapol Supanatsetakul

Department of Pathology, Faculty of Medicine, Naresuan University

Introduction: ASEAN Economic Community (AEC) liberalization will permit free flow of goods, services, investment, and skilled labors within the community. This may increase the use of English language in medical practice. Students' preparation of English language skills during the study of the program is crucial. This study is aimed to analyze the students' self-evaluation of perceived readiness and needs to improve English language skills in medical practice under the AEC liberalization in the year 2015.

Methods: The study was a cross-sectional survey, using a five-level Likert scale (1-5) research questionnaire to collect data from 150 students in the final year of medical program of the Faculty of Medicine, Naresuan University during the academic year 2013. The data were statistically analyzed by calculating percentage, mean, and standard deviation.

Results: Of all 149 completed questionnaires, there are 69 males and 78 females participating in the study. The average age is 26.11 years. Most of the students are monolingual Thai native speakers who can use English as a second language at basic to intermediate levels (95.3%). 129 (86.6%) of medical students have heard about the AEC liberalization 2015, and consider that this may increase the use of English language in their medical practice. The student's perceived readiness of English reading skills in medical practice appears at good level (3.83 ± 0.669), higher than all other skills which are appeared at moderate level, including writing, listening, and speaking. Training of these skills during the medical program is not enough. The student's needs to improve all English language skills are still at high level, consisting of speaking (4.04 ± 0.816), listening (4.00 ± 0.753), writing (3.93 ± 0.869), and reading (3.83 ± 0.906).

Discussion and Conclusion: Perceived readiness of the final year medical students at Naresuan University to perform English language skills in medical practice appears in moderate-good levels, especially reading skills. However, training of these skills during the medical program is not enough. Medical instructions which permit training of English language skills, especially speaking skills, should be additionally provided.

Key words: Perceived readiness and needs, Medical students, English language skills in medical practice, ASEAN Economic Community (AEC) liberalization 2015

บทนำ (Introduction)

สืบเนื่องจากกลุ่มประเทศอาเซียน (The Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิก ๑๐ ประเทศ เรียงตามลำดับการเข้าเป็นสมาชิก^๑ ได้แก่ สมาชิกผู้ก่อตั้ง ๕ ประเทศ ประกอบด้วย ราชอาณาจักรไทย สาธารณรัฐอินโดนีเซีย มาเลเซีย สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ และสาธารณรัฐสิงคโปร์ ต่อมา รัฐบรูไนดารุสซาลาม สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมาร์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และราชอาณาจักรกัมพูชา ได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียนในการประชุมสุดยอดอาเซียน (ASEAN Summit) ครั้งที่ ๙ จัดขึ้น ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อเดือนตุลาคม ปี ๒๕๔๖ เรียกว่า “ข้อตกลงบาหลี ๒ (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II)” เห็นชอบให้มุ่งพัฒนาอาเซียนไปสู่ “ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community)” ภายในปี ค.ศ. ๒๐๒๐ (พ.ศ. ๒๕๖๓)^๑ ซึ่งต่อมาในเดือนมกราคม ปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ ๑๒ ณ เมืองเซบู ประเทศฟิลิปปินส์ ผู้นำอาเซียนได้ตกลงให้มีการจัดตั้งประชาคมอาเซียนแล้วเสร็จเร็วขึ้นภายในปี ค.ศ. ๒๐๑๕ (พ.ศ. ๒๕๕๘) โดยดำเนินงานภายใต้ “กฎบัตรอาเซียน (ASEAN Charter)” ซึ่งเปรียบเสมือนรัฐธรรมนูญของอาเซียน เป็นแนวทางขับเคลื่อนไปสู่เป้าหมายใน ๓ ด้านหรือเสาหลักสำคัญ (pillars)^๒ ได้แก่ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Political-Security Community - APSC หรือ ASC) ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community - ASCC) ซึ่งหากกล่าวถึงเฉพาะการรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) นั้น มีสาระสำคัญของความร่วมมือใน ๓ เรื่องหลัก ได้แก่ การค้าสินค้า การบริการ และการลงทุน โดยมีเป้าหมายให้อาเซียนกลายเป็นตลาดการค้าและฐานการผลิตเดียวกัน (single market and production base)^๓ ส่งผลให้มีการเคลื่อนย้ายหมุนเวียนของสินค้า การบริการ การลงทุน เงินทุนและแรงงานฝีมือ ภายในประชาคมได้อย่างเสรี โดยเฉพาะอย่างยิ่งการเคลื่อนย้ายแรงงานฝีมือภายในประชาคมได้อย่างเสรีของ ๗ อาชีพแรก ได้แก่ วิศวกร พยาบาล สถาปนิก การสำรวจ ทันตแพทย์ แพทย์ และบัญชี^๔ ซึ่งการรวมกลุ่มเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนนี้ จะช่วยพัฒนาความมั่นคงทางเศรษฐกิจของภูมิภาค และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันกับประเทศในภูมิภาคอื่นได้^๕

จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อให้ผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์ และผู้ป่วยชาวต่างประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย และมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารระหว่างการประกอบวิชาชีพเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น การเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรจึงมีความสำคัญในบทปริทัศน์เรื่อง “ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์” ผู้วิจัยได้นำเสนอการเรียนการสอน “ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice)” ประกอบด้วยหัวข้อการเรียนรู้ที่จำเป็น ๑๑ หัวข้อ ผ่านการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติโดยอาศัยทักษะภาษาอังกฤษอย่างครบถ้วนทั้ง ๔ ทักษะ ได้แก่ การฟัง (listening) การพูด (speaking) การอ่าน (reading) และการเขียน (writing)^๖ การศึกษาวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะสำรวจความคิดเห็นของนักศึกษาแพทย์ชั้นปีสุดท้าย เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาทักษะดังกล่าวก่อนจบ

การศึกษา ทั้งนี้ เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาปรับปรุงหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องต่อไป

วิธีการศึกษา (Method)

รูปแบบการศึกษาและประชากร เป็นการศึกษาวิจัยเชิงบรรยาย (descriptive research) และเชิงสำรวจแบบตัดขวาง (cross-sectional survey) ในประชากรเป้าหมายอย่างจำเพาะเจาะจง ได้แก่ นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ ศึกษาอยู่ ณ โรงพยาบาลภายในเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ทั้ง ๖ แห่ง ได้แก่ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก โรงพยาบาลอุตรดิตถ์ โรงพยาบาลแพร่ โรงพยาบาลพิจิตร และโรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดตาก จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ แบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นเป็นภาษาอังกฤษ ประกอบด้วย ๓ ส่วน ได้แก่ ส่วนที่ ๑ ข้อมูลของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ภาษาแรกหรือภาษาที่หนึ่ง (first language, L1) และภาษาต่างประเทศ (foreign language) หรือภาษาที่สอง (second language, L2) พร้อมทั้งประเมินระดับความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศของตนเอง เป็น ๓ ระดับ ได้แก่ ระดับพื้นฐาน (basic) ระดับปานกลาง (intermediate) และระดับสูง (advanced) ส่วนที่ ๒ การประเมินตนเองเกี่ยวกับความพร้อม (perceived readiness) ในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ทั้ง ๔ ทักษะ ได้แก่ การฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน และส่วนที่ ๓ การประเมินความต้องการจำเป็น (needs) ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ทั้ง ๔ ทักษะดังกล่าว โดยแบบสอบถามเป็นแบบมาตราประมาณค่า (rating scale) ๕ ระดับ ตามมาตรวัดของลิเคิร์ต (Likert scales) ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ๒ ท่าน ได้ปรับแก้ไขและทดลองใช้กับนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวน ๓๒ คน เพื่อวิเคราะห์หาค่าสัมประสิทธิ์ครอนบาคแอลฟา (Cronbach's alpha) ได้เท่ากับ ๐.๘๘๗ และการศึกษาวิจัยนี้ได้ผ่านการรับรองโดยคณะกรรมการจริยธรรมการวิจัยในมนุษย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บข้อมูลจากนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ ณ โรงพยาบาลในเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวรทั้ง ๖ แห่ง โดยให้นิสิตทำแบบสอบถามเป็นรายบุคคล และส่งกลับคืนผู้วิจัยเมื่อทำเสร็จเรียบร้อย นิสิตแพทย์ที่ติดภารกิจในช่วงเวลาดังกล่าว ได้มอบหมายให้ผู้ประสานงานวิจัยของแต่ละโรงพยาบาลดำเนินการต่อภายหลัง และรวบรวมแบบสอบถามส่งกลับผู้วิจัยภายในระยะเวลาที่กำหนด

การวิเคราะห์ข้อมูล อาศัยสถิติบรรยาย (descriptive statistics) นำเสนอข้อมูลโดยใช้ตารางแจกแจงความถี่และค่าร้อยละ (percentage) สำหรับความคิดเห็นของผู้ตอบแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า ๕ ระดับของลิเคิร์ต อาศัยการคำนวณค่าคะแนนเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) ในการวิเคราะห์ข้อมูลตามเกณฑ์ดังต่อไปนี้

<u>คะแนนเฉลี่ย</u>	<u>ระดับความพร้อม หรือ ระดับความต้องการ</u>
๔.๒๐ - ๕.๐๐ หมายถึง	ดีที่สุด หรือ มากที่สุด
๓.๔๐ - ๔.๑๙ หมายถึง	ดี หรือ มาก

๒.๖๐ - ๓.๓๙	หมายถึง	ปานกลาง
๑.๘๐ - ๒.๕๙	หมายถึง	ไม่ดี หรือ น้อย
๑.๐๐ - ๑.๗๙	หมายถึง	ไม่ดีที่สุด หรือ น้อยที่สุด

ผลการศึกษา (Results)

นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำแนกตามโรงพยาบาลเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์ จำนวนทั้งสิ้น ๑๕๐ คน ดังแสดงในตารางที่ ๑ นิสิตแพทย์ตอบแบบสอบถามและส่งกลับคืน จำนวน ๑๔๙ คน คิดเป็น ร้อยละ ๙๙.๓ ในจำนวนนี้มีนิสิตชาย ๖๙ คน (ร้อยละ ๔๖.๓) นิสิตหญิง ๗๘ คน (ร้อยละ ๕๒.๓) และไม่ระบุเพศ ๒ คน (ร้อยละ ๑.๓) นิสิตแพทย์มีอายุระหว่าง ๒๐-๓๔ ปี โดยมีอายุเฉลี่ยคิดเป็น ๒๖.๑๑ ปี

ตารางที่ ๑ นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำแนกตามโรงพยาบาลเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์ จำนวน ๑๕๐ คน

โรงพยาบาล	จำนวนนิสิต (คน)	ร้อยละ
๑. โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร	๓๓	๒๒.๐
๒. โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก	๔๖	๓๐.๗
๓. โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	๒๕	๑๖.๗
๔. โรงพยาบาลแพร่	๑๖	๑๐.๗
๕. โรงพยาบาลพิจิตร	๑๕	๑๐.๐
๖. โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดตาก	๑๕	๑๐.๐
รวมทั้งสิ้น	๑๕๐	๑๐๐

นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแรกหรือภาษาที่หนึ่ง (L1) เพียงภาษาเดียว (monolingual) จำนวน ๑๔๒ คน (ร้อยละ ๙๕.๓) มีภาษาแรก ๒ ภาษา (bilingual) จำนวน ๒ คน (ร้อยละ ๑.๓) ได้แก่ ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ ๑ คน และภาษาไทยกับภาษากัมพูชา ๑ คน และมีภาษาแรกหลายภาษา (multilingual) จำนวน ๑ คน (ร้อยละ ๐.๗) ได้แก่ ภาษาอังกฤษ ภาษาอังกฤษ ภาษาเนปาล ภาษาทิเบต และภาษาฮินดี เมื่อสอบถามความรู้เกี่ยวกับภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง (L2) นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง จำนวน ๑๔๒ คน (ร้อยละ ๙๕.๓) โดยประเมินความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษของตนเองอยู่ในระดับพื้นฐานและระดับกลาง รองลงมาได้แก่ ภาษาจีน เยอรมัน ฝรั่งเศส สลาว พม่า และภาษาญี่ปุ่น ดังแสดงในตารางที่ ๒

ตารางที่ ๒ ภาษาต่างประเทศ และระดับความสามารถในการใช้ภาษาของนิสิตแพทย์โดยการประเมินตนเองของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน ๑๔๙ คน

ภาษาต่างประเทศ	จำนวนนิสิตแพทย์ (คน)			รวม (ร้อยละ)
	ระดับพื้นฐาน	ระดับกลาง	ระดับสูง	
๑. ภาษาอังกฤษ	๘๗	๕๒	๓	๑๔๒ (๙๕.๓)
๒. ภาษาจีน	๙	๑	-	๑๐ (๖.๗)
๓. ภาษาเยอรมัน	๑๐	-	-	๑๐ (๖.๗)
๔. ภาษาฝรั่งเศส	๘	-	-	๘ (๕.๔)
๕. ภาษาลาว	๕	-	-	๕ (๓.๔)
๖. ภาษาพม่า	๑	-	-	๑ (๐.๗)
๗. ภาษาญี่ปุ่น	๑	-	-	๑ (๐.๗)

นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ จำนวน ๑๒๙ คน (ร้อยละ ๘๖.๖) ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ ซึ่งในจำนวนนี้มีนิสิตแพทย์ ๑๑๕ คน (ร้อยละ ๘๙.๑) คิดว่าจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา และเมื่อให้นิสิตแพทย์ประเมินตนเองเกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ทั้ง ๔ ทักษะ (ฟัง-พูด-อ่าน-เขียน) พบว่า นิสิตมีความพร้อมด้านทักษะการอ่านมากที่สุด อยู่ในระดับดี โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.83 ± 0.669 รองลงมาคือความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ ทักษะการเขียน (3.25 ± 0.889) การฟัง (3.16 ± 0.748) และการพูด (2.84 ± 0.837) ดังแสดงในตารางที่ ๓

ตารางที่ ๓ ผลการประเมินตนเองของนิสิตแพทย์ เกี่ยวกับความพร้อมในการใช้ทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความพร้อม
๑. การฟัง (Listening)			
๑.๑ ฟังประวัติความเจ็บป่วย ในกระบวนการสัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	๓.๒๙	๐.๘๕๐	ปานกลาง
๑.๒ ฟังการตอบสนองของผู้ป่วยในกระบวนการตรวจร่างกายทั่วไป	๓.๓๘	๐.๘๓๘	ปานกลาง
๑.๓ ฟังความคิดเห็นหรือคำถาม จากผู้ป่วยและญาติ เกี่ยวกับการวินิจฉัยโรคและการวางแผนการรักษา	๓.๑๐	๐.๘๓๓	ปานกลาง
๑.๔ ฟังการนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	๓.๑๒	๐.๘๔๓	ปานกลาง
๑.๕ ฟังการบรรยาย หรือการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการแพทย์ระหว่างประเทศ	๒.๙๕	๐.๘๙๙	ปานกลาง
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง	๓.๑๖	๐.๗๔๘	ปานกลาง

๒. การพูด (Speaking)

๒.๑ พูดและซักถามประวัติความเจ็บป่วยใน กระบวนการสัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	๒.๙๙	๐.๙๓๑	ปานกลาง
๒.๒ ให้คำแนะนำผู้ป่วยปฏิบัติตามในการตรวจร่างกาย ทั่วไป การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้วย เครื่องมือพิเศษ	๓.๐๒	๐.๘๗๖	ปานกลาง
๒.๓ อธิบายผลการวินิจฉัยโรค และวางแผนการรักษา ร่วมกับผู้ป่วย	๓.๐๑	๐.๘๙๖	ปานกลาง
๒.๔ พูดในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การแจ้งข่าวร้าย การสื่อสารกับเด็ก ผู้ปกครอง และญาติผู้ป่วย	๒.๖๓	๐.๙๓๔	ปานกลาง
๒.๕ นำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	๒.๗๘	๐.๙๒๐	ปานกลาง
๒.๖ บรรยาย หรือนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุม วิชาการแพทย์ระหว่างประเทศ	๒.๖๓	๑.๐๐๘	ปานกลาง
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูด	๒.๘๔	๐.๘๓๗	ปานกลาง

๓. การอ่าน (Reading)

๓.๑ อ่านประวัติความเจ็บป่วย และสรุปการรักษา ครั้ง ก่อนของผู้ป่วยในเวชระเบียน	๓.๙๑	๐.๗๖๘	ดี
๓.๒ อ่านรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และ ความเห็นของแพทย์ที่ให้คำปรึกษา	๓.๙๔	๐.๗๒๙	ดี
๓.๓ อ่านบทความวิชาการในวารสาร หนังสือ และตำรา เรียนทางด้านการศึกษา	๓.๖๕	๐.๗๕๓	ดี
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่าน	๓.๘๓	๐.๖๖๙	ดี

๔. การเขียน (Writing)

๔.๑ เขียนสรุปการรักษาผู้ป่วยในเวชระเบียน	๓.๔๑	๐.๙๓๑	ดี
๔.๒ เขียนเอกสารวิชาการทางด้านการศึกษา (เช่น บทความวิชาการ รายงานวิจัย รายงานผู้ป่วย หรือ บทเรียนในหนังสือและตำรา)	๓.๐๙	๐.๙๕๙	ปานกลาง
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียน	๓.๒๕	๐.๘๘๙	ปานกลาง

เมื่อให้นิสิตประเมินว่าได้รับการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรเพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นแล้วหรือไม่ และถ้ายังไม่เพียงพอ นิสิตมีความต้องการฝึกทักษะด้านใดมากที่สุด นิสิตส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกทักษะภาษาอังกฤษดังกล่าว ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นของตนเอง ดังแสดงในตารางที่ ๔ และยังมีความต้องการจำเป็นในการฝึกทักษะภาษาอังกฤษอยู่ในระดับมากที่สุด ๔ ด้าน ได้แก่ การพูด (๔.๐๔ ± ๐.๘๑๖) การฟัง (๔.๐๐ ± ๐.๗๕๓) การเขียน (๓.๙๓ ± ๐.๘๖๙) และการอ่าน (๓.๘๓ ± ๐.๙๐๖) ดังแสดงในตารางที่ ๕

ตารางที่ ๔ ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนิสิตแพทย์ เกี่ยวกับการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต

ทักษะภาษาอังกฤษ	จำนวนนิสิตแพทย์ (คน, ร้อยละ)			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ไม่ตอบ	รวม
๑. ด้านการฟัง	๑๘ (๑๒.๑)	๑๒๙ (๘๖.๖)	๒ (๑.๓)	๑๔๙ (๑๐๐.๐)
๒. ด้านการพูด	๑๔ (๙.๔)	๑๓๓ (๘๙.๓)	๒ (๑.๓)	๑๔๙ (๑๐๐.๐)
๓. ด้านการอ่าน	๓๑ (๒๐.๘)	๑๑๗ (๗๘.๕)	๑ (๐.๗)	๑๔๙ (๑๐๐.๐)
๔. ด้านการเขียน	๑๔ (๙.๔)	๑๓๔ (๘๙.๙)	๑ (๐.๗)	๑๔๙ (๑๐๐.๐)

ตารางที่ ๕ ผลการประเมินความต้องการจำเป็นของนิสิตแพทย์ เกี่ยวกับการฝึกทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ทางด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียน

ทักษะภาษาอังกฤษ	คะแนนเฉลี่ย (mean)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	ระดับความต้องการ
๑. การฟัง (Listening)			
๑.๑ ฟังประวัติความเจ็บป่วย ในกระบวนการสัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	๓.๙๒	๐.๘๖๓	มาก
๑.๒ ฟังการตอบสนองของผู้ป่วยในกระบวนการตรวจร่างกายทั่วไป	๓.๙๒	๐.๘๓๕	มาก
๑.๓ ฟังความคิดเห็นหรือคำถาม จากผู้ป่วยและญาติ เกี่ยวกับการวินิจฉัยโรคและการวางแผนการรักษา	๔.๐๔	๐.๘๔๒	มาก
๑.๔ ฟังการนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	๔.๐๙	๐.๘๔๘	มาก
๑.๕ ฟังการบรรยาย หรือการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการแพทย์ระหว่างประเทศ	๔.๐๑	๐.๙๓๑	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง	๔.๐๐	๐.๗๕๓	มาก

๒. การพูด (Speaking)

๒.๑ พูดและซักถามประวัติความเจ็บป่วยใน กระบวนการสัมภาษณ์ผู้ป่วยและการซักประวัติ	๔.๐๑	๐.๘๙๒	มาก
๒.๒ ให้คำแนะนำผู้ป่วยปฏิบัติตามในการตรวจร่างกาย ทั่วไป การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้วย เครื่องมือพิเศษ	๔.๐๒	๐.๘๗๙	มาก
๒.๓ อธิบายผลการวินิจฉัยโรค และวางแผนการรักษา ร่วมกับผู้ป่วย	๔.๐๘	๐.๙๐๑	มาก
๒.๔ พูดในสถานการณ์เฉพาะ เช่น การแจ้งข่าวร้าย การสื่อสารกับเด็ก ผู้ปกครอง และญาติผู้ป่วย	๔.๑๗	๐.๘๘๓	มาก
๒.๕ นำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์	๔.๐๓	๐.๘๘๗	มาก
๒.๖ บรรยาย หรือนำเสนอผลงานวิชาการในที่ประชุม วิชาการแพทย์ระหว่างประเทศ	๓.๙๕	๐.๙๖๔	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการพูด	๔.๐๔	๐.๘๑๖	มาก

๓. การอ่าน (Reading)

๓.๑ อ่านประวัติความเจ็บป่วย และสรุปการรักษา ครั้ง ก่อนของผู้ป่วยในเวชระเบียน	๓.๗๙	๐.๙๒๗	มาก
๓.๒ อ่านรายงานผลการตรวจทางห้องปฏิบัติการ และ ความเห็นของแพทย์ที่ให้คำปรึกษา	๓.๗๗	๐.๙๖๓	มาก
๓.๓ อ่านบทความวิชาการในวารสาร หนังสือ และตำรา เรียนทางด้านการแพทย์	๓.๙๓	๐.๙๓๐	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการอ่าน	๓.๘๓	๐.๙๐๖	มาก

๔. การเขียน (Writing)

๔.๑ เขียนสรุปการรักษาผู้ป่วยในเวชระเบียน	๓.๙๓	๐.๙๑๕	มาก
๔.๒ เขียนเอกสารวิชาการทางด้านการแพทย์ (เช่น บทความวิชาการ รายงานวิจัย รายงานผู้ป่วย หรือ บทเรียนในหนังสือและตำรา)	๓.๙๔	๐.๙๓๒	มาก
ทักษะภาษาอังกฤษด้านการเขียน	๓.๙๓	๐.๘๖๙	มาก

วิจารณ์ และสรุปผลการศึกษา (Discussion and Conclusion)

การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC liberalization) ในปี พ.ศ. ๒๕๕๘ นี้ เป็นการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค ที่อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของวิชาชีพแพทย์ในประเทศไทย ซึ่งนายแพทย์วิสุทธิ ลัจฉเสวี ผู้ช่วยเลขาธิการแพทยสภา ได้ยกตัวอย่างผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น^๖ ได้แก่ ๑. มีการเคลื่อนย้ายแพทย์จากประเทศอื่นในอาเซียน เข้ามาทำงานในไทยมากขึ้น ๒. มีการเคลื่อนย้ายแพทย์ไทยออกสู่ประเทศอื่นในอาเซียน เพิ่มขึ้น ๓. มีการลงทุน หรือร่วมทุนด้านธุรกิจกับโรงพยาบาลจากต่างประเทศมากขึ้นทั้งภาครัฐและเอกชน ๔. มีการลงทุน หรือความร่วมมือด้านต่าง ๆ เกี่ยวกับสถาบันทางการแพทย์ และการผลิตแพทย์หรือบุคลากรทางการแพทย์อื่น ๆ จากต่างประเทศมากขึ้น และ ๕. อาจมีการแก้กฎหมายและระเบียบภายในวงราชการให้สอดคล้องกับ AEC เช่น การบรรจุเข้ารับราชการของชาวต่างชาติในอัตรากำลังที่ขาดแคลน การแก้ไขข้อบังคับแพทยสภาที่เกี่ยวข้องกับการเรียน การสอน การผลิตแพทย์ การสอบใบประกอบวิชาชีพเวชกรรม และการฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทาง^๗ และทำนุยังให้คำแนะนำข้อหนึ่งแก่แพทย์ใหม่ในการเตรียมตัวเพื่อรองรับสถานการณ์เหล่านี้ ได้แก่ ให้ฝึกฝนด้านภาษา โดยมีภาษาอังกฤษเป็นหลักให้ถึงระดับใช้งานได้อย่างคล่องแคล่ว (fluent) และยังคงต้องสนใจภาษาเพื่อนบ้านในอาเซียนด้วย เพื่อเพิ่มทางเลือกและโอกาสให้ตัวเอง^๘ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมนักศึกษาด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ซึ่งในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร^๙ ได้จัดการเรียนการสอนภาษาอังกฤษครบทั้ง ๔ กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการเรียน^๖ ได้แก่ ภาษาอังกฤษทั่วไป (English for General Purposes, EGP) ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ (English for Special Purposes in Medicine, ESP-Medicine) ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice) และภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับหลังปริญญา (English for postgraduate study) โดยเฉพาะในการเรียนการสอนรายวิชา ๔๙๙๕๐๘ ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for Medical Profession) จำนวน ๓ หน่วยกิต สำหรับนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕ โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร ได้เตรียมความพร้อมนิสิตใน ๑๑ หัวข้อการเรียนรู้ที่จำเป็น โดยผ่านการฝึกปฏิบัติทักษะภาษาอังกฤษทั้ง ๔ ทักษะอย่างครบถ้วน^{๖, ๑๐} และเพื่อประเมินความพร้อมของนิสิตก่อนจบการศึกษา ผู้วิจัยจึงได้สำรวจความคิดเห็นพบว่านิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และตระหนักถึงความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา ทั้งนี้ ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์ เป็นทักษะที่มีความพร้อมมากที่สุด ได้แก่ การอ่านประวัติผู้ป่วย ความเจ็บป่วยและประวัติการรักษาในเวชระเบียน อ่านผลการตรวจวินิจฉัย รวมทั้งบทความและตำราวิชาการทางการแพทย์ที่เป็นภาษาอังกฤษ ผู้วิจัยคาดว่าสาเหตุส่วนหนึ่งเนื่องมาจาก นิสิตได้ฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ทั้งจากสื่อการสอนของอาจารย์ในภาคบรรยาย และการอ่านค้นคว้าข้อมูลจากวารสาร หนังสือ หรือตำรา (textbook) ภาษาต่างประเทศในงานที่ได้รับมอบหมาย สำหรับทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่นมีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การเขียน การฟัง และการพูด โดยทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์มีความพร้อมน้อยที่สุด ได้แก่ การพูดในกระบวนการตรวจรักษาผู้ป่วย การนำเสนอรายงานผู้ป่วย และการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการแพทย์ระหว่างประเทศ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนิสิตแพทย์มีโอกาสดูฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรไม่มากนัก มีเฉพาะในรายวิชาที่อาจารย์ให้ความสำคัญและมอบหมายให้นิสิตฝึกปฏิบัติ ซึ่งผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งก่อนที่ผู้วิจัยได้

สำรวจความคิดเห็นจากนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๕ ซึ่งมีความพร้อมด้านทักษะการอ่านมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟัง การเขียน และการพูด^{๖๑} และสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าทักษะการอ่านเป็นทักษะภาษาอังกฤษที่นักศึกษาแพทย์อิหร่านมีความสามารถอยู่ในระดับที่พึงพอใจมากกว่าทักษะอื่น^{๖๒} รวมทั้งเป็นทักษะที่สามารถแก้ไขปัญหาได้ง่ายที่สุดในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์ได้ห้วน^{๖๓}

ถึงแม้ว่านิสิตแพทย์จะมีความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์อยู่ในระดับปานกลาง-ดี แต่นิสิตส่วนใหญ่ยังมีความเห็นว่าการฝึกปฏิบัติทักษะดังกล่าวในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรไม่เพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นของตนเอง และยังมีความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษทั้ง ๔ ทักษะอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะทักษะการพูด ได้แก่ การพูดในกระบวนการตรวจรักษาผู้ป่วย การนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์ และการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการแพทย์ระหว่างประเทศ รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟัง การเขียน และการอ่าน ตามลำดับ การเรียนการสอนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ควรสนับสนุนให้นักศึกษามีโอกาสฝึกปฏิบัติทักษะการพูดภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น โดยอาจสอดแทรกเป็นกิจกรรมหนึ่งในการเรียนการสอนของรายวิชา ตัวอย่างเช่น การนำเสนอรายงานหน้าชั้นเรียนเป็นภาษาอังกฤษ การนำเสนอรายงานผู้ป่วยและร่วมอภิปรายในที่ประชุมแพทย์เป็นภาษาอังกฤษ การตรวจรักษาผู้ป่วยชาวต่างประเทศโดยใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร ได้แก่ การซักประวัติ ตรวจร่างกาย แจกผลการวินิจฉัยโรค ให้การรักษาและแนะนำการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ป่วย ทั้งนี้ สามารถเริ่มจัดกิจกรรมดังกล่าวในรายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนมีความพร้อมก่อน และค่อย ๆ เพิ่มจำนวนขึ้นจนครบทุกรายวิชา ส่งผลให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติและพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนในหลักสูตร นอกจากนี้ ควรสนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในกิจกรรมเสริมหลักสูตรนอกเวลาเรียน เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกทักษะการใช้ภาษาอังกฤษทั่วไปในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการฟังและการพูด จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความชำนาญ และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์เพิ่มมากขึ้น

ข้อจำกัดของการศึกษาวิจัยนี้ คือ ไม่ได้ประเมินความพร้อมโดยการทดสอบความสามารถด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์โดยตรง เช่น การวิเคราะห์ผลการสอบ USMLE[®] (The United States Medical Licensing Examination[®])^{๖๔} หรือผลการสอบ PLAB test (Professional and Linguistic Assessments Board)^{๖๕} ซึ่งใช้วัดระดับความรู้ และทักษะการใช้ภาษาอังกฤษที่จำเป็นในการประกอบวิชาชีพแพทย์ในประเทศสหรัฐอเมริกา และสหราชอาณาจักร ตามลำดับ นอกจากนี้ ในการประเมินความต้องการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ควรสอบถามความคิดเห็นจากบัณฑิตแพทย์ที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารระหว่างการประกอบวิชาชีพด้วย จะช่วยให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนที่ครบถ้วน สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นจริงในการปฏิบัติงานภายหลังสำเร็จการศึกษา

สรุปผลการศึกษาวิจัยนี้ นิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๖ ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่ทราบเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ และตระหนักถึงผลกระทบต่อความจำเป็นที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์เพิ่มมากขึ้น นิสิตมีความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ อยู่ในระดับปานกลาง-ดี โดยเฉพาะทักษะการอ่าน แต่การฝึกปฏิบัติทักษะดังกล่าวในการเรียนตามหลักสูตรยังไม่เพียงพอ ควรจัดการเรียนการสอนให้นิสิตได้ฝึกทักษะภาษาอังกฤษโดยเฉพาะการพูดเพิ่มมากขึ้น

กิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement)

งานวิจัยนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากงบประมาณรายได้ มหาวิทยาลัยนเรศวร ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ นายแพทย์ ดร.ศุภสิทธิ์ พรรณารุโณทัย คณบดีคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร และคณะผู้บริหาร ที่สนับสนุนการดำเนินโครงการวิจัย และขอขอบคุณผู้ช่วยวิจัย เจ้าหน้าที่ผู้ประสานงาน และนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕-๖ ประจำปีการศึกษา ๒๕๕๖ ที่ช่วยให้งานวิจัยนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

เอกสารอ้างอิง (References)

๑. ณรงค์ โพธิ์พุกขานันท์. อาเซียนศึกษา (ASEAN Studies). พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แมคกรอ-ฮิล; ๒๕๕๖.
๒. วิทย์ บัณฑิตกุล. รู้จักประชาคมอาเซียน. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร: สถาพรบุ๊คส์; ๒๕๕๕.
๓. อณูณ เชื้อไทย. AEC ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. กรุงเทพมหานคร: แสงดาว; ๒๕๕๕.
๔. สุวิทย์ ตราสุวรรณ, บรรณาธิการ. รอบรู้ประชาคมอาเซียน. กรุงเทพมหานคร: เจเนซิส มีเดียคอม; ๒๕๕๕.
๕. สยามธุรกิจ. การหลั่งไหลอย่างเสรีของทักษะแรงงาน[อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร: องค์กรความรู้ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)”; ๒๕๕๖ [เข้าถึงเมื่อ ๓ มี.ค. ๒๕๕๗]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.thai-aec.com/749#more-749>
๖. อดิพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๖;๔:๕๖๑-๙.
๗. ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977); ๒๕๕๓.
๘. วิสุทธิ์ ลัจฉเสวี. ผลกระทบของประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ต่อวงการแพทย์ไทย [สารจาก ผู้ช่วยเลขาธิการแพทยสภา]. ใน: สมศักดิ์ โล่ห์เลขา, นายกแพทยสภา. คู่มือหมอใหม่ ๒๕๕๖ แต่หมอใหม่ ... ก่อนจะก้าวเดินสู่เส้นทางชีวิตแพทย์ [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร: แพทยสภา; ๒๕๕๖ [เข้าถึงเมื่อ ๓ มี.ค. ๒๕๕๗]. เข้าถึงได้จาก: http://www.tmc.or.th/news_file/detail_letter_doctor/doctor56.pdf
๙. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร. หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ.๒๕๕๕. พิษณุโลก: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร; ๒๕๕๕.
๑๐. อดิพล ศุภณัฐเศรษฐกุล, ผู้รับผิดชอบรายวิชา. เว็บไซต์รายวิชา ๔๙๙๕๐๘ ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for Medical Profession) ๓(๒-๒-๕) หน่วยกิต ปีการศึกษา ๒๕๕๖[อินเทอร์เน็ต]. พิษณุโลก: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร; ๒๕๕๖ [เข้าถึงเมื่อ ๓ มี.ค. ๒๕๕๗]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/english.html>
๑๑. Natapol Supanatsetakul. Perceived readiness and needs of Thai medical students in order to become an English proficient doctor. Abstract book of the 7th Postgraduate Forum on Health systems and Policy for the ASEAN Economic Community: Shared Visions and Goals; 2013 June 24-25; Phitsanulok, Thailand. Phitsanulok: Faculty of Medicine, Naresuan University; 2013. p. 163-4.

๑๒. Karimkhanlouei G. What do Medical Students Need to Learn in Their English Classes?. *Journal of Language Teaching and Research* 2012;3(3):571-7.

๑๓. Hwang Y. Pedagogical Implications on Medical Students' Linguistic Needs. *English Language Teaching* 2011;4(4):138-45.

๑๔. Federation of State Medical Boards (FSMB), National Board of Medical Examiners® (NBME®). The United States Medical Licensing Examination®, USMLE® [Internet]. 1996 [cited 3 March 2014]. Available from: <http://www.usmle.org/>

๑๕. General Medical Council, The United Kingdom. Professional and Linguistic Assessments Board (PLAB) [Internet]. 2014 [cited 3 March 2014]. Available from: <http://www.gmc-uk.org/doctors/plab.asp>

ภาคผนวก ค หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากการถ่ายทอดผลงานวิจัย
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

แบบรับรองการใช้ประโยชน์จากผลการวิจัย

ข้าพเจ้า พศ. สไลลา ตวีระพงษ์ ตำแหน่ง รองคณบดีฝ่ายคุณศึกษา

ได้รับทราบผลการวิจัยจากโครงการวิจัย เรื่อง "การสำรวจความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษของนักศึกษาแพทย์ในประชาคมอาเซียน เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558" โดยมี นายแพทย์ ดร. ณตพล ตุกณ์รัฐเศรษฐกุล เป็นหัวหน้าโครงการวิจัย แล้ว และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลการวิจัยดังกล่าวไปใช้ประโยชน์ ดังนี้

	มากที่สุด	มาก ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	
1. การปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต	5	(4)	3	2	1
2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาที่เกี่ยวข้อง	5	(4)	3	2	1
3. การพัฒนานิสิต / เตรียมความพร้อมบัณฑิตแพทย์	5	(4)	3	2	1
4. ความคิดเห็นเพิ่มเติม (โปรดระบุ) _____					

ลงชื่อ _____

(สไลลา ตวีระพงษ์)

วันที่ _____

๒๙ กพ. ๕๙

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

“การสำรวจความพร้อมด้านทักษะภาษาอังกฤษของนิสิตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเตรียมความพร้อมในการประกอบวิชาชีพ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558”

นายแพทย์ ดร. อดิพล ศุภณัฐเศรษฐกุล

สืบเนื่องจากกลุ่มประเทศอาเซียน (The Association of Southeast Asian Nations - ASEAN) ซึ่งประกอบด้วยประเทศสมาชิก 10 ประเทศ ได้แก่ ประเทศไทย, ลาว, กัมพูชา, เวียดนาม, เมียนมาร์, มาเลเซีย สิงคโปร์, บรูไน, อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์ ได้ร่วมลงนามในปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน เห็นชอบให้จัดตั้งเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) และจัดให้มีการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) ภายในปี พ.ศ. 2558 โดยจะอนุญาตให้มีการเคลื่อนย้ายสินค้า การบริการ การลงทุน และแรงงานฝีมือ ได้อย่างเสรีภายในประชาคมอาเซียน ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจของอาเซียนกับประเทศในภูมิภาคอื่น จากสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงดังกล่าว อาจส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์ และผู้ป่วยชาวต่างประเทศมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นในประเทศไทย และส่งผลให้มีความจำเป็นต้องใช้ภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาอังกฤษ ในการสื่อสารระหว่างการประกอบวิชาชีพเพิ่มมากขึ้นด้วย ดังนั้น การเตรียมความพร้อมนักศึกษาแพทย์ในการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพจึงมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง ในการให้บริการทางการแพทย์ในระดับสากล

ผู้วิจัยได้สำรวจความคิดเห็นของนิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้าย ภายในเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์ มหาวิทยาลัยนเรศวร โดยใช้เครื่องมือวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามภาษาอังกฤษที่ผู้วิจัยได้พัฒนาขึ้น ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญ และคำนวณค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha) = 0.8969 แสดงความเชื่อมั่นของเครื่องมือวิจัย (reliability) อยู่ในระดับสูง ทั้งนี้ นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายประจำปีการศึกษา 2556 ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร จำนวนทั้งสิ้น 150 คน ตอบแบบสอบถามส่งกลับคืนผู้วิจัยจำนวน 149 คน (n=149) จำแนกตามโรงพยาบาลในเครือข่ายร่วมผลิตแพทย์ ดังนี้

โรงพยาบาล	จำนวนนิสิต (คน)	ร้อยละ (%)
1. โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยนเรศวร	33	22.1
2. โรงพยาบาลพุทธชินราช พิษณุโลก	46	30.9
3. โรงพยาบาลอุตรดิตถ์	25	16.8
4. โรงพยาบาลแพร่	15	10.1
5. โรงพยาบาลพิจิตร	15	10.1
6. โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช จังหวัดตาก	15	10.1
รวมทั้งสิ้น	149	100.0

นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ใช้ภาษาไทยเป็นภาษาแรก หรือภาษาที่หนึ่ง (first language, L1) เพียงภาษาเดียว จำนวน 142 คน (95.3%) และมีความรู้ภาษาอังกฤษ เป็นภาษาต่างประเทศหรือภาษาที่สอง (second language, L2) ซึ่งส่วนใหญ่ประเมินความสามารถใช้ภาษาอังกฤษของตนเองอยู่ในระดับพื้นฐาน (basic) และระดับกลาง (intermediate) คิดเป็น 61.3% และ 36.6% ตามลำดับ

นิสิตแพทย์จำนวน 129 คน (86.6%) ทราบข่าวเกี่ยวกับการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปีพ.ศ. 2558 (ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015) ซึ่งในจำนวนนี้ มีนิสิตแพทย์ 115 คน (89.1%) ที่คิดว่าตนเองอาจจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังสำเร็จ การศึกษา และนิสิตแพทย์จำนวน 11 คน (8.5%) คิดว่าไม่มีผลกระทบต่อการใช้ภาษาของตนที่ใช้ในการประกอบ วิชาชีพ และเมื่อให้นิสิตแพทย์ประเมินตนเองเกี่ยวกับความพร้อม หรือความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษในการ ประกอบวิชาชีพแพทย์ ทั้ง 4 ทักษะได้แก่ การฟัง (listening) การพูด (speaking) การอ่าน (reading) และการ เขียน (writing) พบว่า นิสิตมีความพร้อมด้านทักษะการอ่านมากที่สุด โดยมีระดับคะแนนเฉลี่ย (mean) = 3.83 รองลงมาได้แก่ ทักษะการเขียน (mean = 3.25), การฟัง (mean = 3.16) และการพูด (mean = 2.84) ตามลำดับ

เมื่อสอบถามนิสิตถึงความต้องการจำเป็น (needs) เพื่อพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษสำหรับการประกอบ วิชาชีพแพทย์ โดยให้ประเมินว่าได้รับการฝึกทักษะด้านต่าง ๆ ทั้งการฟัง พูด อ่าน เขียน เพียงพอแก่ความต้องการ แล้วหรือไม่ และถ้ายังไม่เพียงพอ นิสิตแพทย์มีความต้องการจำเป็นในการฝึกทักษะด้านใดมากที่สุด ซึ่งนิสิตแพทย์ ส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการฝึกทักษะภาษาอังกฤษสำหรับการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตาม หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นของตนเองทั้ง 4 ทักษะ โดยนิสิตมีความต้องการ พัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษมากที่สุด ที่ระดับคะแนนเฉลี่ย (mean) = 4.04 รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟัง (mean = 4.00) ทักษะการเขียน (mean = 3.93) และทักษะการอ่าน (mean = 3.83) ตามลำดับ

อภิปราย สรุปผล และข้อเสนอแนะ

1. นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายประจำปีการศึกษา 2556 ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่ มีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศที่สอง โดยประเมินระดับความสามารถใช้ภาษาอังกฤษของตนเอง อยู่ในระดับพื้นฐานถึงปานกลาง (basic - intermediate levels) และนิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ทราบข่าวเกี่ยวกับการ เปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC) ในปี พ.ศ. 2558 รวมทั้งมีความเห็นว่าตนเองจะมีความจำเป็นต้องใช้ ภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้นในการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา

2. ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์ เป็นทักษะที่นิสิตคิดว่ามีความพร้อมมากที่สุด หรือมีความสามารถมากที่สุด ได้แก่ การอ่านประวัติผู้ป่วย ความเจ็บป่วยและประวัติการรักษาในเวชระเบียน ผล การตรวจวินิจฉัย รวมทั้งบทความและตำราวิชาการทางด้านการแพทย์ ที่เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ สาเหตุส่วนหนึ่ง อาจเนื่องมาจาก นิสิตได้ฝึกทักษะการอ่านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลาการเรียนในหลักสูตร แพทยศาสตรบัณฑิต ทั้งจากการเรียนในภาคบรรยายและการอ่านตำรา (textbook) ที่ได้รับมอบหมาย สำหรับ ทักษะภาษาอังกฤษด้านอื่น ได้แก่ การเขียน การฟัง และการพูด มีความพร้อมอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 3 ทักษะ โดยทักษะการพูดภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพแพทย์ นิสิตคิดว่ามีความพร้อมน้อยที่สุด ได้แก่ การพูดใน

กระบวนการตรวจรักษาผู้ป่วย การนำเสนอรายงานผู้ป่วย และการนำเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการนานาชาติ ทางด้านการแพทย์ ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากนิสิตไม่มีโอกาสได้ฝึกทักษะการพูดภาษาอังกฤษมากนัก ในระหว่างการ เรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต

3. นิสิตแพทย์ชั้นปีสุดท้ายประจำปีการศึกษา 2556 ของคณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร ส่วนใหญ่ มีความเห็นว่า การฝึกทักษะภาษาอังกฤษสำหรับการประกอบวิชาชีพแพทย์ ในระหว่างการเรียนตามหลักสูตรนั้น ยังไม่เพียงพอแก่ความต้องการจำเป็นของตนเอง และยังมีความต้องการพัฒนาทักษะดังกล่าวอยู่ในระดับมาก ทั้ง 4 ทักษะ โดยนิสิตมีความต้องการพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษมากที่สุด รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟัง การเขียน และการอ่าน ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในข้อ 2 ที่ระบุถึงความพร้อมของนิสิตในการใช้ภาษาอังกฤษในการ ประกอบวิชาชีพแพทย์

4. การเรียนการสอนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ควรสนับสนุนให้นิสิตได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติทักษะการ พูดภาษาอังกฤษเพิ่มมากขึ้น โดยอาจสอดแทรกเป็นกิจกรรมหนึ่งในการเรียนการสอนของรายวิชา ในรูปแบบต่างๆ ตัวอย่างเช่น การนำเสนอรายงานที่ได้รับมอบหมายหน้าชั้นเรียนเป็นภาษาอังกฤษ การนำเสนอและอภิปรายรายงาน ผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์เป็นภาษาอังกฤษ การฝึกปฏิบัติกระบวนการตรวจรักษาผู้ป่วยโดยใช้ภาษาอังกฤษในการ สื่อสาร ได้แก่ การซักประวัติ การตรวจร่างกายทั่วไป การตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ การแจ้งผลการวินิจฉัยโรค รวมทั้งการรักษาและให้คำแนะนำในการปฏิบัติตัวสำหรับผู้ป่วย ทั้งนี้ สามารถจัดกิจกรรมดังกล่าวโดยเริ่มจาก รายวิชาที่อาจารย์ผู้สอนมีความพร้อมก่อน และค่อย ๆ เพิ่มจำนวนขึ้นจนครบทุกรายวิชา ส่งผลให้นิสิตได้ฝึกปฏิบัติ และพัฒนาทักษะการพูดภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องตลอดการเรียนในหลักสูตร

5. สนับสนุนการใช้ภาษาอังกฤษในกิจกรรมเสริมหลักสูตรต่าง ๆ นอกเวลาเรียน เพื่อให้ นิสิตได้ฝึกทักษะ การใช้ภาษาอังกฤษทั่วไปที่ใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งทักษะการฟัง และการพูด ซึ่งจะ ช่วยส่งเสริมให้ นิสิตมีความชำนาญ และมีความมั่นใจในการใช้ภาษาอังกฤษในการประกอบวิชาชีพเพิ่มมากขึ้น

Research Survey Results (Naresuan University, Thailand)

Part 1 General information of the survey respondent

1. You are in the final year of the medical program of which institution?

- UKM Medical Centre, National University of Malaysia, Malaysia
- Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy, Vietnam
- Gadjah Mada University, Indonesia
- Naresuan University, Thailand

And study at	- Naresuan University Hospital, Phitsanulok	33	22.1%
	- Buddhachinaraj Hospital, Phitsanulok	46	30.9%
	- Uttaradit Hospital, Uttaradit	25	16.8%
	- Phrae Hospital, Phrae	15	10.1%
	- Pichit Hospital, Pichit	15	10.1%
	- Somdetprachaotaksin Maharaj Hospital, Tak	15	10.1%
	Total	149	100.0%

2. Gender:

Male	69	46.3%
Female	78	52.3%
omit	2	1.3%
Total	149	100.0%

3. Age (in year):

20-25 years	98	65.8%
26-30 years	9	6.0%
31-35 years	40	26.8%
omit	2	1.3%
Total	149	100.0%
Minimum	20 yrs.	
Maximum	34 yrs.	
Mean	26.11 yrs. (Standard deviation = 4.075)	

4. What is your first language or native language?

- Monolingual : Thai	142	95.3%
- Bilingual : Thai - Bhutanese	2	1.3%
Thai - Cambodia		
- Multilingual : Bhutanese, English,	1	0.7%
Nepali, Tibetan, Hindi,		
- omit :	4	2.7%
Total	149	100.0%

5. Are you able to use any other foreign language(s)?

- One language only :	123	82.5%
- More than one language :	19	12.8 %
- None / omit :	7	4.7%
Total	149	100.0%

Foreign language(s)	Basic	Intermediate	Advanced	Total (n=149)
1. English	87 (61.3%)	52 (36.6%)	3 (2.1%)	142 (95.3%)
2. Chinese	9 (90.0%)	1 (10.0%)	-	10 (6.7%)
3. German	10 (100.0%)	-	-	10 (6.7%)
4. French	8 (100.0%)	-	-	8 (5.4%)
5. Laos	5 (100.0%)	-	-	5 (3.4%)
6. Myanmar	1 (100.0%)	-	-	1 (0.7%)
7. Japanese	1 (100.0%)	-	-	1 (0.7%)

Part 2 English language skills training in the medical program

1. What is the main language of the medical program at your institution?

- Thai :	148	99.3%
- English :	1	0.7%
Total	149	100.0%

2. Is there any teaching or training course of "English for medical practice" in your medical program?

128 (85.9%)	- Yes, "English for medical practice" is taught as a <u>required course</u> for all students.
18 (12.1%)	- Yes, "English for medical practice" is taught as a <u>free elective or an extra-curricular course</u> .
2 (1.3%)	- No, there is only a course of English for general purposes, but not specific for medical practice.
0 (0.0%)	- No, there is no any English language teaching or training course at all.
1 (0.7%)	- omit
149 (100.0%)	

3. Have you heard anything about "ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015"?

129 (86.6%)	- Yes, I've heard about that. <i>(Please continue to the question No. 4)</i>
14 (9.4%)	- No, I haven't heard anything about that. <i>(Skip to the question No. 5)</i>
6 (4.0%)	- omit
149 (100.0%)	

4. Do you think "ASEAN Economic Community (AEC) liberalization" will have any impact on the usage of English language in your medical practice after graduation?

115 (89.1%)	- Yes, I may have to use English language in my practice more and more.
11 (8.5%)	- No, there will not be any impact to the language that I use in my medical practice.
3 (2.3%)	- I really don't know how this situation is going to affect myself.
129 (100.0%)	

5. Perceived readiness of students to use English language skills for medical practice

<u>Mean score</u>	=	<u>Performance level</u>
4.20 - 5.00	=	Best
3.40 - 4.19	=	Good
2.60 - 3.39	=	Fair
1.80 - 2.59	=	Poor
1.00 - 1.79	=	Worst

English Language Skills For Medical Practice	Perform ← → Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
1. Listening					
1.1 To listen to the patient's chief complaint, current abnormal symptoms, past medical history and other histories relevant to the patient's illness (Mean = 3.29, S.D. = 0.850, Meaning = Fair)	10	45	64	20	2
1.2 To listen to the patient's response during physical examination (Mean = 3.38, S.D. = 0.838, Meaning = Fair)	12	50	62	18	1
1.3 To listen to the patient's opinion or a question from the patient or relatives regarding the medical diagnosis and plan for treatment (Mean = 3.10, S.D. = 0.833, Meaning = Fair)	8	32	70	32	1
1.4 To listen to a case presentation from other medical colleagues (Mean = 3.12, S.D. = 0.843, Meaning = Fair)	9	32	70	31	1
1.5 To listen to a lecture or an oral presentation in an international medical conference (Mean = 2.95, S.D. = 0.899, Meaning = Fair)	8	27	61	44	3
Conclusion: Listening	Mean = 3.16 ± 0.748, Fair				
2. Speaking					
2.1 To speak during the procedure of patient interview and history taking (Mean = 2.99, S.D. = 0.931, Meaning = Fair)	10	26	65	37	5

English Language Skills For Medical Practice	Perform ←—————→ Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
2.2 To give instructions during the procedure of physical examination, laboratory investigation and medical intervention (Mean = 3.02, S.D. = 0.876, Meaning = Fair)	10	23	73	34	3
2.3 To explain the medical diagnosis and to discuss the plan for treatment (Mean = 3.01, S.D. = 0.896, Meaning = Fair)	8	30	65	36	4
2.4 To communicate in a special situation such as giving bad news, communicating with children, or communicating with the patient's relatives (Mean = 2.63, S.D. = 0.934, Meaning = Fair)	6	17	48	61	10
2.5 To deliver a case presentation in a medical meeting (Mean = 2.78, S.D. = 0.920, Meaning = Fair)	6	22	58	49	8
2.6 To give a lecture or an oral presentation in an international medical conference (Mean = 2.63, S.D. = 1.008, Meaning = Fair)	6	24	36	63	13
Conclusion: Speaking	Mean = 2.84 ± 0.837, Fair				
3. Reading					
3.1 To read a patient's medical history and a summary of previous treatment in the patient's medical record (Mean = 3.91, S.D. = 0.768, Meaning = Good)	28	80	31	2	2
3.2 To read a laboratory investigation report or a comment received from other physicians (Mean = 3.94, S.D. = 0.729, Meaning = Good)	29	81	30	2	1
3.3 To read medical journals, books, or textbooks related to medicine (Mean = 3.65, S.D. = 0.753, Meaning = Good)	18	62	59	3	1
Conclusion: Reading	Mean = 3.83 ± 0.669, Good				

English Language Skills For Medical Practice	Perform ←—————→ Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
4. Writing					
4.1 To write up a treatment summary in the patient's medical record (Mean = 3.41, S.D. = 0.931, Meaning = Good)	15	53	53	17	4
4.2 To prepare a research paper, a scientific article, a case report, or a book chapter related to medicine (Mean = 3.09, S.D. = 0.959, Meaning = Fair)	9	37	62	26	8
Conclusion: Writing	Mean = 3.25 ± 0.889, Fair				

Part 3 Needs to improve English language skills for medical practice

Mean score	Level of needs
4.20 - 5.00	= Highest
3.40 - 4.19	= High
2.60 - 3.39	= Moderate
1.80 - 2.59	= Low
1.00 - 1.79	= Lowest

1. Listening skills

Do you think if you have received enough training for your "Listening skills" during your study in the medical program at your institution?

18 (12.1%) - Yes, I have enough training regarding my needs. (Skip to the question number 2)

129 (86.6%) - No, I have **NOT** been trained that much. It's still not enough for my needs.

2 (1.3%) - omit

149 (100.0%)

Needs to improve listening skills (English for medical practice)	Need ←—————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
1.1 To listen to the patient's chief complaint, current abnormal symptoms, past medical history and other histories relevant to the patient's illness (Mean = 3.92, S.D. = 0.863, Meaning = High)	35	56	32	5	1

Needs to improve listening skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
1.2 To listen to the patient's response during physical examination (Mean = 3.92, S.D. = 0.835, Meaning = High)	33	59	32	4	1
1.3 To listen to the patient's opinion or a question from the patient or relatives regarding the medical diagnosis and plan for treatment (Mean = 4.04, S.D. = 0.842, Meaning = High)	41	58	25	4	1
1.4 To listen to a case presentation from other medical colleagues (Mean = 4.09, S.D. = 0.848, Meaning = High)	47	50	29	2	1
1.5 To listen to a lecture or an oral presentation in an international medical conference (Mean = 4.01, S.D. = 0.931, Meaning = High)	45	50	25	8	1
Conclusion: Listening	Mean = 4.00 ± 0.753, High				

2. Speaking skills

Do you think if you have received enough training for your "Speaking skills" during your study in the medical program at your institution?

- 14 (9.4%) - Yes, I have enough training regarding my needs. (Skip to the question number 3)
- 133 (89.3%) - No, I have **NOT** been trained that much. It's still not enough for my needs.
- 2 (1.3%) - omit
- 149 (100.0%)

Needs to improve speaking skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
2.1 To speak during the procedure of patient interview and history taking (Mean = 4.01, S.D. = 0.892, Meaning = High)	45	50	34	2	2
2.2 To give instructions during the procedure of physical examination, laboratory investigation and medical intervention (Mean = 4.02, S.D. = 0.879, Meaning = High)	43	56	29	3	2

Needs to improve listening skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
2.3 To explain the medical diagnosis and to discuss the plan for treatment (Mean = 4.08, S.D. = 0.901, Meaning = High)	49	53	25	4	2
2.4 To communicate in a special situation such as giving bad news, communicating with children, or communicating with the patient's relatives (Mean = 4.17, S.D. = 0.883, Meaning = High)	56	52	18	6	1
2.5 To deliver a case presentation in a medical meeting (Mean = 4.03, S.D. = 0.887, Meaning = High)	45	54	29	3	2
2.6 To give a lecture or an oral presentation in an international medical conference (Mean = 3.95, S.D. = 0.964, Meaning = High)	41	58	23	8	3
Conclusion: Speaking	Mean = 4.04 ± 0.816, High				

3. Reading skills

Do you think if you have received enough training for your "Reading skills" during your study in the medical program at your institution?

- 31 (20.8%) - Yes, I have enough training regarding my needs. (Skip to the question number 4)
- 117 (78.5%) - No, I have **NOT** been trained that much. It's still not enough for my needs.
- 1 (0.7%) - omit
- 149 (100.0%)

Needs to improve reading skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
3.1 To read a patient's medical history and a summary of previous treatment in the patient's medical record (Mean = 3.79, S.D. = 0.927, Meaning = High)	26	52	29	8	2

Needs to improve listening skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
3.2 To read a laboratory investigation report or a comment received from other physicians (Mean = 3.77, S.D. = 0.963, Meaning = High)	27	49	28	10	2
3.3 To read medical journals, books, or textbooks related to medicine (Mean = 3.93, S.D. = 0.930, Meaning = High)	35	47	27	5	2
Conclusion: Reading	Mean = 3.83 ± 0.906, High				

4. Writing skills

Do you think if you have received enough training for your “Writing skills” during your study in the medical program at your institution?

- 14 (9.4%) - Yes, I have enough training regarding my needs.
- 134 (89.9%) - No, I have **NOT** been trained that much. It's still not enough for my needs.
- 1 (0.7%) - omit
- 149 (100.0%)

Needs to improve writing skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
4.1 To write up a treatment summary in the patient's medical record (Mean = 3.93, S.D. = 0.915, Meaning = High)	39	55	34	3	3
4.2 To prepare a research paper, a scientific article, a case report, or a book chapter related to medicine (Mean = 3.94, S.D. = 0.932, Meaning = High)	42	51	35	3	3
Conclusion: Writing	Mean = 3.93 ± 0.869, High				

ภาคผนวก ง หนังสือรับรองการใช้ประโยชน์จากการถ่ายทอดผลงานวิจัย

Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy

Research Output Receiving Form

First name: VINH Last name: HAC VAN
 Academic position: Vice Dean, Faculty of Public Health, PhD.
 Administrative position: Head of International Collaboration Dept.

I hereby confirm of receiving a research summary of the project entitled "Perceived readiness for English language skills of medical students in ASEAN community in preparation for medical practice under ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015" which is conducted by Dr. Natapol Supanatsetakul, Head of the Research Unit for Learning Foreign Language in Medicine, Department of Pathology, Faculty of Medicine, Naresuan University, Thailand.

	Strongly agree	Agree	Disagree	Strongly disagree
The results from this research project provide a useful information to improve training of English language skills for our medical students.	☒	☐	☐	☐

Other comments: (please specify)

Signature

Date: Nov 06 2014

(Official stamp)

Research Summary

Perceived readiness and needs of medical students at Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy to improve English language skills in medical practice under ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015

Natapol Supanatsetakul M.D.,Ph.D.

Introduction: ASEAN Economic Community (AEC) liberalization will permit free flow of goods, services, investment, and skilled labors within the community. This may increase the use of English language in medical practice. Students' preparation of English language skills in medical practice is crucial during the study of the program. This study is aimed to analyze the student's perceived readiness and needs to improve English language skills in medical practice under the AEC liberalization in the year 2015.

Methods: The study was a cross-sectional survey, using a five-level Likert scale (1-5) research questionnaire to collect data from 395 students in the final year of medical program of Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy. The data were statistically analyzed by calculating percentage, mean, and standard deviation.

Results: Of all 330 completed questionnaires, there are 127 males and 199 females participating in the study. The average age is 24.31 years. Most of the students (96.7%) are monolingual Vietnamese native speakers who can use English as a second language at basic to intermediate levels (73.0%). Other languages that the students can use are French (20.9%), German (1.5%) and Chinese (0.9%) respectively. 155 (47.0%) of medical students have heard about the AEC liberalization in the year 2015, and most of them consider this may increase the use of English language in their medical practice after graduation. The students believe that their performances using all four English language skills are at the worst level, including writing (1.55 ± 0.827), reading (1.55 ± 0.734), listening (1.42 ± 0.611), and speaking (1.41 ± 0.625). Approximately 80% of the students consider that training of these skills during the medical program is not enough. The students' needs to improve all four English language skills are still at high level, consisting of writing (3.90 ± 1.297), reading (3.87 ± 1.359), speaking (3.81 ± 1.413), and listening (3.75 ± 1.449) respectively.

Research Summary (continued)

Conclusion: The final year medical students at Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy consider that they are not ready to perform English language skills in medical practice, especially speaking skills. Training of all four English language skills in the medical program is still not enough. Other training courses to improve these skills should be additionally provided for the students before graduation.

Research Survey Results

(Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy, Vietnam)

Part 1 General information of the survey respondent

1. You are in the final year of the medical program of which institution?

- UKM Medical Centre, National University of Malaysia, Malaysia
- Thai Nguyen University of Medicine and Pharmacy, Vietnam
- Gadjah Mada University, Indonesia
- Naresuan University, Thailand

2. Gender:

Male	127	38.5%
Female	199	60.3%
omit	4	1.2%
Total	330	100.0%

3. Age (in year):

20-25 years	277	83.9%
26-30 years	41	12.4%
omit	12	3.6%
Total	330	100.0%
Minimum	22 yrs.	
Maximum	30 yrs.	
Mean	24.31 yrs. (Standard deviation = 1.249)	

4. What is your first language or native language?

- Monolingual :	Vietnamese	319	96.7%
- Bilingual :	Vietnamese –Thai	2	0.6%
- omit :		9	2.7%
Total		330	100.0%

5. Are you able to use any other foreign language(s)?

- One language only :	261	79.1%
- More than one language :	28	8.5%
- None / omit :	41	12.4%
Total	330	100.0%

Foreign language(s)	Basic	Intermediate	Advanced	Total (n=330)
1. English	227 (94.2%)	12 (5.0%)	2 (0.8%)	241 (73.0%)
2. French	63 (91.3%)	3 (4.3%)	3 (4.3%)	69 (20.9%)
3. German	2 (40.0%)	0	3 (60.0%)	5 (1.5%)
4. Chinese	2 (66.7%)	0	1 (33.3%)	3 (0.9%)

Part 2 English language skills training in the medical program

1. What is the main language of the medical program at your institution?

- English :	270	81.8%
- French :	34	10.3%
- Vietnamese :	20	6.1%
- Chinese :	1	0.3%
- omit :	5	1.5%
Total	330	100.0%

2. Is there any teaching or training course of "English for medical practice" in your medical program?

299 (90.6%)	- Yes, "English for medical practice" is taught as a <u>required course</u> for all students.
14 (4.2%)	- Yes, "English for medical practice" is taught as a <u>free elective or an extra-curricular course</u> .
3 (0.9%)	- No, there is only a course of English for general purposes, but not specific for medical practice.
7 (2.1%)	- No, there is no any English language teaching or training course at all.
7 (2.1%)	- omit
330 (100.0%)	

3. Have you heard anything about “ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015”?

- 155 (47.0%) - Yes, I've heard about that. *(Please continue to the question No. 4)*
 173 (52.4%) - No, I haven't heard anything about that. *(Skip to the question No. 5)*
 2 (0.6%) - omit
 330 (100.0%)

4. Do you think “ASEAN Economic Community (AEC) liberalization” will have any impact on the usage of English language in your medical practice after graduation?

- 108 (69.7%) - Yes, I may have to use English language in my practice more and more.
 9 (5.8%) - No, there will not be any impact to the language that I use in my medical practice.
 38 (24.5%) - I really don't know how this situation is going to affect myself.
 155 (100.0%)

5. Perceived readiness of students to use English language skills for medical practice

Mean score	Performance level
4.20 - 5.00	= Best
3.40 - 4.19	= Good
2.60 - 3.39	= Fair
1.80 - 2.59	= Poor
1.00 - 1.79	= Worst

English Language Skills For Medical Practice	Perform ← → Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
1. Listening					
1.1 To listen to the patient's chief complaint, current abnormal symptoms, past medical history and other histories relevant to the patient's illness (Mean = 1.48, S.D. = 0.735, Meaning = Worst)	3	1	26	90	205
1.2 To listen to the patient's response during physical examination (Mean = 1.47, S.D. = 0.700, Meaning = Worst)	2	2	21	96	205

English Language Skills For Medical Practice	Perform ←————→ Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
1.3 To listen to the patient's opinion or a question from the patient or relatives regarding the medical diagnosis and plan for treatment (Mean = 1.43, S.D. = 0.689, Meaning = Worst)	1	3	22	83	216
1.4 To listen to a case presentation from other medical colleagues (Mean = 1.38, S.D. = 0.624, Meaning = Worst)	1	1	16	84	224
1.5 To listen to a lecture or an oral presentation in an international medical conference (Mean = 1.35, S.D. = 0.610, Meaning = Worst)	1	1	14	80	228
Conclusion: Listening	Mean = 1.42 ± 0.611, Worst				
English Language Skills For Medical Practice	Perform Best (5)	(4)	(3)	(2)	Perform Worst (1)
2. Speaking					
2.1 To speak during the procedure of patient interview and history taking (Mean = 1.47, S.D. = 0.691, Meaning = Worst)	2	2	19	103	201
2.2 To give instructions during the procedure of physical examination, laboratory investigation and medical intervention (Mean = 1.43, S.D. = 0.702, Meaning = Worst)	2	4	16	88	215
2.3 To explain the medical diagnosis and to discuss the plan for treatment (Mean = 1.43, S.D. = 0.688, Meaning = Worst)	2	2	19	87	216
2.4 To communicate in a special situation such as giving bad news, communicating with children, or communicating with the patient's relatives (Mean = 1.38, S.D. = 0.650, Meaning = Worst)	2	1	15	83	224
2.5 To deliver a case presentation in a medical meeting (Mean = 1.36, S.D. = 0.640, Meaning = Worst)	1	3	14	75	231

English Language Skills For Medical Practice	Perform ←—————→ Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
2.6 To give a lecture or an oral presentation in an international medical conference (Mean = 1.37, S.D. = 0.633, Meaning = Worst)	1	3	12	83	226
Conclusion: Speaking	Mean = 1.41 ± 0.625, Worst				
3. Reading					
3.1 To read a patient's medical history and a summary of previous treatment in the patient's medical record (Mean = 1.59, S.D. = 0.762, Meaning = Worst)	1	5	34	105	181
3.2 To read a laboratory investigation report or a comment received from other physicians (Mean = 1.57, S.D. = 0.791, Meaning = Worst)	1	9	29	98	190
3.3 To read medical journals, books, or textbooks related to medicine (Mean = 1.50, S.D. = 0.747, Meaning = Worst)	1	7	23	91	204
Conclusion: Reading	Mean = 1.55 ± 0.734, Worst				
English Language Skills For Medical Practice	Perform ←—————→ Perform				
	Best (5)	(4)	(3)	(2)	Worst (1)
4. Writing					
4.1 To write up a treatment summary in the patient's medical record (Mean = 1.58, S.D. = 0.863, Meaning = Worst)	8	4	20	103	186
4.2 To prepare a research paper, a scientific article, a case report, or a book chapter related to medicine (Mean = 1.52, S.D. = 0.827, Meaning = Worst)	7	3	18	92	199
Conclusion: Writing	Mean = 1.55 ± 0.827, Worst				

Part 3 Needs to improve English language skills for medical practice

<u>Mean score</u>	=	<u>Level of needs</u>
4.20 - 5.00	=	Highest
3.40 - 4.19	=	High
2.60 - 3.39	=	Moderate
1.80 - 2.59	=	Low
1.00 - 1.79	=	Lowest

1. Listening skills

Do you think if you have received enough training for your “Listening skills” during your study in the medical program at your institution?

- 63 (19.1%) - Yes, I have enough training regarding my needs. (*Skip to the question number 2*)
- 265 (80.3%) - No, I have **NOT** been trained that much. It's still not enough for my needs.
- 2 (0.6%) - omit
- 330 (100.0%)

Needs to improve listening skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
1.1 To listen to the patient's chief complaint, current abnormal symptoms, past medical history and other histories relevant to the patient's illness (Mean = 3.81, S.D. = 1.460, Meaning = High)	134	35	27	35	29
1.2 To listen to the patient's response during physical examination (Mean = 3.74, S.D. = 1.483, Meaning = High)	129	37	29	34	33
1.3 To listen to the patient's opinion or a question from the patient or relatives regarding the medical diagnosis and plan for treatment (Mean = 3.72, S.D. = 1.473, Meaning = High)	124	40	31	33	33
1.4 To listen to a case presentation from other medical colleagues (Mean = 3.70, S.D. = 1.492, Meaning = High)	127	34	29	40	32

Needs to improve listening skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
1.5 To listen to a lecture or an oral presentation in an international medical conference (Mean = 3.73, S.D. = 1.495, Meaning = High)	129	37	27	35	34
Conclusion: Listening	Mean = 3.75 ± 1.449, High				

2. Speaking skills

Do you think if you have received enough training for your “Speaking skills” during your study in the medical program at your institution?

63 (19.1%) - Yes, I have enough training regarding my needs. (*Skip to the question number 3*)

263 (79.7%) - No, I have **NOT** been trained that much. It’s still not enough for my needs.

4 (1.2%) - omit

330 (100.0%)

Needs to improve speaking skills (English for medical practice)	Need ←————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
2.1 To speak during the procedure of patient interview and history taking (Mean = 3.86, S.D. = 1.439, Meaning = High)	138	34	29	30	28
2.2 To give instructions during the procedure of physical examination, laboratory investigation and medical intervention (Mean = 3.82, S.D. = 1.418, Meaning = High)	131	33	40	29	27
2.3 To explain the medical diagnosis and to discuss the plan for treatment (Mean = 3.80, S.D. = 1.427, Meaning = High)	129	37	34	33	27
2.4 To communicate in a special situation such as giving bad news, communicating with children, or communicating with the patient’s relatives (Mean = 3.80, S.D. = 1.443, Meaning = High)	130	33	36	29	29

Needs to improve listening skills (English for medical practice)	Need ←————→				
	Need Most (5)	(4)	(3)	(2)	Need Least (1)
2.5 To deliver a case presentation in a medical meeting (Mean = 3.75, S.D. = 1.461, Meaning = High)	127	35	35	32	31
2.6 To give a lecture or an oral presentation in an international medical conference (Mean = 3.71, S.D. = 1.456, Meaning = High)	120	37	39	30	32
Conclusion: Speaking	Mean = 3.81 ± 1.413, High				

3. Reading skills

Do you think if you have received enough training for your “Reading skills” during your study in the medical program at your institution?

- 66 (20.0%) - Yes, I have enough training regarding my needs. *(Skip to the question number 4)*
- 260 (78.8%) - No, I have **NOT** been trained that much. It’s still not enough for my needs.
- 4 (1.2%) - omit
- 330 (100.0%)

Needs to improve reading skills (English for medical practice)	Need ←————→				
	Need Most (5)	(4)	(3)	(2)	Need Least (1)
3.1 To read a patient’s medical history and a summary of previous treatment in the patient’s medical record (Mean = 3.92, S.D. = 1.397, Meaning = High)	142	30	31	33	22
3.2 To read a laboratory investigation report or a comment received from other physicians (Mean = 3.88, S.D. = 1.354, Meaning = High)	132	35	37	36	18
3.3 To read medical journals, books, or textbooks related to medicine (Mean = 3.82, S.D. = 1.426, Meaning = High)	130	35	37	28	28
Conclusion: Reading	Mean = 3.87 ± 1.359, High				

4. Writing skills

Do you think if you have received enough training for your “Writing skills” during your study in the medical program at your institution?

- 62 (18.8%) - Yes, I have enough training regarding my needs.
 264 (80.0%) - No, I have **NOT** been trained that much. It's still not enough for my needs.
 4 (1.2%) - omit
 330 (100.0%)

Needs to improve writing skills (English for medical practice)	Need ←—————→ Need				
	Most (5)	(4)	(3)	(2)	Least (1)
4.1 To write up a treatment summary in the patient's medical record (Mean = 3.95, S.D. = 1.337, Meaning = High)	137	46	27	33	19
4.2 To prepare a research paper, a scientific article, a case report, or a book chapter related to medicine (Mean = 3.87, S.D. = 1.332, Meaning = High)	127	45	34	38	17
Conclusion: Writing	Mean = 3.90 ± 1.297, High				

บทปริทัศน์

ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
และแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์

ณตพล ศุภานัฐเศรษฐกุล

บทคัดย่อ

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ปัจจุบันจำกัดอยู่แต่เฉพาะ ภาษาอังกฤษ ซึ่งสามารถจำแนกเป็น ๔ กลุ่ม ตามวัตถุประสงค์ของการเรียน ได้แก่ ๑. ภาษาอังกฤษทั่วไป ๒. ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจการแพทย์ ๓. ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ และ ๔. ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับหลังปริญญา โดยภาษาอังกฤษทั่วไป จัดอยู่ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปตามแผนการศึกษาของหลักสูตรในชั้นเตรียมแพทย์ (ชั้นปีที่ ๑) นักศึกษาชั้นปรีคลินิก (ชั้นปีที่ ๒-๓) และชั้นคลินิก (ชั้นปีที่ ๔-๖) เรียนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจการแพทย์ โดยผ่านการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางด้านการแพทย์ จากการบรรยายของอาจารย์ผู้สอน และจากการอ่านตำราเรียนในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตร ส่งผลให้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ ได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องมากกว่าทักษะอื่น ทักษะการฟังสามารถพัฒนาเพิ่มเติมได้ โดยอาศัยสื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่างๆ ที่แสดงการออกเสียงอย่างถูกต้องจากเจ้าของภาษา ในระหว่างการเรียนชั้นคลินิกควรเพิ่มเติมภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ และภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับหลังปริญญา โดยสามารถจัดการเรียนการสอนเป็นรายวิชาใหม่ หรือเพิ่มเติมหัวข้อการเรียนการสอนไว้ในรายวิชาปัจจุบัน บทความนี้นำเสนอความรู้สภวิทยาลัยการในสาขามนุษยศาสตร์การแพทย์ (ภาษาต่างประเทศทางการแพทย์) ที่กล่าวถึงภาพรวมทั้ง ๔ กลุ่มของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พร้อมทั้งนำเสนอหัวข้อการเรียนรู้ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประยุกต์ได้ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่น ทั้งนี้ ถือเป็นแนวทางการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน

คำสำคัญ: การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ, หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต, ภาษาต่างประเทศทางการแพทย์, มนุษยศาสตร์การแพทย์

วันที่รับบทความ: ๒ กันยายน ๒๕๕๖

วันที่อนุญาตให้ตีพิมพ์: ๒๕ ตุลาคม ๒๕๕๖

บทนำ

การเรียนการสอนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของโรงเรียนแพทย์ในประเทศไทย ได้บรรจุรายวิชาภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “ภาษาอังกฤษ” ไว้ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป (general education) สำหรับนักศึกษาชั้นปีที่ ๑ - ๒ ของแต่ละโรงเรียนแพทย์ ซึ่งขอบเขตเนื้อหาความรู้ส่วนใหญ่จัดเป็น “ภาษาอังกฤษทั่วไป (English for General Purposes, EGP)” สำหรับใช้ในชีวิตประจำวัน และ “ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการ (English for Academic Purposes, EAP)” สำหรับเป็นพื้นฐานการเรียนของนักศึกษาในระดับมหาวิทยาลัย^{๑, ๒} แต่อย่างไรก็ตาม เมื่อนักศึกษาเข้าเรียนในรายวิชาเฉพาะทางด้านแพทยศาสตรบัณฑิตในชั้นปีที่ ๒ - ๖ แล้วนั้น การฝึกฝนทักษะภาษาอังกฤษทั่วไปทางด้านต่างๆ ทั้งการฟัง - พูด - อ่าน - เขียน จะขึ้นอยู่กับความสนใจของนักศึกษาแต่ละคนเป็นสำคัญ แต่ นักศึกษาจะได้เรียน “ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ (English for Special Purposes in Medicine, ESP-Medicine)” หรือเรียกว่า “ภาษาอังกฤษทางการแพทย์ (medical English)” โดยผ่านการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางด้านทางการแพทย์จาก การบรรยายของอาจารย์ผู้สอน และจากการอ่านตำราเรียนในรายวิชาต่างๆ ของหลักสูตร ส่งผลให้ทักษะการอ่านภาษาอังกฤษ (English reading skill) ของนักศึกษา ได้รับการพัฒนาฝึกฝนทักษะอย่างต่อเนื่อง แต่ทักษะภาษาอังกฤษทางด้านอื่น ได้แก่ การฟัง การพูด และการเขียน โดยเฉพาะที่จำเป็นสำหรับใช้ในชีวิตประจำวันและใช้ในการประกอบวิชาชีพ ไม่ได้ได้รับการพัฒนาฝึกฝนทักษะมากเท่าที่ควร และอาจส่งผลกระทบต่อ การปฏิบัติงานของบัณฑิตแพทย์ในอนาคตได้ นอกจากนี้ การเรียนภาษาต่างประเทศในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ยังจำกัดอยู่เฉพาะแต่ “ภาษาอังกฤษ” เป็นภาษาต่างประเทศเดียวในหลักสูตร แต่นักศึกษาที่มีความสนใจ และมีทักษะในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น หรือ มีความจำเป็นในการใช้ภาษาต่างประเทศอื่น นอกเหนือจากภาษาอังกฤษภายหลังสำเร็จการศึกษา ตัวอย่างเช่น การไปปฏิบัติงานบริเวณชายแดน หรือบริเวณพื้นที่รอยต่อระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน การไปปฏิบัติงานในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีนักท่องเที่ยวจากหลายชาติหลายภาษา รวมทั้งการเดินทางไปฝึกอบรมและศึกษาต่อในระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาในประเทศที่ไม่ได้ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสารนั้น การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่นในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ดังกล่าวนี้ ยังจำกัดอยู่มากในปัจจุบัน

ในบทความเรื่อง “สหวิทยาการระหว่างสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการแพทย์ เพื่อประยุกต์

ในการเรียนการสอนแพทยศาสตร” ผู้เขียนได้กล่าวถึงการบูรณาการความรู้ทางด้านภาษาต่างประเทศ (ภาษาอังกฤษ) กับการแพทย์ ไว้ในหัวข้อ ภาษา และคำศัพท์เฉพาะทางด้านทางการแพทย์ (Medical language and Medical terminology); ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for medical profession) ซึ่งจัดอยู่ในสหวิทยาการสาขาวิชา มนุษยศาสตร์ การแพทย์ (Medical humanities หรือ Humanities in medicine)” และในบทความนี้ ผู้เขียนจะนำเสนอเพิ่มเติมภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต พร้อมทั้งนำเสนอหัวข้อการเรียนรู้ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งสามารถประยุกต์ได้ทั้งในการสอนภาษาอังกฤษ และในภาษาต่างประเทศอื่น ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนา และเตรียมความพร้อมทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งในสถานการณ์ปัจจุบัน

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต สามารถจำแนกเป็น ๔ กลุ่มตามวัตถุประสงค์ของการเรียน ได้แก่

๑. ภาษาอังกฤษทั่วไป (English for General Purposes, EGP)
๒. ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ (English for Special Purposes in Medicine, ESP-Medicine)
๓. ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice)
๔. ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับหลังปริญญา (English for postgraduate study)

๑. ภาษาอังกฤษทั่วไป (English for General Purposes, EGP) ตามประกาศแพทยสภาที่ ๓๖/๒๕๕๕ ลงวันที่ ๒๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง เกณฑ์ว่าด้วยรายละเอียดค่าเงินการปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต^๓ ได้กำหนดโครงสร้างหลักสูตรในระดับเตรียมแพทย์ (ชั้นปีที่ ๑) ประกอบด้วยรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปที่ครอบคลุมเนื้อหาทางด้านสังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และวิทยาศาสตร์ กับคณิตศาสตร์ในสัดส่วนที่เหมาะสมตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ซึ่งกำหนดให้ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี มีรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า ๓๐ หน่วยกิต และในหมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า ๖ หน่วยกิต^๔

การเรียนการสอนภาษาอังกฤษ เป็นรายวิชาทางด้านภาษาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไปของทุกมหาวิทยาลัย แต่

จำนวนรายวิชาและจำนวนหน่วยกิต ที่กำหนดให้นักศึกษา เรียนตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตของแต่ละมหาวิทยาลัย มีความแตกต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น ในแผนการศึกษา ตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์ กำหนดให้เรียนภาษาต่างประเทศ ได้แก่ ภาษาอังกฤษ จำนวน ๕ หน่วยกิต ประกอบด้วย ๓ รายวิชา ได้แก่ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน (Fundamental English) ๓ หน่วยกิต ภาษาอังกฤษพัฒนา (Developmental English) ๒ หน่วยกิต และภาษาอังกฤษเชิงวิชาการ (English for Academic Purposes) ๓ หน่วยกิต แต่ในแผนการศึกษา ตามหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ (หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๒) กำหนดให้เรียน ๒ รายวิชา จำนวน ๖ หน่วยกิต ได้แก่ ภาษาอังกฤษพื้นฐาน ๒ (English course 2) ๓ หน่วยกิต และภาษาอังกฤษพื้นฐาน ๓ (English course 3) ๓ หน่วยกิต อย่างไรก็ตาม การเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป จะกำหนดขอบเขตเนื้อหารายวิชาจัดเป็น ภาษาอังกฤษทั่วไป และ/หรือ ภาษาอังกฤษเพื่อวิชาการ มากกว่าที่จะครอบคลุม ถึงภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ และภาษาอังกฤษ เพื่อการประกอบวิชาชีพแพทยอย่างจำเพาะเจาะจง

๒. ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ (English for Special Purposes in Medicine, ESP-Medicine)

เมื่อนักศึกษาเข้าเรียนในรายวิชาเฉพาะทางด้าน แพทยศาสตร์ ซึ่งแบ่งออกเป็น ๒ ระยะ ได้แก่ ระยะ ปรีคลินิก (ชั้นปีที่ ๒ - ๓) และระยะคลินิก (ชั้นปีที่ ๔ - ๖) นักศึกษาจะได้เรียนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ (English for Special Purposes in Medicine, ESP-Medicine) หรือภาษาอังกฤษทางการแพทย์ (medical English) โดยผ่านการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางด้าน การแพทย์ จากการบรรยาย ของอาจารย์ผู้สอน และจากการอ่านตำราเรียนในรายวิชา ต่างๆ ของหลักสูตร ส่งผลให้นักศึกษาได้ฝึกฝนทักษะการ อ่านภาษาอังกฤษอย่างต่อเนื่องมากกว่าทักษะอื่น สำหรับ ทักษะการฟัง ซึ่งควรได้รับการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องเช่นเดียวกับ ทักษะการอ่าน เนื่องจากในการเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางด้าน การแพทย์ นักศึกษาจะได้ฟังการออกเสียงคำศัพท์จากอาจารย์ ผู้สอนด้วย แต่ในความเป็นจริง ทักษะการฟังของนักศึกษา ไม่ได้ได้รับการพัฒนามากนัก ทั้งนี้ สาเหตุส่วนหนึ่งเนื่องมา จากการออกเสียงคำศัพท์ และภาษาที่ใช้ในการบรรยายของ อาจารย์ส่วนใหญ่ ยังคงเป็นภาษาไทย หรือออกเสียงเป็น ภาษาอังกฤษสำเนียงไทย ซึ่งมีความแตกต่างจากการออกเสียง

คำศัพท์ที่ถูกต้องโดยเจ้าของภาษา ทำให้ทักษะการฟังภาษา อังกฤษของนักศึกษาไม่ได้รับการฝึกฝนมากเท่าที่ควร ยิ่งไป กว่านั้น โอกาสที่นักศึกษาจะได้ฝึกฝนทักษะการพูด และการ เขียนภาษาอังกฤษในหลักสูตร ยังมีไม่มากนัก โดยอาจเป็น เพียงกิจกรรมหนึ่งของการเรียนการสอนในบางรายวิชา เช่น การมอบหมายให้นักศึกษาเขียนรายงาน และนำเสนอรายงาน ดังกล่าวเป็นภาษาอังกฤษ อนึ่ง การพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษ ของนักศึกษาแพทย์ มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน เนื่องจากศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการ ประกอบวิชาชีพเวชกรรมได้ออกประกาศฉบับที่ ๑๗/๒๕๕๕ ลง วันที่ ๒๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๕ เรื่อง การใช้ภาษาอังกฤษใน การสอบขั้นตอนที่ ๑ และ ๒ ในการประเมินและรับรองความรู้ ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม โดยให้มีสัดส่วน ของข้อสอบภาษาอังกฤษ ไม่เกินร้อยละ ๑๐ สำหรับการสอบ ในปี พ.ศ. ๒๕๕๖ ไม่เกินร้อยละ ๕๐ สำหรับการสอบในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ และข้อสอบเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมดในการสอบ ตั้งแต่นั้นปี พ.ศ. ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ดังนั้น เพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจ ทางการแพทย์ ในช่วงก่อนการเรียนรายวิชาเฉพาะทาง ด้านแพทยศาสตร์ อาจารย์ผู้สอนสามารถแนะนำหลักการ เรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางด้าน การแพทย์ (principle of medical terminology) ซึ่งประกอบด้วยหัวข้อต่างๆ ได้แก่

๑. ประสิทธิภาพเป็นมาของภาษาและคำศัพท์เฉพาะ ทางด้านการแพทย์
๒. ประเภทและชนิดของคำศัพท์ ได้แก่ คำศัพท์ที่ สร้างจากส่วนประกอบของคำในภาษากรีกและภาษาละติน (Greek and Latin word parts) คำศัพท์ที่มาจากชื่อของบุคคล (eponyms) และคำศัพท์ที่เป็นอักษรย่อของกลุ่มคำ (acronyms)
๓. โครงสร้าง และส่วนประกอบของคำ ได้แก่ รากศัพท์ (word roots) อุปสรรคหรือคำเสริมหน้า (prefixes) บั๊จจัยหรือคำต่อท้าย (suffixes) และสระเชื่อมคำ (combining vowels) ตัวอย่างเช่น คำว่า "hypercholesterolemia" หมายถึง ภาวะคอเลสเตอรอล (ระดับ) สูงในเลือด ประกอบด้วย
 ๑. คำอุปสรรค hyper- มาจาก hyper ในภาษากรีก หมายถึง มากเกิน, เกิน, สูง
 ๒. รากศัพท์ chol- มาจาก chole ในภาษากรีก หมายถึง น้ำดี
 ๓. -e- เป็นสระเชื่อมคำ
 ๔. sterol หมายถึง โยมันชนิดหนึ่งที่มีโครงสร้างอยู่ในกลุ่มของ steroid และ
 ๕. รากศัพท์ -em- มาจาก haima ในภาษากรีก หมายถึง เลือด หรือพิจารณาเป็น คำต่อท้าย -emia หมายถึง ภาวะในเลือด (blood condition)

๔. การใช้พจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ (อังกฤษ - อังกฤษ และอังกฤษ - ไทย) เพื่อการสืบค้นรายละเอียดเกี่ยวกับคำศัพท์ ได้แก่ ตัวสะกด การออกเสียง และคำอธิบายความหมาย ทั้งพจนานุกรมในรูปแบบหนังสือ และพจนานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่างๆ^{๑๒}

๕. การจัดกลุ่มคำศัพท์เพื่อการเรียนรู้ เช่น กลุ่มคำศัพท์ตามระบบและอวัยวะของร่างกาย กลุ่มคำศัพท์ตามสาขาแพทยศาสตร์เฉพาะทาง กลุ่มคำศัพท์เกี่ยวกับโรคและอาการผิดปกติ กลุ่มคำศัพท์เครื่องมือแพทย์ วิธีการตรวจวินิจฉัย และให้การรักษา ฯลฯ

๖. ศัพท์บัญญัติแพทยภาษาไทย^{๑๓} และคำศัพท์แพทย์ในภาษาต่างประเทศอื่น

สำหรับแนวทางการจัดการเรียนการสอนในหัวข้อดังกล่าว อาจเปิดเป็นรายวิชาใหม่สำหรับนักศึกษาในชั้นปีที่ ๒ ก่อนการเรียนรายวิชาต่างๆ ในชั้นปริคัลินิก ตัวอย่างเช่น "รายวิชา ๕๕๗๒๑ คำศัพท์เฉพาะทางการแพทย์ (Medical terminology)" จำนวน ๓ หน่วยกิต ในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร^{๑๔} หรือจัดเป็นชั่วโมงการเรียนการสอนในรายวิชาที่มีอยู่แล้วของหลักสูตร ตัวอย่างเช่น การเรียนการสอนหัวข้อ "คำศัพท์ทางการแพทย์ในวิชาพยาธิวิทยา (Medical terminology in Pathology)" จำนวน ๓ ชั่วโมง ในรายวิชา ๕๕๗๓๐๓ หลัทธิพยาธิวิทยาและนิติเวชศาสตร์ สำหรับนิสิตแพทย์ ชั้นปีที่ ๓^{๑๕}

๓. ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice)

การเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตอีกส่วนหนึ่งที่มีความสำคัญ สำหรับนักศึกษาแพทย์ โดยเฉพาะการเรียนในชั้นคลินิก ได้แก่ ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ (English for medical practice) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและฝึกฝนทักษะการใช้ภาษาอังกฤษในกระบวนการตรวจวินิจฉัยและให้การรักษาผู้ป่วย ซึ่งจะแตกต่างจากการเรียนภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ในหัวข้อที่ผ่านมา เนื่องจากในหัวข้อนี้จะมุ่งเน้นการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศเพื่อการสื่อสารระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยเป็นสำคัญ ดังนั้น ภาษาที่ใช้จะต้องอยู่ในระดับที่คนทั่วไปสามารถเข้าใจได้ และหลีกเลี่ยงการใช้คำศัพท์เฉพาะทางด้านแพทย์โดยไม่จำเป็น หรือใช้คำศัพท์ทางการแพทย์โดยปราศจากการอธิบายเพิ่มเติม

หัวข้อการเรียนรู้อันจำเป็นในการจัดการเรียนการสอนซึ่งประยุกต์ได้ทั้งการสอนภาษาอังกฤษ และการสอนภาษาต่างประเทศอื่น ได้แก่

๑. ทักษะการสื่อสารเบื้องต้นระหว่างแพทย์กับผู้ป่วยชาวต่างประเทศ

๒. การกล่าวคำทักทาย และแนะนำตัว

๓. การสัมภาษณ์ซักประวัติผู้ป่วย

๔. การตรวจร่างกายทั่วไป

๕. การตรวจทางห้องปฏิบัติการ และการตรวจด้วยเครื่องมือพิเศษ

๖. การนำเสนอรายงานผู้ป่วยในที่ประชุมแพทย์ และอภิปรายเพื่อให้การวินิจฉัย

๗. การอธิบายผลการตรวจวินิจฉัยและแจ้งข่าวร้าย

๘. การวางแผนการรักษา พยากรณ์โรค และการส่งต่อปรึกษาผู้เชี่ยวชาญ

๙. การรักษาและให้คำแนะนำ: ก่อน ระหว่าง และหลังการรักษา

๑๐. การซักถามข้อสงสัย นัดหมายตรวจติดตามผลการรักษา และกล่าวคำอำลา

๑๑. การเขียนรายงานผู้ป่วย สรุปผลการรักษาในเวชระเบียน และการเขียนใบรับรองแพทย์

จะเห็นได้ว่า หัวข้อการเรียนการสอนดังกล่าว จะครอบคลุมกระบวนการปฏิบัติงานวิชาชีพของแพทย์ ที่ต้องอาศัยทักษะภาษาทั้งการฟัง - พูด - อ่าน - เขียน อย่างครบถ้วน ซึ่งนักศึกษาแพทย์ได้ผ่านการเรียนรู้และฝึกปฏิบัติตามหัวข้อดังกล่าวอย่างครบถ้วน โดยใช้ภาษาไทยในการสื่อสารกับผู้ป่วย แต่อาจยังไม่มีโอกาสได้ฝึกปฏิบัติมากนัก ในการสื่อสารกับผู้ป่วยโดยใช้ภาษาต่างประเทศ

๔. ภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาต่อในระดับหลังปริญญา (English for postgraduate study)

ภายหลังสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี แพทยศาสตรบัณฑิตแล้ว บัณฑิตแพทย์มีแนวทางการศึกษาต่อในระดับหลังปริญญา ได้แก่

๑. ฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน ภายในประเทศ ในต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และในประเทศที่ใช้ภาษาอื่นนอกเหนือจากภาษาอังกฤษ

๒. ศึกษาต่อในระดับปริญญาโทและปริญญาเอก ภายในประเทศ ในต่างประเทศที่ใช้ภาษาอังกฤษในการสื่อสาร และในประเทศที่ใช้ภาษาอื่น

ไม่ว่าบัณฑิตแพทย์จะศึกษาต่อระดับหลังปริญญาใน
แนวทางใดก็ตาม การสมัครเข้ารับการศึกษา จะต้องแสดง
หลักฐานความสามารถทางภาษาต่างประเทศของผู้สมัคร
ได้แก่ ผลการสอบวัดระดับความสามารถทางภาษาเทียบกับ
มาตรฐานสากลของภาษาต่างประเทศนั้น ตัวอย่างเช่น

- ภาษาอังกฤษ ได้แก่ การสอบ TOEFL (Test of
English as a Foreign Language)^{๑๕}, TOEIC (Test of English
for International Communication)^{๑๖}, IELTS (International
English Language Testing System)^{๑๗}, CU-TEP (Chulalongkorn
University - Test of English Proficiency)^{๑๘}

- ภาษาฝรั่งเศส ได้แก่ การสอบ DELF/DALF
(Diplôme d'études en langue française / Diplôme approfondi
de langue française)^{๑๙}

- ภาษาเยอรมัน ได้แก่ การสอบ Goethe-Zertifikat
Deutsch Prüfungen^{๒๐}

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การไปฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน
ในต่างประเทศ ผู้สมัครจะต้องมีทักษะการใช้ภาษา
ต่างประเทศนั้นได้เป็นอย่างดี พร้อมทั้งมีความรู้ทางวิชาการ
แพทยศาสตร์ในระดับมาตรฐานของประเทศนั้น กล่าวคือ
ผู้สมัครจะต้องผ่านการสอบเพื่อประเมินความรู้ความสามารถ
ของผู้ประกอบวิชาชีพแพทย์ และผ่านกระบวนการคัดเลือกเข้า
ศึกษาต่อในฐานะแพทย์ประจำบ้าน เช่นเดียวกับบัณฑิตแพทย์ใน
ประเทศนั้นๆ ด้วย ตัวอย่างเช่น การฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน
ในประเทศสหรัฐอเมริกา (United States Medical Residency
Program) ผู้สมัครชาวต่างประเทศ เรียกว่า International Medical
Graduate, IMG จะต้องผ่านการสอบ USMLE^{๒๑} (The United
States Medical Licensing Examination)^{๒๒} เช่นเดียวกับแพทย์
ที่จบภายในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งประกอบด้วยการสอบ
ขั้นตอนต่างๆ ได้แก่ USMLE Step 1, USMLE Step 2 CK
(Clinical Knowledge), USMLE Step 2 CS (Clinical Skills) ซึ่ง
เมื่อผู้สมัครสอบผ่าน USMLE Step 1 & 2 แล้ว จะได้รับ
เอกสารรับรองความรู้ความสามารถได้แก่ ECFMG^{๒๓} certifica-
tion (Educational Commission for Foreign Medical Gradu-
ates)^{๒๔} เพื่อใช้ในการสมัครรับคัดเลือกเข้าโปรแกรมฝึกอบรม
หลักสูตรแพทย์ประจำบ้านเฉพาะสาขา (National Resident
Matching Program^{๒๕}, NRMP)^{๒๖} และการสอบ USMLE Step
3 ต่อไป

วิจารณ์

การเรียนการสอนในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต
มีความเกี่ยวข้องกับการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศอย่างใกล้ชิด

โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ทั้งนี้ เนื่องจากนักศึกษาจำเป็นต้อง
ต้องเรียนรู้คำศัพท์เฉพาะทางด้านแพทยศาสตร์ และเนื้อหา
ความรู้จากตำราวิชาการ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นภาษาอังกฤษ
ส่งผลให้การอ่านภาษาอังกฤษได้รับการฝึกฝนทักษะอย่าง
ต่อเนื่องมากกว่าทักษะอื่น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ
ผู้เขียนในการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับความพร้อมและ
ความต้องการจำเป็นของนิสิตแพทย์ในการใช้ภาษาอังกฤษ
เพื่อการปฏิบัติงานวิชาชีพภายหลังสำเร็จการศึกษา^{๒๗} โดย
ประชากรเป้าหมายเป็นนิสิตแพทย์ชั้นปีที่ ๖ มหาวิทยาลัยนครสวรรค์
(n = 135) พบว่า นิสิตแพทย์ส่วนใหญ่ (ร้อยละ ๕๖.๓๐) ประเมิน
ความพร้อมของตนเองในทักษะการอ่าน อยู่ในระดับ ๔
(Likert scale 1 - 5) มากกว่าทักษะการฟัง การเขียน และการพูด
ซึ่งทั้งหมดประเมินความพร้อมอยู่ในระดับ ๓ ในสัดส่วน
ร้อยละ ๔๔.๓๓ ร้อยละ ๕๖.๓๐ และร้อยละ ๔๕.๙๕ ตาม
ลำดับ นอกจากนี้ ยังพบว่า นิสิตแพทย์มีความต้องการ
จำเป็นในการพัฒนาทักษะการพูดมากที่สุด (ร้อยละ ๕๔.๐๗)
รองลงมาได้แก่ ทักษะการฟัง (ร้อยละ ๔๗.๓๓) ทักษะการเขียน
(ร้อยละ ๔๖.๗๔) และทักษะการอ่าน (ร้อยละ ๓๙.๕๙) ตาม
ลำดับ^{๒๘} เป็นที่น่าสนใจเกี่ยวกับทักษะการฟังภาษาอังกฤษของ
นักศึกษา ซึ่งจัดเป็นทักษะรับ (receptive skills) เช่นเดียวกับ
ทักษะการอ่าน ไม่ได้รับการพัฒนาฝึกฝนทักษะมากเท่าที่ควร
ทั้งที่ได้เรียนรู้จากการบรรยายของอาจารย์ผู้สอนไปพร้อมๆ
กัน ทั้งนี้ สาเหตุส่วนหนึ่งเนื่องมาจากการออกเสียงภาษา
อังกฤษของอาจารย์มีความแตกต่างจากการออกเสียงของ
เจ้าของภาษามาก ส่งผลให้การฟังของนักศึกษา และรวมไปถึง
การพูด ไม่ถูกต้องตรงตามแบบแผนที่ควรจะเป็นในภาษานั้น
ข้อเสนอแนะประการหนึ่งในการแก้ปัญหาดังกล่าว คือ
การใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์รูปแบบต่างๆ ประกอบการเรียนการสอน
ในการฟังการออกเสียงคำศัพท์ที่ถูกคัดลอกจากเจ้าของภาษา
และออกเสียงตามให้ใกล้เคียงมากที่สุด จะสามารถช่วยพัฒนา
ได้ทั้งทักษะการฟัง และทักษะการพูดไปพร้อมกัน ตัวอย่างสื่อ
อิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว ได้แก่

๑. แผ่นซีดีการออกเสียงคำศัพท์ประกอบตำราทาง
ด้าน Medical terminology เช่น Exploring medical language:
A student-directed approach, 8th edition, with audio CDs^{๒๙}
๒. พจนานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์แบบ Talking dic-
tionary เช่น Talking-Dict^{๓๐}, CyberDict^{๓๑}
๓. พจนานุกรมสื่ออิเล็กทรอนิกส์บนอินเทอร์เน็ต เช่น
Dictionary.com^{๓๒}, The Free Dictionary^{๓๓}
๔. โปรแกรมอ่านออกเสียงคำศัพท์ทั้งในภาษาอังกฤษ
และในภาษาต่างประเทศอื่นอีกหลายภาษา เช่น โปรแกรม
Acapela Group^{๓๔} และ Google translator^{๓๕} บนอินเทอร์เน็ต

ในระหว่างการเรียนรู้ชั้นคลินิกของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ควรเพิ่มเติมการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ และภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาคือในระดับหลังปริญญา เพื่อเตรียมความพร้อมให้เป็นบัณฑิตแพทย์ที่มีความรู้ทางวิชาการ และมีทักษะภาษาต่างประเทศที่สามารถประกอบวิชาชีพได้ในระดับสากล ทั้งนี้ วัตถุประสงค์หนึ่งในการเตรียมความพร้อมคือเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นสืบเนื่องจากการเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community, AEC) ใน ปี พ.ศ. ๒๕๕๘ ซึ่งวิชาชีพแพทย์เป็นหนึ่งใน ๗ อาชีพตาม “ข้อตกลงร่วมกันด้านคุณสมบัติในสาขาวิชาชีพ (Mutual Recognition Arrangement, MRA)” ที่ยอมรับให้มีการเคลื่อนย้ายไปทำงานได้อย่างเสรีในอาเซียน ๑๐ ประเทศสมาชิกที่รวมตัวกันเป็นประชาคม^{๓๓} สำหรับแนวทางในการจัดการเรียนการสอนเพื่อเตรียมความพร้อมนั้น สามารถจัดเป็นรายวิชาหนึ่งในแผนการศึกษาระดับชั้นคลินิกของหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ดังตัวอย่างในรายวิชา ๔๔๓๕๐๘ ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย์ (English for Medical Profession) สำหรับบัณฑิตแพทย์ชั้นปีที่ ๕ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์^{๓๔} ซึ่งรายละเอียดเนื้อหาของหัวข้อการสอนสามารถอ้างอิงได้จากคำราภาษาไทย^{๓๕} ภาษาอังกฤษ^{๓๖} และเว็บไซต์เพื่อการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศในหลักสูตรแพทยศาสตร^{๓๗} สำหรับรูปแบบกิจกรรมในช่วงการเรียนรู้สามารถเริ่มจากการฟังบทสนทนา หรือดูวิดีโอที่สนสถานการณ์ด้วยช่วงระหว่างแพทย์กับผู้ป่วย ตามด้วยการบรรยายเนื้อหาความรู้ ยกตัวอย่างบทสนทนาเพิ่มเติม ฝึกการอ่านออกเสียงคำศัพท์ หรือพูดประโยคสนทนา และมอบหมายให้นักศึกษาแสดงบทบาทสมมติ (role-playing) ในสถานการณ์ที่กำหนดให้อ้างอิง ถ้าหากต้องการประยุกต์หัวข้อดังกล่าวในการจัดการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศอื่น เช่น ภาษาฝรั่งเศส และภาษาเยอรมัน สามารถอ้างอิงรายละเอียดเนื้อหาได้จากคำราเรียนภาษาฝรั่งเศสเพื่อการปฏิบัติงานวิชาชีพแพทย์^{๓๘} และคำราเรียนภาษาเยอรมันเพื่อการปฏิบัติงานวิชาชีพแพทย์^{๓๙} ตามลำดับ

ในการเตรียมตัวภาษาต่างประเทศเพื่อการศึกษาคือในระดับหลังปริญญา โดยทั่วไปอยู่ในความรับผิดชอบของนักศึกษาที่มีความสนใจ วางแผนในการเตรียมตัวสอบและฝึกฝนทักษะด้วยตนเอง ทั้งนี้ สิ่งที่อาจารย์ผู้สอนสามารถให้ความช่วยเหลือให้นักศึกษา ได้แก่ การให้ข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดและแนวทางการศึกษาคือในสาขาวิชาเฉพาะ คำแนะนำในการเตรียมตัวสอบ ตลอดจนประสบการณ์ที่ผ่าน

มาของอาจารย์ในการใช้ชีวิตอยู่ในต่างประเทศ โดยเฉพาะประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาต่างประเทศในชีวิตประจำวัน และในระหว่างการศึกษาปฏิบัติงานวิชาชีพ ทั้งหมดนี้ มีส่วนช่วยให้นักศึกษาประสบผลสำเร็จ ถึงแม้ว่าจะต้องเตรียมตัวและฝึกฝนทักษะภาษาต่างประเทศด้วยตนเองก็ตาม นอกจากนี้ ในปัจจุบันมีการดำเนินงานอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมในการสนับสนุนให้มีการพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์ ได้แก่ การกำหนดให้ใช้ข้อสอบภาษาอังกฤษในขั้นตอนที่ ๑ และ ๒ ของการประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม^{๔๐} รวมทั้งการเปิดหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ภาคภาษาอังกฤษ (English program) ของโรงเรียนแพทย์ต่างๆ^{๔๑-๔๖} ทั้งนี้ เพื่อเพิ่มศักยภาพบัณฑิตแพทย์ไทยให้ทัดเทียมกับบัณฑิตแพทย์ในระดับสากล

สรุป

บทความนี้ได้นำเสนอภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต โดยจำแนกเป็น ๔ กลุ่ม เพื่อให้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ของนักศึกษา ประกอบด้วย ภาษาอังกฤษทั่วไป ภาษาอังกฤษเฉพาะกิจทางการแพทย์ ภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ และภาษาอังกฤษเพื่อการศึกษาคือในระดับหลังปริญญา พร้อมทั้งนำเสนอหัวข้อการเรียนรู้ที่จำเป็นในการจัดการเรียนการสอน ซึ่งประยุกต์ได้ทั้งภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นด้วย ทั้งนี้ เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์ ที่มีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นในปัจจุบัน

เอกสารอ้างอิง

๑. ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์ภาษาศาสตร์ (ภาษาศาสตร์ประจำยุค) ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพมหานคร: รุ่งศิลป์การพิมพ์ (1977); ๒๕๕๓.
๒. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๕. พิษณุโลก: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. ๒๕๕๕.
๓. อดิพล สุภณัฐเศรษฐกุล. สหวิทยาคารระหวังสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการแพทย์ เพื่อประยุกต์ในการเรียนการสอนแพทยศาสตร. ธรรมศาสตร์เวชสาร ๒๕๕๖;๓:๓๘๐-๓๘๖.

๔. อำนาจ กุศลนันท์, นายกแพทยสภา. ประกาศแพทยสภาที่ ๓๖/๒๕๕๕ เรื่อง เกณฑ์ว่าด้วยการขอเปิดดำเนินการปรับปรุงหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (อินเทอร์เน็ต). กรุงเทพมหานคร: แพทยสภา; ๒๕๕๕ (เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖). เข้าถึงได้จาก: http://www.tmc.or.th/service_law03_10.php.
๕. อติชัย โงศาภิติก, รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ. ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. ๒๕๕๘ (อินเทอร์เน็ต). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา; ๒๕๕๘ (เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖). เข้าถึงได้จาก: http://www.mua.go.th/users/bhes/catalog_h/StdEdu/LawBse/03.PDF.
๖. กองการศึกษาทั่วไป สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยนเรศวร. แผนการศึกษาหมวดวิชาศึกษาทั่วไปแยกตามคณะ คณะแพทยศาสตร์ (อินเทอร์เน็ต). พิษณุโลก: กองการศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยนเรศวร; ๒๕๕๕ (เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖). เข้าถึงได้จาก: <http://www.gened.nu.ac.th/pdf/209.pdf>.
๗. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต หลักสูตรปรับปรุง พ.ศ. ๒๕๕๖ (อินเทอร์เน็ต). ปทุมธานี: งานบริการการศึกษา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์; ๒๕๕๖ (เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖). เข้าถึงได้จาก: http://med.tu.ac.th/UserFiles/File/edu_serv/NEWS/cur_med_52.pdf.
๘. บุญมี สภานิตยวงศ์, ผู้อำนวยการศูนย์. ประการศุภชัย ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมที่ ๑๓/๒๕๕๕ เรื่อง การใช้ภาษาอังกฤษในการสอบขั้นตอนที่ ๑ และ ๒ (อินเทอร์เน็ต). นนทบุรี: ศูนย์ประเมินและรับรองความรู้ความสามารถในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม; ๒๕๕๕ (เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖). เข้าถึงได้จาก: http://cmathai.org/2011/notice_detail.php?id=180.
๙. ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๕๖ (อินเทอร์เน็ต). กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สารสนเทศราชบัณฑิตยสถาน; ๒๕๕๖ (เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖). เข้าถึงได้จาก: <http://www.royin.go.th/th/home/>.
๑๐. ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์แพทยศาสตร์ อังกฤษ - ไทย ไทย - อังกฤษ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ ๓ (แก้ไขเพิ่มเติม). กรุงเทพมหานคร: อรุณการพิมพ์; ๒๕๕๓.
๑๑. Anderson DM, chief lexicographer. *Dorland's illustrated medical dictionary*. 31st ed. Philadelphia (USA): Saunders; 2007.
๑๒. Mosby. *Mosby's dictionary of medicine, nursing & health professions*. 7th ed. St. Louis (MO): Elsevier; 2006.
๑๓. อดิพล สุภณัฐเศรษฐกุล, ผู้รับผิดชอบรายวิชา. รายละเอียดของรายวิชา (ภาค:๓) ๕๔๕๓๒๑ คำศัพท์เฉพาะทางการแพทย์ (Medical Terminology) ๓(๒-๒-๕) หน่วยกิต (อินเทอร์เน็ต). พิษณุโลก: ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร; ๒๕๕๖ (เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖). เข้าถึงได้จาก: http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/Humanities/tila/3.3_499721MedTerminology.pdf.
๑๔. อดิพล สุภณัฐเศรษฐกุล, อาจารย์ผู้สอน. คำศัพท์ทางการแพทย์ในวิชาพยาธิวิทยา (Medical terminology in Pathology) โฉม เอกสารประกอบการสอนรายวิชา ๕๔๕๓๐๓ หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพยาธิวิทยา หน่วยกิต (อินเทอร์เน็ต). พิษณุโลก: ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร; ๒๕๕๖ (เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖). เข้าถึงได้จาก: http://www.med.nu.ac.th/patho/humanities/medical-vocab-med-1.php?id_ph=3.
๑๕. Educational Testing Service. *Test of English as a Foreign Language, TOEFL* [Internet]. 2013 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.ets.org/toefl>.
๑๖. Educational Testing Service. *Test of English for International Communication, TOEIC* [Internet]. 2013 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.ets.org/toeic>.
๑๗. British Council, IDP: IELTS Australia, Cambridge English Language Assessment. *International English Language Testing System, IELTS* [Internet]. 2009 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.ielts.org/default.aspx>.
๑๘. Chulalongkorn University Academic Testing Center. *Chulalongkorn University-Test of English Proficiency, CU-TEP* [Internet]. 2007 [cited 10 October 2013]. Available from: http://www.etc.chula.ac.th/en_html/index_en.html.

๑๘. Centre international d'études pédagogiques (CIEP). Diplôme d'études en langue française / Diplôme approfondi de langue française, DELF/DALF [Internet]. 2013 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.ciep.fr/delfdalf/index.php>.
๑๙. Goethe-Institut. Goethe-Zertifikat Deutsch Prüfungen [Internet]. 2013 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.goethe.de/lnn/prj/pba/deindex.htm>.
๒๐. Federation of State Medical Boards (FSMB), National Board of Medical Examiners® (NBME®), The United States Medical Licensing Examination®, USMLE® [Internet]. 1996 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.usmle.org/>.
๒๑. The Educational Commission for Foreign Medical Graduates. Educational Commission for Foreign Medical Graduates; ECFMG® [Internet]. 1996 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.ecfm.org/>.
๒๒. National Resident Matching Program. The Match™ National Resident Matching Program®, NRMP® [Internet]. 2002 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.nrmp.org/>.
๒๓. Natapol Siapanatsetakul. Perceived readiness and needs of Thai medical students in order to become an English proficient doctor. Abstract book of the 7th postgraduate forum on health systems and policy for the ASEAN Economic Community: Shared visions and goals; 2013 June 24-25; Phitsanulok, Thailand. Phitsanulok: Faculty of Medicine, Naresuan University; 2013. p. 163-4.
๒๔. Brooks ML, Brooks DL. Exploring medical language: A student-directed approach. 8th ed. Missouri: Elsevier Mosby; 2012.
๒๕. ยูเนียน ทันท์ เทคโนโลยี. Talking-Dict® [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ยูเนียน ทันท์ เทคโนโลยี จำกัด; ๒๐๐๕ [เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.talkingdict.com/th/index.asp>.
๒๖. ไชเบอร์ดีคเทคโนโลยี. CyberDict® [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร: บริษัท ไชเบอร์ดีคเทคโนโลยี จำกัด; ๒๕๓๕ [เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.cyberdict.com/main.php?filename=index>.
๒๗. Dictionary.com LLC. Dictionary.com [Internet]. 2013 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://dictionary.reference.com/>.
๒๘. Farlex, Inc. The Free Dictionary [Internet]. 2013 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.thefreedictionary.com/>.
๒๙. Acapela Group. Acapela Group [Internet]. 2013 [cited 10 October 2013]. Available from: <http://www.acapela-group.com/index.php>.
๓๐. Larry Page, Sergey Brin, Founders. Google [Internet]. 1998 [cited 10 October 2013]. Available from: <https://translate.google.co.th/#en/th/>.
๓๑. สยามธุรกิจ. การหลังไหลอย่างเสรีของทักษะแรงงาน [อินเทอร์เน็ต]. กรุงเทพมหานคร: องค์ความรู้ “ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC)” ; ๒๕๕๖ [เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.thai-aec.com/749#more-749>.
๓๒. ณพพล สุภานุเศรษฐกุล, ผู้รับผิดชอบรายวิชา. รายละเอียดของรายวิชา (มคอ.๓). ๕๕๕๕๐๘. ภาษาอังกฤษสำหรับวิชาชีพแพทย (English for Medical Profession) ๓(๒-๒-๕) หน่วยกิต ปีการศึกษา ๒๕๕๕ [อินเทอร์เน็ต]. พิษณุโลก: คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร; ๒๕๕๕ [เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖]. เข้าถึงได้จาก: <http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/Humanities/english-course-syllabus.html>.
๓๓. นพดล สโรบล. What's up Doc?. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพมหานคร: สลิต คอนซัลติ้ง เซอร์วิส; ๒๕๕๓.
๓๔. Nagaviraj K, Bumrarbpaipak P. English handbook for doctors. Bangkok: Thammasat University Press; 2008.
๓๕. Smith CC, Lamai T. English for doctors vol. 1 Diagnosis - Medical. กรุงเทพมหานคร: สมิทวอร์ธ ลามาย; ๒๕๕๓.
๓๖. Glendinning EH, Holmström BAS. English in medicine. 3rd ed. Cambridge: Cambridge University Press; 2005.
๓๗. Glendinning EH, Howard R. Professional English in use: Medicine. Cambridge: Cambridge University Press; 2007.
๓๘. McCullagh M, Wright R. Good practice communication skills in English for the medical practitioner. Cambridge: Cambridge University Press; 2008.
๓๙. McCarter S. Oxford English for Careers: Medicine 1. Oxford: Oxford University Press; 2009.
๔๐. McCarter S. Oxford English for Careers: Medicine 2. Oxford: Oxford University Press; 2010.

๔๒. ภาควิชาพยาธิวิทยา. มนุษยศาสตร์การแพทย์
ภาษาต่างประเทศในการเรียนการสอนแพทยศาสตร์
(อินเทอร์เน็ต). ทัชชหุโลก: คณะแพทยศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น; ๒๕๕๕. [เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖].
เข้าถึงได้จาก: [http://www.med.nu.ac.th/pathology/
Humanities/foreign-languages.html](http://www.med.nu.ac.th/pathology/Humanities/foreign-languages.html).
๔๓. Fassier T, Talavera-Goy S. Le français des médecins.
Grenoble (France): Presses universitaire de Grenoble;
2008.
๔๔. Mourlilion-Dallies F, Tolas J. santé-médecine.com. France:
CLE International; 2004.
๔๕. Schrimpf U, Bahremann M. Deutsch für Ärztinnen und
Ärzte. 2. Auflage. Berlin (Germany): Springer-Verlag
Berlin Heidelberg; 2012.
๔๖. Györfi M, Bagossy B, Bagossy R. Deutsch für Mediziner.
Hungary: Schenk Verlag GmbH Passau; 2012.
๔๗. ASTV ผู้จัดการรายวัน. แพทย์สภา หลักสูตรเปิดหลักสูตร
หมออินเตอร์รับประชาคมอาเซียน(อินเทอร์เน็ต).
กรุงเทพมหานคร:Eduzones; ๒๕๕๖ [เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค.
๒๕๕๖]. เข้าถึงได้จาก: [http://edunews.eduzones.com/
tuinutors/92321](http://edunews.eduzones.com/
tuinutors/92321).
๔๘. คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (โครงการร่วมระหว่าง
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และ
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น-แอส
สทราซออาวังก์ว) (อินเทอร์เน็ต). กรุงเทพมหานคร:Joint
Medical Programme คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ; ๒๕๕๖ [เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค. ๒๕๕๖].
เข้าถึงได้จาก: [http://jointmd.medicine.swu.ac.th/Default.
aspx?tabid=4963](http://jointmd.medicine.swu.ac.th/Default.
aspx?tabid=4963).
๔๙. P'Dome Eduzones, บรรณาธิการข่าว. การรับนักศึกษา
หลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต (ภาษาอังกฤษ)
คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์(อินเทอร์เน็ต).
กรุงเทพมหานคร:Eduzones; ๒๕๕๖ [เข้าถึงเมื่อ ๑๐ ต.ค.
๒๕๕๖]. เข้าถึงได้จาก: [http://blog.eduzones.com/socialbome/
102577](http://blog.eduzones.com/socialbome/
102577).
๕๐. ปีย์ภรณ์ เกตุมา, หทัยทิพย์ โพธิราช, เสกสรรค์
สร้อยแหม่ม, ณัฐดี โพธิ์พัฒนานนท์, กองบรรณาธิการ.
"หลักสูตรแพทยนานาชาติ" เสริมศักยภาพทางการแพทย์
ไทยสู่สากล [In Focus]. วังการแพทย์ ๒๕๕๖;๓๕๖:๑๓-๕.

Abstract

An overview of English language instruction in undergraduate medical program and ways to improve medical student's foreign language skills

Natapol Supanatsetakul

Department of Pathology, Faculty of Medicine, Naresuan University

Foreign language instruction in undergraduate medical program is currently limited to only in English. According to the objectives of learning, this can be categorized into 4 groups, including 1. English for General Purposes (EGPI), 2. English for Special Purposes in medicine, (ESP-Medicine), 3. English for medical practice, and 4. English for postgraduate study. EGP is taught in general education subjects in pre-medical year (Year 1) of the program. Students in pre-clinical years (Year 2 - 3) and clinical years (Year 4 - 6) learn ESP-Medicine through studying medical terminology which is introduced by a lecturer, and by reading assigned textbooks in each course of the program. English reading skill is, therefore, continuously practiced more than other language skills. Listening skills can be improved by employing various kinds of electronic media demonstrating a correct pronunciation from a native speaker. During clinical years of the program, English for medical practice and English for postgraduate study should be additionally provided. This can be done by either arranging a new course or adding topics in an existing course of the medical program. As an interdisciplinary study in Medical humanities (Foreign language in Medicine), this article presents an overview of English language instruction in undergraduate medical program, and the required topics to teach in a language course which is applicable to both English and other foreign languages. This aims to improve medical student's foreign language skills which are ultimately necessary in the current situation.

Key words: English language instruction, Undergraduate medical program, Foreign language in Medicine, Medical humanities

ภาคผนวก ฉ การนำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์ในที่ประชุมวิชาการระดับนานาชาติ

Perceived readiness and needs of Thai medical students in order to become an English proficient doctor.

Abstract*

Background

At present, Thai medical doctors are required to be proficient in English language, partly due to globalization. Perceived readiness and needs of medical students are necessary to be evaluated upon graduation in order to improve English competencies for their medical practice.

Summary of Work

The questionnaires were sent to 144 final-year medical students at Naresuan University, Phitsanulok, Thailand. General information, a Likert scale(1-5) for both self-evaluation of perceived readiness and individual needs to improve English language skills(listening-speaking-reading-writing) were analyzed.

Summary of Result

Of all completed questionnaires (n=135), there are 61 males (45.19%) and 74 females (54.81%) with the average age of 25.5 years old. Most of them are Thai-monolinguals (97.78%). And, 128 medical students have a prior knowledge of English at primarily basic to intermediate level.

Most of the students consider that listening (49.33%), writing (46.30%), and speaking (44.94%) skills can be performed at level 3. Reading skills can be performed better at level 4 (52.10%).

Training to improve speaking skills is utmost needed (94.07%), followed by listening (93.33%), writing (92.91%), and reading (79.53%) skills respectively.

Better performance in reading skills may result from a continuous practicing during the medical program. Inadequate training of speaking skills may cause student's discouragement for English communication.

Conclusion

It is quite difficult, but possible, to prepare our non-native English medical students to become a proficient in English communication. Reading skills are considered to perform better than others. Needs for training of speaking and listening skills should be fulfilled during the medical program.

Take home message

For non-English medical program, more trainings to improve speaking and listening skills are urgently needed to strengthen our medical students.

*Abstract for poster presentation in the 7th Postgraduate Forum on Health Systems and Policy for the ASEAN Economic Community: "Shared Visions and Goals" during 24-25 June 2013, Faculty of Medicine, Naresuan University. The results shown in the abstract and the poster are from the preliminary study of the research project.

Perceived readiness and needs of Thai medical students in order to become an English proficient doctor.

Natapol Supanatsetakul MD, PhD

Background

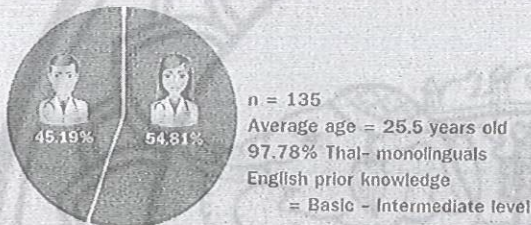
At present, Thai medical doctors are required to be proficient in English language, partly due to globalization. Perceived readiness and needs of medical students are necessary to be evaluated upon graduation in order to improve English competences for their medical practice.

Summary of Work

The questionnaires were sent to 144 final-year medical students at Naresuan University, Phitsanulok, Thailand. General information, a Likert scale (1-5) for both self-evaluation of perceived readiness and individual needs to improve English language skills (listening-speaking-reading-writing) were analyzed.

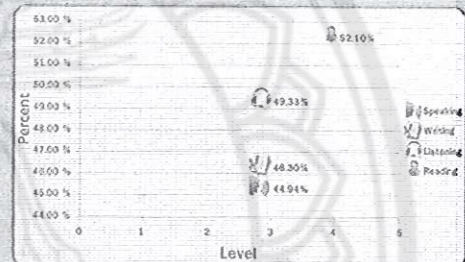
Summary of Result

Figure 1 General information of the responders

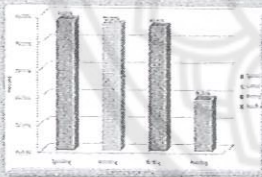
Of all completed questionnaires (n=135), there are 61 males (45.19%) and 74 females (54.81%) with the average age of 25.5 years old. Most of them are Thai-monolinguals (97.78%). And, 128 medical students have a prior knowledge of English at primarily basic to intermediate level.

Figure 2 Perceived readiness of the students in order to perform English language skills in their medical practice

Most of the students consider that listening (49.33%), writing (46.30%) and speaking (44.94%) skills can be performed at level 3. Reading skills can be performed better at level 4 (52.10%).

Figure 3 Needs of the students to improve English language skills

Training to improve speaking skills is utmost needed (94.07%), followed by listening (93.33%), writing (92.91%), and reading (79.53%) skills respectively.

Various topics needed to improve speaking skills are presented in the following table:

Table 1 Needs to improve speaking skills in various objectives

Objective	Percentage
1. To improve oral communication skills	94.07%
2. To improve listening skills	93.33%
3. To improve writing skills	92.91%
4. To improve reading skills	79.53%

*Remark : There are 5 scales which "5" is the most needed and "1" is needed the least

Conclusion

It is quite difficult, but possible, to prepare our non-native English medical students to become a proficient in English communication. Better performance in reading skills may result from a continuous practicing during the medical program. Inadequate training of speaking skills may cause student's discouragement for English communication. Needs for training of speaking and listening skills should be fulfilled during the medical program.

Take home message

For non-English medical program, more trainings to improve speaking and listening skills are urgently needed to strengthen our medical students.

Acknowledgment

This poster presentation is considered a part of the research project entitled "Perceived readiness for English language skills of medical students in ASEAN community in preparation for medical practice under ASEAN Economic Community (AEC) liberalization in the year 2015". This project is supported by the 2013 annual research budget of the Faculty of Medicine and Naresuan University.

ประวัติผู้วิจัย

1. ชื่อ - สกุล (ภาษาไทย) นายณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล
(ภาษาอังกฤษ) Mr. Natapol Supanatsetakul
2. ตำแหน่งปัจจุบัน ข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (อาจารย์)
3. หน่วยงานที่อยู่ติดต่อได้สะดวก
 ที่ทำงาน ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 โทรศัพท์ 0-5596-5330, 0-5596-5324
 โทรสาร 0-5596-5331
 E-mail nsupanat@yahoo.com, natapols@nu.ac.th
4. ประวัติการศึกษา
 ระดับปริญญาตรี เกษัตริศาสตร์บัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2538
 แพทยศาสตรบัณฑิต (เกียรตินิยม อันดับหนึ่ง) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2551
 ระดับปริญญาเอก Doctor of Philosophy, Ph.D. (Pathology)
 Virginia Commonwealth University, Richmond, Virginia, U.S.A., 2002
5. ประวัติการทำงาน
 พ.ศ. 2556 – ปัจจุบัน หัวหน้าหน่วยวิจัยเพื่อการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศทางการแพทย์
 ภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 พ.ศ. 2554 – ปัจจุบัน อาจารย์ประจำภาควิชาพยาธิวิทยา คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
 พ.ศ. 2551 – 2553 อาจารย์ ระดับ 7 และผู้ช่วยคณบดีฝ่ายประกันคุณภาพการศึกษาและวิเทศสัมพันธ์
 พ.ศ. 2546 – 2546 อาจารย์ ระดับ 6 และผู้ช่วยคณบดีฝ่ายนโยบายและแผน
 พ.ศ. 2545 – 2546 อาจารย์ ระดับ 5 ภาควิชาพยาธิวิทยาและนิติเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์
 มหาวิทยาลัยนเรศวร และรักษาการในตำแหน่งผู้ช่วยคณบดีฝ่ายบริหาร
 พ.ศ. 2539 – 2540 อาจารย์ ระดับ 4 ภาควิชาเภสัชกรรมปฏิบัติ คณะเภสัชศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
6. ผลงานทางวิชาการ
 - ณตพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. “ความพร้อมและความต้องการจำเป็นของนักศึกษาแพทย์ ในการพัฒนาทักษะภาษาอังกฤษเพื่อการประกอบวิชาชีพแพทย์ ภายใต้การเปิดเสรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘” อยู่ระหว่างพิจารณาตอบรับตีพิมพ์.
 (ผู้นิพนธ์บทความวิจัย, 2557)

- อดพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. “ภาพรวมของการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต และแนวทางพัฒนาทักษะภาษาต่างประเทศของนักศึกษาแพทย์” ธรรมศาสตร์เวชสาร 2556;13(4):561-9.

(ผู้นิพนธ์บทความทางวิชาการ, 2556)

- อดพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. “การประชุมวิชาการนานาชาติในวาระครบ ๑๐๐ ปี การก่อตั้งโรงพยาบาล อัลเบิร์ต ชไวท์เซอร์ ประเทศสาธารณรัฐกาบอง” ธรรมศาสตร์เวชสาร 2556;13(4):576-87.

(ผู้นิพนธ์บทความทางวิชาการ, 2556)

- อดพล ศุภณัฐเศรษฐกุล. “สหวิทยาการระหว่างสาขาวิชามนุษยศาสตร์ สังคมศาสตร์ และการแพทย์ เพื่อประยุกต์ในการเรียนการสอนแพทยศาสตร์” ธรรมศาสตร์เวชสาร 2556;13(3):380-92.

(ผู้นิพนธ์บทความทางวิชาการ, 2556)

- Natapol Supanatsetakul. “Perceived readiness and needs of Thai medical students in order to become an English proficient doctor” Abstract book of the 7th Postgraduate Forum on Health Systems and Policy for the ASEAN Economic Community: Shared Visions and Goals during 24-25th June 2013:163-4.

(ผู้นำเสนอผลงานแบบโปสเตอร์, 2556)

- Manavika Punnan, Natapol Supanatsetakul, Wallee Satayasai, Rajin Arora, and Supasit Pannarunothai. “Qualification and Needs of Self-development for Supporting Staffs in the Medical Education Center” South-East Asian Journal of Medical Education (SEAJME) 2012;6(1): 39-41.

(ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์นิสิตระดับปริญญาโท, 2552-2555)

- อดพล ศุภณัฐเศรษฐกุล, เกรียงศักดิ์ พลทอง, กนกพร ตฤปอัชฌา, กนกทิพย์ ทิมเครือจิ้น, น้ำฝน กันมา, และนุชนารถ ชื่นจ้อย. “โครงการพัฒนาระบบจัดเก็บข้อมูลสารสนเทศงานประกันคุณภาพการศึกษาด้วยเว็บไซต์ โอนไลน์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร”

(หัวหน้าโครงการวิจัย, 2552)

- Thiwaporn Thesawadwong, Natapol Supanatsetakul, and Yingyos Chullakitchawat. “Concurrent Glioblastoma and Meningioma: A Case Report” Asian Arch Pathol 2008;6(2):64-9.

(ผู้ร่วมโครงการวิจัย, 2551)